

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY TROSZYN

załącznik nr 1 do uchwały Nr XXX/263/14

Rady Gminy w Troszynie

z dnia 17 lipca 2014 r.

Troszyn 2014 r.

Opracowanie wykonano na zlecenie
Gminy Troszyn

przez

Zespół autorski:

mgr inż. Grzegorz Kołosionek Z-545 – główny projektant

mgr inż. Mateusz Majka – Z-462 – główny projektant

mgr inż. Monika Kołodziej-Gądek – Z-555 - projektantka

mgr inż. Wojciech Kozłowski - projektant

SPIS TREŚCI

INFORMACJE OGÓLNE.....	8
1. PODSTAWA SPORZĄDZENIA STUDIUM.....	9
2. CELE I ZADANIA STUDIUM.....	10
ROZDZIAŁ I	
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY	11
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY.....	12
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA.....	17
4.1. Dotychczasowe przeznaczenie terenu	17
4.2. Dotychczasowe zagospodarowanie terenu	17
4.3. Struktura osadnicza	18
4.3.1. Tereny mieszkaniowe	19
4.3.2. Tereny usługowe.....	19
4.3.3. Tereny zabudowy produkcyjnej.....	20
4.3.4. Tereny zieleni urządzonej i cmentarzy	20
5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	21
5.1. Stan środowiska.....	21
5.1.1. Rzeźba terenu.....	21
5.1.2. Budowa geologiczna	22
5.1.3. Gleby	23
5.1.4. Wody	24
5.1.5. Warunki klimatyczne	28
5.1.6. Flora i fauna.....	29
5.1.7. Stan powietrza atmosferycznego	30
5.1.8. Surowce naturalne	31
5.2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	33
5.2.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej	33
5.2.2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej	34
5.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego	35
5.3.1. Ochrona środowiska	35
5.3.2. Ochrona przyrody	35
6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	36
6.1. Obiekty objęte ochroną konserwatorską	36
6.2. Obiekty będące w ewidencji zabytków	37
6.3. Lokalizacja obiektów zabytkowych	39
6.4. Stanowiska archeologiczne.....	49
7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA.....	54
7.1. Demografia	54
7.2. Struktura gospodarcza, bezrobocie.....	59
7.3. Jakość życia mieszkańców	61
7.4. Wychowanie przedszkolne i oświata	64
7.5. Kultura	67
7.6. Sport i rekreacja.....	68
7.7. Ochrona zdrowia.....	68
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI.....	70
9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.....	71
9.1. Potrzeby rozwoju.....	75

9.2. Możliwości.....	76
10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW.....	73
11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	74
11.1. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. O ochronie przyrody.....	74
11.2. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze.....	74
11.3. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. O ochronie gruntów rolnych i leśnych.....	76
11.4. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. O lasach	76
11.5. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.....	76
11.6. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne.....	76
12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.....	77
13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH.....	77
14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	78
15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI.....	79
15.1 Stan systemu komunikacyjnego.....	79
15.1.1. Komunikacja drogowa.....	80
15.1.2. Komunikacja kolejowa.....	80
15.1.3. Komunikacja autobusowa.....	85
15.2. Stan infrastruktury technicznej.....	81
15.2.1. Gospodarka wodno-ściekowej.....	82
15.2.1.1. Ujęcia wody.....	82
15.2.1.2. Sieć wodociągowa.....	82
15.2.1.3. Sieć kanalizacyjna.....	84
15.2.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	85
15.2.3. Zaopatrzenie w gaz.....	85
15.2.4. Zaopatrzenie w energię ciepłą.....	86
15.2.5. Telekomunikacja.....	86
15.2.6. Gospodarka odpadami.....	86
16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI LOKALNYCH I PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.....	87
16.1. Lokalne cele publiczne.....	87
16.2. Ponadlokalne cele publiczne.....	87
17. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ.....	88
ROZDZIAŁ II	
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY	89
18. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW.....	90
18.1. ZASADY KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ.....	91

18.2. ZMIANY W STRUKTURZE UŻYTKOWANIA GRUNTÓW I UKŁADACH OSADNICZYCH.....	92
18.3. ZMIANY W UKŁADZIE KOMUNIKACYJNYM	93
18.4. ZMIANY W SYSTEMACH INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	94
19. KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW....	95
19.1. KIERUNKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW	95
19.2. FUNKCJONALNE JEDNOSTKI TERENOWE – SZCZEGÓŁOWE ZASADY I STANDARDY ZAGOSPODAROWANIA	98
20. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	107
21. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	108
22. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI.....	109
23. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	111
24. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM ORAZ LOKALNYM.....	113
24.1. Inwestycje o znaczeniu lokalnym.....	114
24.2. Inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym.....	114
25. NARZĘDZIA REALIZACJI STUDIUM – POLITYKI PRZESTRZENNEJ.....	114
25.1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	115
25.2. Obszary, dla których istnieje obowiązek sporządzenia planów miejscowych.....	115
25.3. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	116
26. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	116
27. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI ORAZ NA OSUWANIE SIĘ MAS ZIEMNYCH.....	117
28. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.....	117
29. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH.....	117
30. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEN, REHABILITACJI I REKULTYWACJI.....	117
31. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREFY OCHRONNE.....	118
32. TERENY ZAMKNIĘTE.....	118
ROZDZIAŁ II	
UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ I SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM.....	119
PODSTAWY PRAWNE.....	122
LITERATURA.....	123

SPIS TABEL

Tab.1. Miejscowości gminy Troszyn wraz z liczbą ludności	13
Tab.2. Użytkowanie terenu w gminie Troszyn.....	17
Tab.3. Zbytki wpisane do ewidencji	37
Tab.4. Stanowiska archeologiczne	49
Tab.5. Zestawienie struktury funkcjonalnej gminy.....	92

SPIS RYCIN

Ryc.1. Położenie administracyjne gminy wiejskiej Troszyn	12
Ryc.2. Powierzchnia poszczególnych miejscowości	15
Ryc. 3. Położenie fizycznogeograficzne gminy Troszyn.....	16
Ryc.4. Kartogram gęstości zaludnienia w gminie Troszyn	18
Ryc. 5. Mapa geologiczna z utworami czwartorzędowymi gminy Troszyn	23
Ryc.6. Cieki powierzchniowe i działy wodne.....	27
Ryc.7. Grunty rolne na terenie gminy Troszyn	33
Ryc.8. Grunty leśne na terenie gminy Troszyn	34
Ryc.9. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Radgoszcz	39
Ryc.10. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Borowce	40
Ryc.11. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Choromany	40
Ryc.12. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Chrostowo.....	41
Ryc.13. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Chrzczony	41
Ryc.14. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Dąbek	42
Ryc.15. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Dzbenin.....	42
Ryc.16. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Grucele	43
Ryc.17. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Kamienowo	43
Ryc.18. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Kleczkowo.....	44
Ryc.19. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Łączyn	44
Ryc.20. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Opęchowo.....	45
Ryc.21. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Troszyn d.Rabędy	45
Ryc.22. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Repki.....	46
Ryc.23. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Rostki.....	46
Ryc.24. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Sawaly	47
Ryc.25. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Troszyn	47
Ryc.26. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Zamość	48
Ryc.27. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Zapieczne	48
Ryc.28. Struktura płci i wieku.....	56
Ryc.29. Liczba Kobiet na 100 mężczyzn	56
Ryc.30. Ludność w wieku produkcyjnym	57
Ryc.31. Przyrost naturalny.....	58
Ryc.32. Urodzenia i zgony.....	58
Ryc.33. Wykształcenie	59
Ryc.34. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON	59
Ryc.35. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON według sekcji PKD	60
Ryc.36. Struktura zatrudnienia	61
Ryc.37. Warunki mieszkaniowe.....	62
Ryc.38. Warunki mieszkaniowe.....	62
Ryc.39. Warunki mieszkaniowe.....	63
Ryc.40. Warunki mieszkaniowe.....	64
Ryc.41. Szkoły podstawowe	66
Ryc.42. Gimnazja	66
Ryc.43. Szkoły ponadgimnazjalne	67
Ryc.44. Biblioteki.....	68
Ryc. 45. Opieka zdrowotna.....	69
Ryc.46. Własność gruntów	73

Ryc.47. Schemat układu komunikacyjnego gminy Troszyn.....	79
Ryc.48. Schemat infrastruktury technicznej na terenie Gminy Troszyn.....	81
Ryc.49. Sieć wodociągowa.....	83
Ryc.50. Zużycie wody z wodociągów	84
Ryc.51. Sieć kanalizacyjna	85

INFORMACJE OGÓLNE

1. PODSTAWA SPORZĄDZENIA STUDIUM

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwane dalej „studium” jest podstawowym dokumentem planistycznym, który określa politykę przestrzenną gminy, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012 r. z późn. zm.).

Podstawą do sporządzenia niniejszego studium była uchwała nr XII/122/12 Rady Gminy w Troszynie z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Troszyn. Obecnie na terenie gminy Troszyn nie ma obowiązującego Studium, jest jedynie obowiązujący plan miejscowy przyjęty Uchwałą Nr V/30/2002 Rady Gminy w Troszynie z dnia 8.10.2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Troszyn, obejmujący teren całej gminy.

Zawartość niniejszego dokumentu jest zgodna z art. 10 wspomnianej ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012 r. z późn. zm.) oraz z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 nr 118 poz. 1233).

Przedmiotem studium jest określenie kierunków polityki przestrzennej Gminy uwzględniających oczekiwania mieszkańców i władz gminy przy uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju.

2. CELE I ZADANIA STUDIUM

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012 r. z późn. zm.) studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, jest jednak podstawowym dokumentem planistycznym kształtującym politykę przestrzenną oraz wyznaczającym kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy, a jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

W myśl ww. ustawy przy sporządzaniu studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z dokumentów planistycznych opracowanych na szczeblu krajowym (koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju), wojewódzkim (strategii rozwoju i planie zagospodarowania województwa) oraz strategii rozwoju gminy.

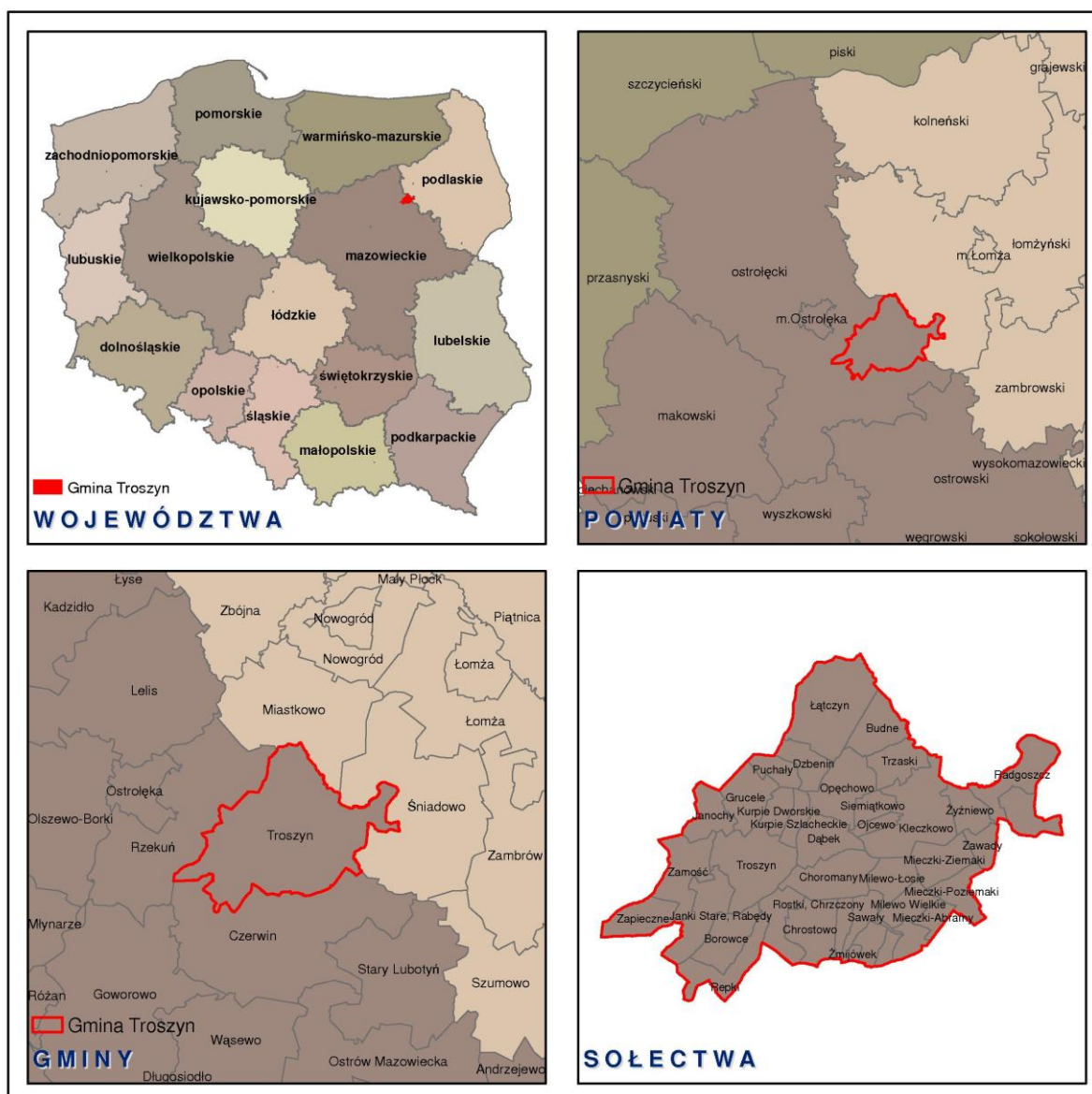
Studium określa kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania przestrzennego oraz lokalne zasady użytkowania terenu. Pozwala na prowadzenie gospodarki przestrzennej w sposób przemyślany, świadomy i przede wszystkim jednolity oraz rozważne planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Zasadniczym celem studium jest umożliwienie prowadzenia spójnej polityki przestrzennej, powiązanej z rozwojem gospodarczym i społecznym, z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Niniejszy dokument wskazuje potencjał rozwoju przestrzennego, możliwości zagospodarowania nowych terenów oraz stopień przekształceń istniejącego zagospodarowania, a także konieczność ochrony obszarów i obiektów wartościowych. W związku z powyższym studium może stanowić swoistą ofertę promocyjną dla potencjalnych inwestorów.

ROZDZIAŁ I
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY

Gmina Troszyn położona jest w północno-wschodniej części województwa mazowieckiego na pograniczu z województwem podlaskim (Ryc.1.). Gmina położona jest w południowo-wschodniej części powiatu ostrołęckiego i jest jedną z jedenastu gmin powiatu. Gmina Troszyn sąsiaduje od południa z gminą Czerwin, od zachodu i północno-zachodu z gminą Rzekuń oraz od północno-wschodu i wschodu z gminami województwa podlaskiego: gminą Miastkowo i gminą Śniadowo. Siedzibą gminy jest Troszyn, znajdujący się w odległości ok. 10 km od Ostrołęki, ok. 30 km od Łomży i ok. 100 km od stolicy kraju - Warszawy.

Ryc.1. Położenie administracyjne gminy wiejskiej Troszyn

Źródło: Opracowanie własne

Pod względem komunikacyjnym położenie gminy Troszyn jest korzystne. Przez teren gminy przebiegają:

- droga wojewódzka nr 627 Ostrołęka – Ostrów Mazowiecki,
- drogi powiatowe.

Ponadto przez teren gminy przebiega czynna towarowa linia kolejowa relacji Ostrołęka – Łapy - Białystok.

Gmina Troszyn zajmuje powierzchnię **15 630 ha**, tj. **156 km²** (źródło GUS, 2011 r.) i jest jedną z większych, pod względem powierzchni, gmin powiatu ostrołęckiego. Pod koniec 2012 roku gminę zamieszkiwało 4992 osoby. Siedzibą władz gminy jest miejscowość Troszyn. W skład gminy wchodzi 41 miejscowości, przedstawione w Tab.1.

Tab.1. Miejscowości gminy Troszyn wraz z liczbą ludności

Źródło: UG Troszyn- dane z 31.12.2012 r.

Lp.	Nazwa miejscowości	Powierzchnia miejscowości [ha]	Liczba ludności
1.	Aleksandrowo	74,5940	53
2.	Borowce	485,7538	106
3.	Budne	471,4681	194
4.	Choromany	656,5844	140
5.	Chrostowo	543,8855	161
6.	Chrzczony	216,6456	63
7.	Dąbek	468,3438	170
8.	Dzbenin	313,8386	114
9.	Grucele	494,9430	159
10.	Janki Stare	292,6105	107
11.	Janochy	358,7916	84
12.	Kamionowo	277,5800	48
13.	Kleczkowo	1067,7397	175
14.	Kurpie Dworskie	224,7742	86
15.	Kurpie Szlacheckie	188,4360	57
16.	Łątczyn	1252,7931	373
17.	Mieczki-Abramy	163,2300	71
18.	Mieczki-Poziemaki	331,5007	101
19.	Mieczki-Ziemaki	438,8378	101
20.	Milewo Wielkie	298,6363	97
21.	Milewo-Łosie	336,4377	65
22.	Milewo-Tosie	197,8413	50
23.	Ojcewo	118,3926	67
24.	Opęchowo	634,0487	186
25.	Puchały	231,9344	50
26.	Rabędy	282,7804	70
27.	Radgoszcz	559,2669	105
28.	Repki	507,7989	116
29.	Rostki	188,7228	73
30.	Sawały	234,2645	37
31.	Siemiątkowo	194,2346	33
32.	Troszyn	976,4469	931
33.	Trzaski	390,7894	88

Lp.	Nazwa miejscowości	Powierzchnia miejscowości [ha]	Liczba ludności
34.	Wysocarz	159,1500	63
35.	Zamość	574,4990	273
36.	Zapieczne	416,9951	94
37.	Zawady	202,9900	37
38.	Żmijewek Włościański	46,0800	21
39.	Żmijewek-Mans	190,1029	10
40.	Żmijewo-Zagroby	98,7495	37
41.	Żyżniewo	301,3845	122
<i>Razem:</i>		15 464	4992

Największą miejscowością pod względem zajmowanej powierzchni jest miejscowość Łątczyn, która zajmuje około 8% powierzchni całej gminy, natomiast najmniejszą pod względem powierzchni miejscowością jest Żmijewek-Włościański (niepełna 1% powierzchni gminy). Pod względem liczby ludności najbardziej zaludniona jest miejscowość Troszyn. W granicach obrębu Troszyn, będącego siedzibą administracyjną gminy, mieszka prawie 950 mieszkańców (dane z 31.12.2012 r.), co w konsekwencji daje prawie 20% liczby ludności całej gminy. Pozostałe większe sołectwa pod względem zaludnienia to: Łątczyn, Zamość, Budne, Opęchowo, Dąbek, Kleczkowo, Chrostowo i Grucele. Do miejscowości, gdzie liczba mieszkańców wynosi około 100 osób należą: Choromany, Żyżniewo, Repki, Dzbenin, Janki Stare, Borowce, Radogoszcz, Mieczki-Ziemaki, Mieczki-Poziemaki, Milewo Wielkie, Zapieczne. Zaludnienie w pozostałych miejscowościach gminy Troszyn, na koniec 2012 roku, wynosiło po około 50 osób w poszczególnych miejscowościach.

- 15 -

Gmina Troszyn, według klasyfikacji dziesiętnej na jednostki fizyczno-geograficzne Międzynarodowej Federacji Dokumentacyjnej (FID) (opisanej przez Jerzego Kondrackiego, w „Geografia regionalna Polski”, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000), położona jest na obszarze Europy Zachodniej w makroregionie Pozaalpejska Europa Środkowa (opisany nr 3), w obrębie prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), podprowincji Niziny Środkowopolskie (318), makroregionie Nizina Północnomazowiecka (318.6), mezoregionie Międzyrzecze Łomżyńskie (318.67) (Ryc.3.).

Ryc. 3. Położenie fizycznogeograficzne gminy Troszyn

Źródło: Opracowanie własne

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA

4.1. Dotychczasowe przeznaczenie terenu

Gmina Troszyn jest typową gminą rolniczą i taki też główny kierunek ustalony został w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Dla terenów, przeznaczonych w planie miejscowym, pod zabudowę mieszkaniową i zagrodową jako funkcję uzupełniającą ustalono usługi komercyjne i działalność produkcyjną. Rolnictwo, które jest wiodącym działem gospodarki mikroregionu, rozwinięte jest na bazie indywidualnych gospodarstw rolnych.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego teren gminy został przeznaczony pod towarowe rolnictwo wielokierunkowe.

4.2. Dotychczasowe zagospodarowanie terenu

Gmina Troszyn zajmuje powierzchnię **15 630 ha**, z czego ponad 75% stanowią użytki rolne. Ze względu na znaczne wykorzystanie rolnicze gminę cechuje niższa niż średnia krajowa lesistość, kształtująca się na poziomie 15%. Pozostałe formy użytkowania stanowią mniej niż 10% powierzchni gminy. Wśród użytków rolnych znacznie przeważają grunty orne, które stanowią ponad prawie 60% wszystkich gruntów użytkowanych rolniczo. Łąki i pastwiska, niecałe 40% użytków rolnych, natomiast sady niecały 0,5% użytków rolnych. Szczegółowe zestawienie przedstawia Tab.2.

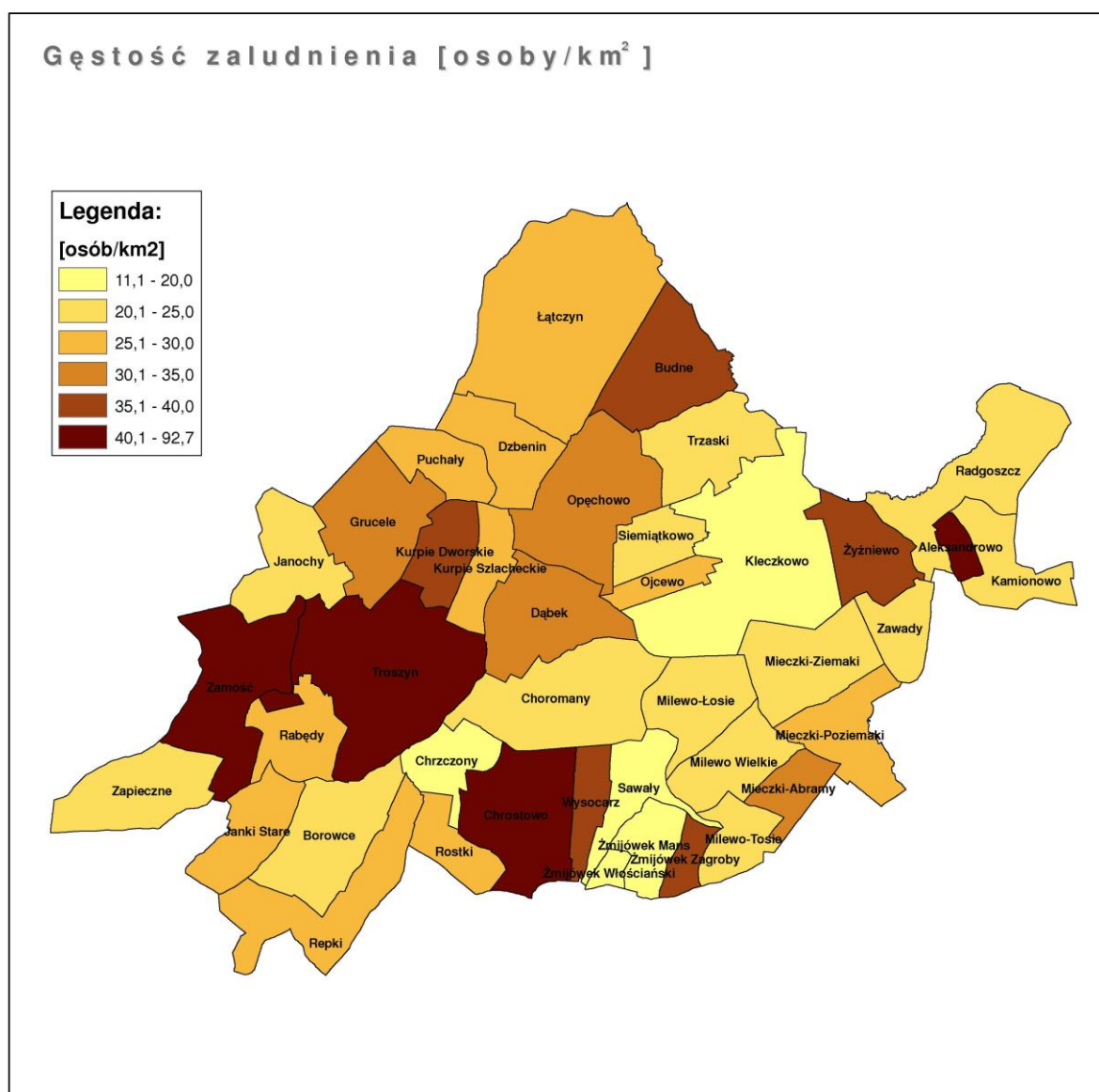
Tab.2. Użytkowanie terenu w gminie Troszyn

Źródło: GUS, 2005

Sposób użytkowania gruntów		Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [%]
użytki rolne		11 804	75,5
	grunty orne	7 064	59,8
	sady	24	0,2
	łąki trwałe	2 767	23,4
	pastwiska	1 949	16,6
las i grunty leśne		2 391	15,3
pozostałe grunty		1 435	9,2

4.3. Struktura osadnicza

W gminie Troszyn nie występują duże kompleksy leśne ani zbiorniki wodne, dzięki czemu sieć osadnicza jest rozmieszczona w miarę równomiernie. Ośrodkiem administracyjnym gminy jest miejscowość Troszyn, położona w zachodniej części gminy, z której rozchodzą się drogi prowadzące do wszystkich części gminy. W Troszynie, Chrostowie i Zamościu występuje największa koncentracja ludności – w Troszynie ponad 90 osób na km². Najniższa gęstość zaludnienia (11,1 - 20 osób na km²) charakteryzuje miejscowości: Chrzczony, Kleczkowo, Sawały, Żmijówek-Mans i Żmijówek-Włociański. (Ryc.4.).

Ryc.4. Kartogram gęstości zaludnienia w gminie Troszyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie UG Troszyn, 2012

Występująca na terenie gminy zabudowa w większości stanowi zabudowę mieszkaniową siedliskową oraz zagrodową. Uzupełniającą formę zabudowy stanowi mieszkalnictwo jednorodzinne o charakterze zabudowy wolnostojącej. Krajobraz gminy urozmaicają także kościoły dające świadectwo tradycji i historii regionu.

4.3.1. Tereny mieszkaniowe

Rozmieszczenie terenów mieszkaniowych w gminie jest stosunkowo równomierne. Ośrodek administracyjny w gminie stanowi miejscowość Troszyn, z którego rozchodzą się drogi łączące je z okolicznymi wsiami. Zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest wzdłuż ciągów komunikacyjnych, posiada charakter wiejski, gdzie dominuje zabudowa zagrodowa, tworząca zwarte układy ulicowe.

4.3.2. Tereny usługowe

Usługi publiczne (w tym administracji), usługi oświaty, zdrowia, bezpieczeństwa publicznego, kultury oraz usługi sakralne w większości przypadków zlokalizowane są w miejscowości Troszyn. Spośród pozostałych ośrodków, pod względem usług publicznych, wyróżnia się jedynie miejscowość Kleczkowo i Łączyn.

Do obiektów służących do zaspokajania potrzeb mieszkańców z zakresu usług publicznych należą: Urząd Gminy w Troszynie, Centrum Kultury w Troszynie, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Troszynie, Zakład Obsługi Rolnictwa w Troszynie, a także Bank Spółdzielczy Goworowo w Troszynie. Na terenie gminy działa dziesięć jednostek OSP, które zlokalizowane są w miejscowościach: Troszyn, Zamość, Dzbenin, Opęchowo, Repki, Milewo Wielkie, Kleczkowo, Grucele, Choromany, Łączyn. Ważną grupę ośrodków usługowych stanowią placówki oświatowe zlokalizowane w Troszynie (Zespół Szkół Powiatowych, Gimnazjum, Szkoła Podstawowa oraz Przedszkole Samorządowe) oraz w Kleczkowie i Łączynie (Szkoly Podstawowe).

W 2011 roku na terenie gminy zarejestrowanych było 224 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W stosunku do roku 2006 nastąpił wzrost o 203 osoby. Najwięcej, bo 57 osób prowadziło działalność w sekcji G – handel hurtowy, detaliczny i naprawa pojazdów. Pozostałe liczniejsze grupy podmiotów prowadzą działalność w zakresie: budownictwa, rolnictwa, ślusarstwa, agrotechniki, transportu i przetwórstwa przemysłowego.

Pod względem rozmieszczenia jednostek usługowo-przetwórczych w zdecydowanej przewadze znajduje się miejscowość Troszyn. W pozostałych miejscowościach występuje znacznie mniej jednostek.

Tereny usług kultury

Funkcjonujące na terenie gminy Centrum Kultury w Troszynie zrzesza dzieci, młodzież oraz dorosłych z terenu gminy. W placówce działa:

- Koło teatralno-taneczne,
- Koło plastyczne,
- Ognisko muzyczne,
- Klub Seniora,
- Klub sportowy.

Ponadto w Centrum Kultury organizowane są lekcje biblioteczne dla przedszkolaków oraz kursy języka angielskiego.

Na terenie gminy działają również dwie parafie rzymskokatolickie: parafia p.w. Św. Bartłomieja Ap. w Troszynie oraz parafia p.w. Św. Wawrzyńca w Kleczkowie.

4.3.3. Tereny zabudowy produkcyjnej

Gmina Troszyn, jako gmina o charakterze typowo rolniczym, nie posiada na swoim terytorium zbyt wielu zakładów produkcyjnych. Główną grupę stanowią firmy związane z przemysłem drzewnym, wydobywaniem kruszywa, meblowym, piekarniczym oraz przetwórstwem mięsa.

4.3.4. Tereny zieleni urządzonej i cmentarzy

Gmina Troszyn posiada wiele cmentarzy zabytkowych, będących świadkami historii regionu. Cmentarze te zlokalizowane są w miejscowościach: Zapieczne, Repki, Kleczkowo i Troszyn. Utworzenie zabytkowych cmentarzy datowane jest na wiek XIX, za wyjątkiem cmentarzy wojennych, zlokalizowanych w miejscowościach: Repki, Troszyn d. Rabędy, Zapieczne, które zostały założone w I poł. XX w. Ponadto na terenie gminy, w miejscowości Rostki, zlokalizowane jest cmentarzysko pochodzące z okresu wpływów rzymskich I – IV w. n.e., wpisane do rejestru zabytków.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

5.1. Stan środowiska

5.1.1. Rzeźba terenu

Gmina Troszyn leży na Wysoczyźnie Ostrołęckiej, mezoregionie Międzyrzecze Łomżyńskie, pomiędzy doliną dolnej Narwi a doliną Dolnego Bugu. Jest to obszar charakteryzujący się młodą rzeźbą form wypukłych i brakiem jezior. Sporadycznie obserwuje się występowanie zagłębień bezodpływowych.

Morfologia terenu jest urozmaicona. Wyróżnia się dwie grupy wzniesień ozowo – morenowych rozciągniętych południkowo. Na wschodzie są to wzgórza Czerwonego Boru, oddzielające Wysoczyznę Ostrołęcką od Wysoczyzny Zambrowskiej, natomiast w części centralnej grupa wzniesień, które ciągną się od Troszyna na północy przez Borowce, Czerwin, Wąsewo, Grądy na południu, w której mieści się złoże Rostki Borowce.

Dominującą jednostką geomorfologiczną jest polodowcowa wysoczyzna morenowa pochodząca z okresu zlodowacenia środkowopolskiego, której pierwotna ostrość została zatarta przez późniejsze procesy denudacyjne. Powierzchnia wysoczyzny wzniesiona jest na wysokość ok. 100 – 135 m n.p.m., prawie płaska ze średnimi spadkami do 2%. Nieco większe nachylenia terenów występują w obrębie zboczy licznych dolinek i obniżeń wytopiskowych urozmaicających monotonną rzeźbę powierzchni gminy.

Formy dolinne, z których największą jest dolina rzeki Ruż, posiada genezę fluwialno – denudacyjną. Charakteryzują się nieckowatymi kształtami o zmiennej szerokości dna i są lekko wcięte w powierzchnię wysoczyzny. Bardziej rozległe obniżenia wytopiskowe związane są z erozyjną działalnością wód lodowcowych i w większości przypadków włączone są w odpływ powierzchniowy.

5.1.2. Budowa geologiczna

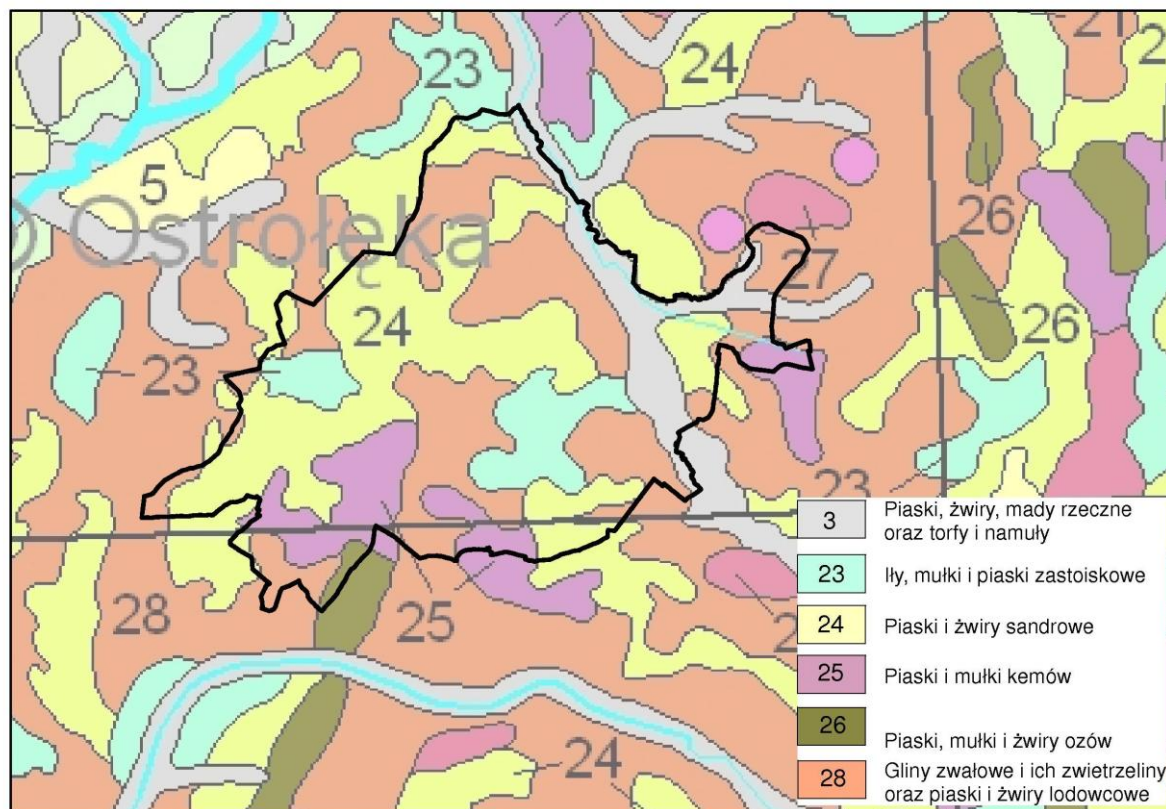
Pod względem geologicznym obszar opracowania leży w granicach jednostki geologicznej jaką jest Wzniesienie Mazursko - Suwalskie. Obszar opracowania pokryty jest przez osady piaszczysto – żwirowe i piaszczyste o dużym zróżnicowaniu uziarnienia. W budowie geologicznej utworów przypowierzchniowych uczestniczą osady plejstoceny i holoceny o łącznej miąższości od stu do stu kilkudziesięciu metrów.

Osady plejstoceny składają się głównie z piasków i żwirów wodnolodowcowych oraz eolicznych, a także lokalnie z utworów akumulacji lodowcowej w postaci płatów glin piaszczystych. Serie piaszczyste o znacznej miąższości wykształcone są jako zagęszczone piaski grube i średnie z domieszką żwirów.

W okolicach wsi Choromany, Chrzczony, Janochy, Łączyn, Trzaski, Budne i Kleczkowo zalegają lodowcowe gliny piaszczyste o zmiennej konsystencji oraz piaski gliniaste. Są to grunty nośne o zróżnicowanych parametrach geotechnicznych zależnych od konsystencji osadów.

Na południe od Troszyna po Borowce i Repki oraz na południe od wsi Kamionowo pojawiają się lodowcowe piaski średnie i drobne, żwiry z otoczkami, wkładki glin i pyłów. W okolicach wsi Chrostowo i Radgoszcz podłoże budują lodowcowe gliny piaszczyste z piaskami gliniastymi oraz otoczkami, które należą do gruntów nośnych.

Dna dolin i obniżień terenowych wypełniają holoceny osady rzeczne, rzeczno-bagienne i deluwialne w postaci namulów, piasków średnich i drobnych z wkładkami pyłów i żwirów o zmiennej miąższości, a także bagienne torfy o różnym stopniu rozkładu i zmiennej miąższości. Namuły i piaski rzeczne to grunty słabonośne i luźne. Torfy zajmują dna dolin w pobliżu wsi Grucele, w dolinie Rózu, Zapieczne, Puchały i na południe od wsi Ojcewo.

Ryc. 5. Mapa geologiczna z utworami czwartorzędowymi gminy Troszyn

Źródło: Opracowanie własne

5.1.3. Gleby

Na terenie gminy Troszyn gleby wykształcone są z utworów czwartorzędowych, plejstoceńskich piasków wodnolodowcowych, w mniejszym stopniu z glin zwałowych oraz z holocenijskich utworów rzecznych i bagiennych. Dominują gleby bielcowe, brunatne i czarne ziemie, a w dolinach i zagłębieniach gleby torfowe, torfowo – mułowe, murszowe oraz mady.

Największą powierzchnię zajmują słabe gleby brunatne wylugowane lub pseudobielcowe 7 kompleksu żytnio-łubinowego wykształcone z piasków luźnych w VI klasie bonitacyjnej, niekorzystne dla rolnictwa. Występują praktycznie na terenie całej gminy, z większą koncentracją w obrębie wsi Opęchowo, Troszyn, Janki Stare, Zamość, Grucele, Dzbenin, Kleczkowo i Mieczki.

Kolejną grupą gleb są gleby brunatne lub czarne ziemie wytworzone z glin w 4 kompleksie żytnim bardzo dobrym (klasa Iii) z udziałem 8 kompleksu zbożowo-pastewnego słabego (klasa IVb), znajdujące się na terenach wsi: Rabędy, Repki, Łątczyn, Choromany, Chrostowo, Budne i Zawady.

Gleby brunatne wylugowane i bielcowe oraz czarne ziemie zdegradowane wytworzone z pisaków gliniastych zalegających na glinie w 5 kompleksie żytinio-ziemniaczanym dobrym (klasa IVa i IVb), które występują w okolicach wsi: Repki, Troszyn, Chrostowo, Choromany, Trzaski i Kamionowo.

Najmniejszy areał wśród gruntów ornych zajmują gleby brunatne wytworzone z glin w 2 kompleksie psennym dobrym (klasa IIIa i III), występujące na terenach wsi: Radgoszcz, Trzaski, Dąbek i Troszyn.

Sporadycznie spotykane są gleby brunatne wylugowane, murszowo – mineralne lub murszowate wytworzone z piasków słabo gliniastych na piaskach luźnych w 6 kompleksie żytinio-ziemniaczanym słabym w V i VI klasie bonitacyjnej, w obrębie wsi: Żyżniewo, Radgoszcz, Kleczkowo, Trzaski, Budne, Opęchowo, Rabędy i Repki.

W dolinach rzecznych oraz zagłębieniach terenu spotyka się gleby hydrogeniczne: czarne ziemie, murszowo – mineralne, murszowate gleby torfowe i torfowo – mułowe. Najlepsze użytki zielone stanowią grunty zmeliorowane występujące w zdecydowanej większości na terenie gminy Troszyn. Pozostałe rodzaje gleb posiadają w składzie mechanicznym piasek, w wyniku czego są zbyt suche. Występują one na niewielkich powierzchniach, głównie w obrębach wsi: Mieczki, Żmijewo, Opęchowo, Budne, Zapieczne i Zamość.

Na terenie gminy przeważają gleby kwaśne (około 80%), które wymagają wapnowania. Z ogólnej powierzchni gleb kwaśnych około 30% zajmują gleby bardzo kwaśne.

Na terenie gminy Troszyn dominują gleby słabe. Pod względem bonitacyjnym największą powierzchnię zajmują gleby słabe (V klasy) – 39%, gleby najsłabsze (VI klasy) – 27%, natomiast gleby średnie zajmują (klas IV, IVa i IVb) około 31% powierzchni gruntów ornych gminy, a gleby średnio dobre (klas III, IIIa i IIIb) jedynie 3%.

5.1.4. Wody

Warunki hydrogeologiczne

Na obszarze gminy wyróżnia się dwa rejony:

- rejon pierwszy, obejmujący tereny położone w granicach dolin rzecznych, obniżeń wytopiskowych, gdzie wody gruntowe tworzą ciągły i swobodny poziom utrzymując się w łatwo przepuszczalnych piaskach i żwirach. Wody tego poziomu powiązane są z wodami rzeczными, a wahania zwierciadła wód gruntowych uzależnione są od stanów wód w rzekach i intensywności opadów atmosferycznych. Na terenach tych wody gruntowe występują płycej niż 1 m i stanowią tam ograniczenia dla rolnictwa;

- rejon drugi, obejmujący tereny, gdzie zasadniczy poziom wód gruntowych zalega pod warstwą trudno przepuszczalnych utworów gliniastych. Na terenach tych swobodne rozprzestrzenianie się ciągłego poziomu wód może ulegać zakłóceniom i tworzyć zwierciadło o napiętym charakterze. Zwierciadło występuje zwykle poniżej 3 m p.p.t., ale w okresie wysokich stanów wód mogą w przypowierzchniowych warstwach gruntu tworzyć się tzw. wierzchówki. Mają one niekorzystny wpływ na zmianę konsystencji glin i ilów i stanowią ograniczenia budowlane w okolicach wsi: Radgoszcz, Troszyn, Repki, Borowce, Choromany, Dąbek, Wysocarz, Chrostowo, Janochy, Kleczkowo, Zawady i Chrzczony.

Wody podziemne

Teren gminy Troszyn według podziału hydrogeologicznego Polski leży w obrębie regionu I – mazowieckiego należącego do makroregionu północnomazowieckiego. Na terenie Gminy Troszyn wody podziemne występują na znacznych głębokościach. Warunki hydrogeologiczne są ściśle związane z budową geologiczną oraz morfologią terenu. Na terenie występuje kilka pięter wodonośnych czwartorzędowych w utworach morenowych oraz piętro trzeciorzędowe. Największymi zasobami charakteryzuje się czwartorzędowy poziom wodonośny. Ma on także największe znaczenie użytkowe. Wody czwartorzędowe stanowią główne źródło wody pitno-gospodarczej dla ujęć komunalnych, wodociągów ogólnowiejskich i zakładowych. Pierwszy poziom wodonośny (wody gruntowe) występuje na terenie gminy na różnych głębokościach. Na terenach dolin rzecznych i obniżeń wytopiskowych występuje płycej niż 1 m. Na terenach gdzie poziom wód gruntowych zalega pod warstwą trudno przepuszczalnych utworów gliniastych zwierciadło występuje zwykle poniżej 3 m p.p.t. Z uwagi na znaczną miąższość utworów czwartorzędowych na obszarze gminy występuje kilka głębszych poziomów wodonośnych utrzymujących się w utworach piaszczysto – żwirowych. Woda z tych poziomów ujmowana przez studnie wiercone na zróżnicowanej głębokości wykorzystywana jest dla potrzeb wodociągów zbiorowych oraz na potrzeby zakładów usługowych. Charakteryzuje się zwierciadłem napiętym oraz zróżnicowaną wydajnością. Gmina Troszyn posiada udokumentowane zasoby eksploatacyjne w ilości 165 m³/dobę.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Na terenie gminy zlokalizowany jest główny zbiornik wód podziemnych: GZWP nr 215 Subniecka Warszawska.

GZWP nr 215 Subniecka Warszawska – to bardzo duży zbiornik wód trzeciorzędowych (paleogeńsko-neogeński), jego szacunkowe zasoby wynoszą 250000 m³/dobę, a średnia głębokość ujęć to 160 m.

Wody powierzchniowe

Gmina Troszyn położona jest w dorzeczu rzeki Narwi, której lewobrzeżnymi dopływami są rzeki: Ruż, Czeczotka i Orz. W granicach gminy znajduje się jedynie środkowy odcinek rzeki Ruż, płynącej z południowego – wschodu na północny – zachód. Rzeka ta jest płytko wcięta w powierzchnię terasy zalewowej, zbierając wody z obszaru swojej zlewni przy pomocy drobnych dopływów i systemu rowów melioracyjnych. Zachodnia część gminy leży w zlewni rzeki Czeczotka, natomiast południowa w zlewni rzeki Orz.

Z uwagi na małe spadki terenów proces odwadniania jest utrudniony, skutkiem czego są występujące liczne podmokłości. W ramach prac melioracyjnych większość koryt rzecznych została wyprostowana, zlikwidowano szereg zakoli i starorzeczy, wycięto towarzyszące im zadrzewienia nadwodne, przyspieszono proces spływu wód powierzchniowych i odwodnienia terenów.

Wody powierzchniowe nie stanowią dużych zagrożeń powodziowych. W czasie wiosennych roztopów i wylewów rzeki zatapiają jedynie swoje terasy zalewowe.

Na terenie gminy brak jest występowania większych naturalnych bądź sztucznych zbiorników wodnych. Mniejsze zbiorniki wodne występują m.in. w Troszynie, Kamionowie, Radgoszczy, Zawadach, Kurpiach Dworskich, Dąbku i innych.

5.1.5. Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne gminy Troszyn determinowane są głównie przez dwa czynniki: geograficzny wynikający z lokalizacji obszaru opracowania w środkowej Europie i położenia w obrębie Wysoczyzny Ostrołęckiej, oraz czynnik cyrkulacyjny związany z ruchami morskich, arktycznych i kontynentalnych mas powietrza.

Teren ten charakteryzuje się stosunkowo korzystnymi warunkami klimatycznymi. Wiosna jest późna zaczyna się około 10 dni później niż w Warszawie, lata są ciepłe, zimy ostrzejsze, z pokrywą śnieżną zalegającą około 50 dni. Okolice Ostrołęki są uznawane są za najchłodniejszą część Mazowsza. Okres wegetacyjny trwa średnio około 200 dni. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi $7,1^{\circ}\text{C}$, z najcieplejszym lipcem – 18°C i najzimniejszym lutym - $-4,4^{\circ}\text{C}$. Wilgotność względna powietrza wykazuje przebieg podobny do przeciętnego w kraju i w skali rocznej wynosi 80%. Z przebiegiem wilgotności związana jest częstotliwość występowania mgieł – około 42 dni w ciągu roku. Średnioroczne zachmurzenie wynosi $6,2^{\circ}$ w 11-stopniowej skali, tj. poniżej przeciętnej w kraju, która wynosi 6,4. Obszar otrzymuje średnio 527 mm opadu, z czego 343 mm przypada na okres wegetacyjny.

Przeważające kierunki wiatru na terenie opracowania pochodzą z sektora zachodniego, południowo-zachodniego oraz północno-zachodniego. Najrzadziej wieją wiatry z kierunku północno-wschodniego i wschodniego. Największe prędkości wiatrów notowane są zimą i wiosną, a najmniejsze latem. Wraz ze wzrostem prędkości wiatrów nasila się wiele procesów atmosferycznych, które wpływają na warunki bioklimatyczne, czyli między innymi procesy wentylacyjne, zwiększenie ochłodzenia, usuwanie zanieczyszczeń atmosferycznych oraz pary wodnej.

W warunkach klimatu lokalnego obserwuje się pewne różnice pomiędzy obszarami wyżynnymi, a wilgotnymi terenami dolin rzecznych. Te pierwsze charakteryzują się dobrymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością powietrza i dobrym przewietrzaniem. Mniej korzystnymi lub nawet niekorzystnymi warunkami termiczno - wilgotnościowymi, częstym występowaniem mgieł, zastoisk chłodnego powietrza i inwersji temperatur oraz zdecydowanie ukierunkowanym przewietrzaniem wyróżniają się dna obniżen dolinnych oraz otoczenie obniżen wytopiskowych. Specyficzne warunki klimatu lokalnego mają tereny leśne. Lasy charakteryzują się na ogół dobrymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi o zmniejszonych wahaniami dobowych, jednak z gorszymi warunkami solarnymi (zacieńnienie). Są to jednak tereny o wzbogaconym składzie fizyko-chemicznym powietrza w tlen, ozon, olejki eteryczne (fitoncydy) oraz inne substancje śladowe podnoszące komfort bioklimatyczny.

Gorsze warunki termiczne obserwuje się w dolinie rzeki Ruż i innych cieków. Tereny te narażone są na podwyższone amplitudy dobowych temperatur w okresie pogodnego lata

oraz na większe spadki temperatur zimą. Są to obszary inwersyjne i zastoisk chłodnego powietrza z dużą częstotliwością przymrozków oraz mgieł.

Od warunków morfologicznych oraz szaty roślinnej uzależniony jest rozkład i siła wiatrów. Formy dolinowe stanowią naturalne korytarze przewietrzania terenu, a ich przebieg narzuca kierunki wiatrów. Kompleksy leśne są z kolei naturalną przeszkodą terenową ograniczającą siłę i szybkość wiatru. Istotnym elementem w kształtowaniu warunków solarnych ma południowa ekspozycja zboczy, które otrzymują w ciągu roku większe ilości energii słonecznej. Warunki fizjograficzne nie powodują natomiast zróżnicowania w stosunkach opadowych zachmurzenia. Jedynie pokrywa śnieżna odznacza się większą trwałością w obrębie lasów i zagłębień terenowych.

5.1.6. Flora i fauna

Flora

Na terenie gminy Troszyn roślinność potencjalną wg Matuszkiewicza (2008b) w głównej mierze stanowi kontynentalny bór mieszany (Querco-Pinetum), w skład którego wchodzi dąb (głównie) szypułkowy oraz sosna. Innym zespołem jest grąd subatlantycki (Stellario-Capinetum poor), w skład którego wchodzi grab, dąb oraz buk. Na mniejszych powierzchniach wyznacza się łęg jesionowo-olsowy niżowy (Fraxino-Alnetum), w którym dominuje oszcza czarna oraz jesion. Kolejnym zespołem o niewielkim zasięgu jest ols środkowoeuropejski (Carici elongatae-Alnetum), w którym dominuje olsza czarna z domieszką brzozy omszoanej, jesionu lub sosny.

Lesistość gminy Troszyn jest niewielka, zaledwie 15.74% powierzchni zajmują lasy. Na terenie gminy najczęściej występującym siedliskiem jest bór świeży z dominacją sosny i sporadycznie pojawiającą się osiką, dębem i brzozą. Podszyt słabo rozbudowany, z dominacją jałowca, jarząbu, brzozy, dębu oraz kruszyny. Z uwagi na mało zwięzłą glebę stanowią kategorię lasów glebochronnych. Pozostałe typy siedliskowe porastają znacznie mniejsze powierzchnie i reprezentowane są przez: ols, bór mieszany świeży, bór mieszany wilgotny. Olsy porastają gleby torfowe w dolinach rzek i w sąsiedztwie użytków zielonych. Roślinność reprezentowana jest przez: olchę z domieszką brzozy, kruszynę, czeremchę, łożę i dereń w podszycie. Olsy pełnią ważną funkcję wodochronną, wpływają na stabilizację stosunków wodnych zwiększając retencję terenów. Bór mieszany wilgotny występuje w obniżeniach na czarnych ziemiach lub na glebach murszowo – mineralnych, w pobliżu cieków wodnych lub bagien. Podwyższony poziom wód gruntowych sprawia, że podszyt jest bujny i utrudnia dostępność do wnętrza lasów. Bór mieszany świeży pojawia się bardzo rzadko w postaci niewielkich płatów na glebach nieco lepszych, brunatnych wylugowanych. W bogatszym składzie gatunkowym wyróżnia się: sosnę z domieszką brzozy, świerku, osiki oraz dębu.

Innym ważnym składnikiem środowiska na terenie gminy są siedliska użytków zielonych zajmujące ok. 40 % powierzchni gruntów rolnych, które stanowią półnaturalne siedliska przyrodnicze, towarzyszące istniejącym ciekom i mniejszym dolinom. Są one bardzo istotne dla fauny tego obszaru gdyż stanowią dogodne siedliska i miejsca żerowiskowe wielu gatunków ptaków, ponadto położone wokół cieków stanowią naturalną barierę dla spływających do wód mogących nieść zanieczyszczenia.

Dolina rzeki Ruż z systemem dolinek cieków wodnych oraz obniżeń terenowych stanowi cenne przyrodniczo obszary aktywnych biocenoz wodno – łąkowych, bagiennych oraz leśnych, zapewniających równowagę w środowisku. Główny ciąg dolinny – dolina rzeki Ruż, powiązana jest z doliną Narwi, stanowiący element krajowej sieci ekologicznej ECONET PL oraz systemu Natura 2000. Przestrzenny system powiązań przyrodniczych umożliwia migrację i rozprzestrzenianie się gatunków flory i fauny wewnątrz zarówno układu, jak i w najbliższym sąsiedztwie.

Fauna

Spośród większych ssaków spotyka się sarnę, jelenia, łosia, dziką, lisa, borsuka, jenotą oraz zająca szaraka. Z drobnych ssaków spotkać można ryjówki, nietoperze, jeże, kuny i wiewiórki. Świat zwierzęcy reprezentowany jest przez liczne gatunki ptaków występują tu m.in.: kruki, orzechówki, dzięcioły czarne, jerzyki, bociany białe, myszołowy, krogulce i jastrzębie. Z płazów spotykamy żabę trawną oraz ropuchę szarą. W ramach inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej dla potrzeb budowy drogi ekspresowej S61 poza granicami gminy stwierdzono stanowisko biegacza górskiego.

5.1.7. Stan powietrza atmosferycznego

Na terenie gminy Troszyn nie ma większych emitorów zanieczyszczeń atmosfery. Nad omawiany teren przedostają się w niewielkim stopniu napływowe zanieczyszczenia. Czynnikiem o bardziej lokalnym znaczeniu jest niska emisja (głównie SO₂ i pył). Dlatego też bardzo duże znaczenie ma podejmowanie działań mających na celu jej ograniczanie. Jest to możliwe dzięki przechodzeniu coraz większej liczby właścicieli domów prywatnych na ogrzewanie gazowe i olejowe w miejsce poprzednio stosowanego węglowego. Jednocześnie zwrócić uwagę należy na ograniczenie opalania domów wszelkimi odpadkami, wydzielającymi w procesie spalania znaczną ilość substancji toksycznych. W celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego korzystnym byłoby przejście na bardziej ekologiczne źródła ciepła.

Nie bez znaczenia też pozostaje - emisja komunikacyjna - wzrastająca systematycznie ilość pojazdów samochodowych nabywanych zarówno przez podmioty gospodarcze jak i osoby fizyczne pociąga za sobą wzrost emisji przede wszystkim dwutlenku azotu.

Transport samochodowy jest również źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego tlenkami węgla, węglowodorami i związkami ołowiu. Niekorzystne zmiany na terenie opracowania mogą być związane z ruchem kołowym pojazdów na drodze wojewódzkiej nr 627. Pojazdy samochodowe w ruchu emitują gazy spalinowe, wytwarzają pyły powstające na skutek ścierania okładzin hamulców oraz opon na nawierzchni drogowej. W wyniku spalania paliwa dostają się do atmosfery zanieczyszczenia gazowe, głównie: dwutlenek węgla, tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, aldehydy, tlenki siarki. Powstające pyły zawierają związki ołowiu, kadmu, niklu, miedzi, a także wyższe węglowodory aromatyczne. Ilość emitowanych zanieczyszczeń zależy od wielu czynników, między innymi od natężenia i płynności ruchu, konstrukcji silnika i jego stanu technicznego, zastosowania dopalaczy i filtrów, rodzaju paliwa, parametrów technicznych i stanu drogi. Mogą być one źródłem skażenia wód powierzchniowych, gleb, roślinności, jak również człowieka.

Utrzymanie dobrej jakości powietrza a nawet poprawę jego jakości można uzyskać przez ograniczenie szkodliwych dla środowiska technologii, zmniejszenie oddziaływania obszarów niskiej emisji na środowisko naturalne, stworzenie warunków rozwoju dla gazyfikacji gminy (budowy sieci gazowej wysokiego ciśnienia i stacji redukcyjnych, doprowadzenie sieci do miejscowości o zwartej zabudowie), likwidację lub modernizację kotłowni tradycyjnych (zmiana nośnika energii z węgla np. na gaz), budowę elektrociepłowni, poprawę nawierzchni dróg, budowę obwodnic, a przede wszystkim poprzez zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (promieniowanie słoneczne, energia wiatru, energia geotermalna, biogaz).

5.1.8. Surowce naturalne

Na terenie gminy Troszyn występuje 11 złóż kruszywa naturalnego (piasek i żwir): Rostki – Borowce p. śr., Rostki – Borowce p. S, Rostki – Borowce p. N I, Rostki – Borowce p. N II, Rostki – Borowce p. N II A, Rostki – Borowce – Stylągi, Repki, Repki I, Troszyn, Kamionowo oraz Rostki Borowce III.

- Kamionowo - jest to zagospodarowane złożo kruszywa naturalnego o powierzchni 1,99 ha;
- Rostki – Borowce p. N I - jest to zagospodarowane złożo kruszywa naturalnego – piaskowo-żwirowe, o powierzchni 19,98 ha. Eksploatację złoża rozpoczęto 01.01.1998 roku;
- Rostki – Borowce p. N II - jest to wstępnie rozpoznane złożo kruszywa naturalnego – piaskowo-żwirowe, o powierzchni 54,18 ha;
- Rostki – Borowce p. N II A - jest to zagospodarowane złożo kruszywa naturalnego – piaskowo-żwirowe, o powierzchni 44,1351 ha. Eksploatację złoża rozpoczęto 01.01.1998 roku;

- Rostki – Borowce p. śr. - jest to zagospodarowane złożo kruszywa naturalnego – piaskowo-żwirowe, o powierzchni 80,08 ha. Eksploatację złoża rozpoczęto 01.09.1992 roku;
- Rostki – Borowce p. S - jest to wstępnie rozpoznane złożo kruszywa naturalnego – piaskowo-żwirowe, o powierzchni 61,78 ha;
- Rostki Borowce III – jest to szczegółowo rozpoznane złożo kruszywa naturalnego – piasków ze żwirami, o powierzchni 1,73 ha;
- Rostki – Borowce – Stylągi – jest to zagospodarowane złożo kruszywa naturalnego – piasków ze żwirami, o powierzchni 37,4 ha;
- Repki - jest to szczegółowo rozpoznane złożo kruszywa naturalnego – piasków ze żwirami o powierzchni 7,686 ha;
- Repki I - jest to szczegółowo rozpoznane złożo kruszywa naturalnego – piasków ze żwirami o powierzchni 11,053 ha;
- Troszyn - jest to zagospodarowane złożo kruszywa naturalnego, o powierzchni 1,96 ha.

Złożo kruszywa naturalnego „Rostki – Borowce” zostało rozpoznane dokumentacjami geologicznymi: w kategorii C2 w 1982 r., następnie w kategorii C1 + B w 1987 r. i w 1991 r. Powierzchnia złoża wynosi 123,1 ha w granicach rozpoznanych zasobów geologicznych.

Rozpoznanie wstępne w kategorii C2 obejmuje:

- pole północne – zasoby kruszywa piaszczysto – żwirowego wynoszą 48 201 000 Mg i zasoby piasków stropowych – 11 221 000 Mg;
- pole południowe – zasoby kruszywa piaszczysto – żwirowego – 31 020 000 Mg i zasoby piasków stropowych – 9 131 000 Mg.

Rozpoznanie szczegółowe w kategorii B i C1 obejmuje:

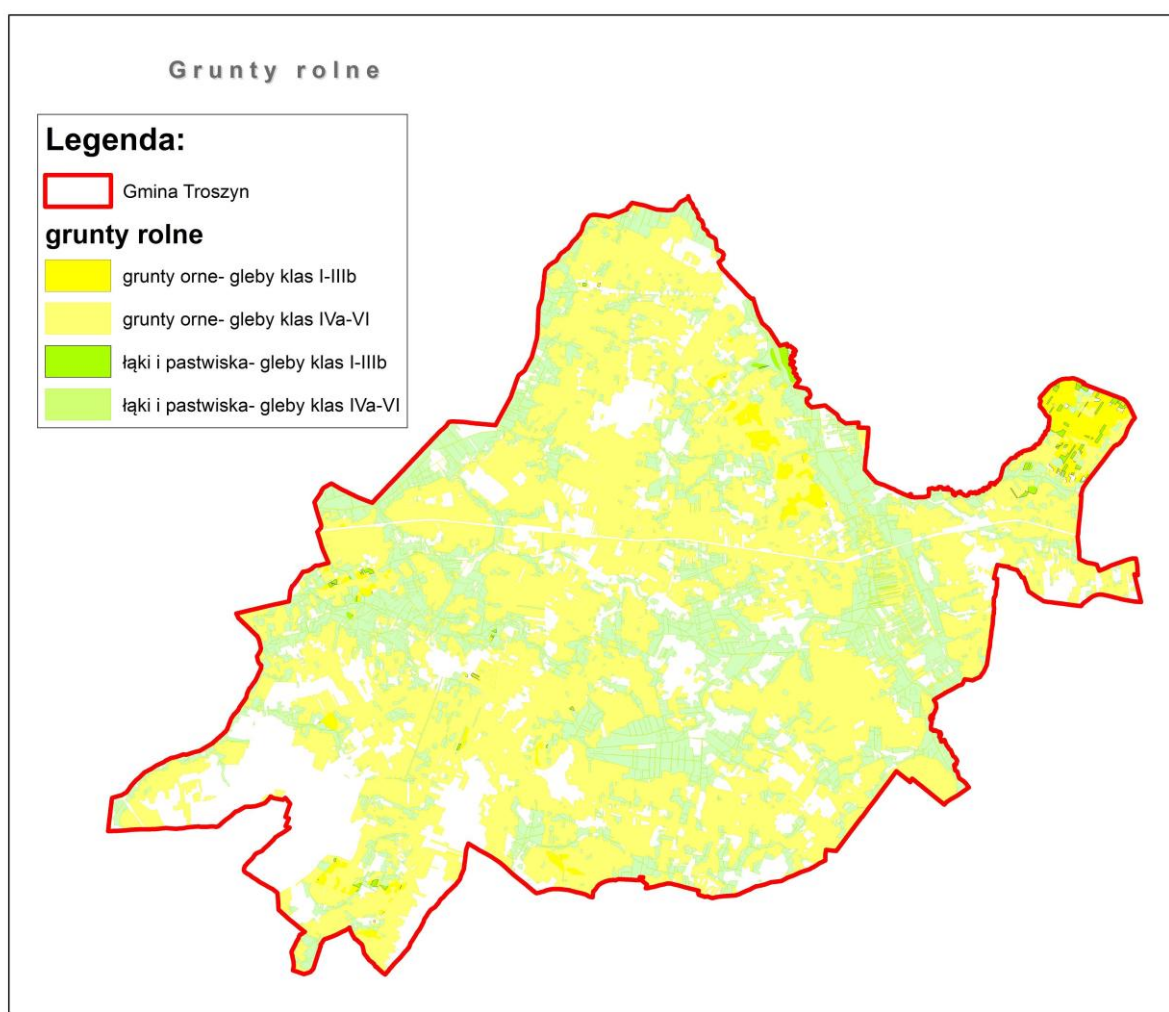
- pole środkowe – kategoria B (powierzchnia 42,5 ha) – zasoby kruszywa piaszczysto-żwirowego wynoszą 20 662 000 Mg i zasoby piasków stropowych – 2 412 000 Mg; kategoria C1 (powierzchnia 66,9 ha) – zasoby kruszywa piaszczysto-żwirowego – 31 959 000 Mg i zasoby piasków stropowych – 4 668 000 Mg.

Złożo kruszywa naturalnego „Rostki – Borowce” ma formę wydłużonego wzniesienia o kierunku południkowym. W nakładzie zalega gleba piaszczysta, piaski różnoziarniste, glina zwałowa i piaski zaglinione. Grubość warstw nadkładowych jest różna i wynosi od 1,7 m do 10,4 m. Główny profil złożowy stanowią utwory piaszczysto-żwirowe. Średnia miąższość złoża w piętrze suchy wynosi około 8,7 m, natomiast złoża zawodnionego od 5,0 m do 20,0 m.

5.2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

5.2.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Tereny rolne na terenie gminy Troszyn zajmują ponad 11 800 ha, tj. 75,5% ogólnej powierzchni gminy. Na terenie gminy działa ponad 830 gospodarstw rolnych, gdzie średnia gospodarstwa rolnego wynosi ponad 13 ha. Przeważają gospodarstwa małe i średnie do 15 ha, które stanowią około 60% ogółu gospodarstw. Dominacja gleb słabych jakościowo oraz stosunkowo niski areal łąk i pastwisk wpływają na rozwój produkcji roślinnej i zwierzęcej. W arealach zasiewu dominują zboża: żyto, pszenica, ziemniaki, natomiast w chowie zwierząt gospodarskich: bydło mleczne i trzoda chlewna.

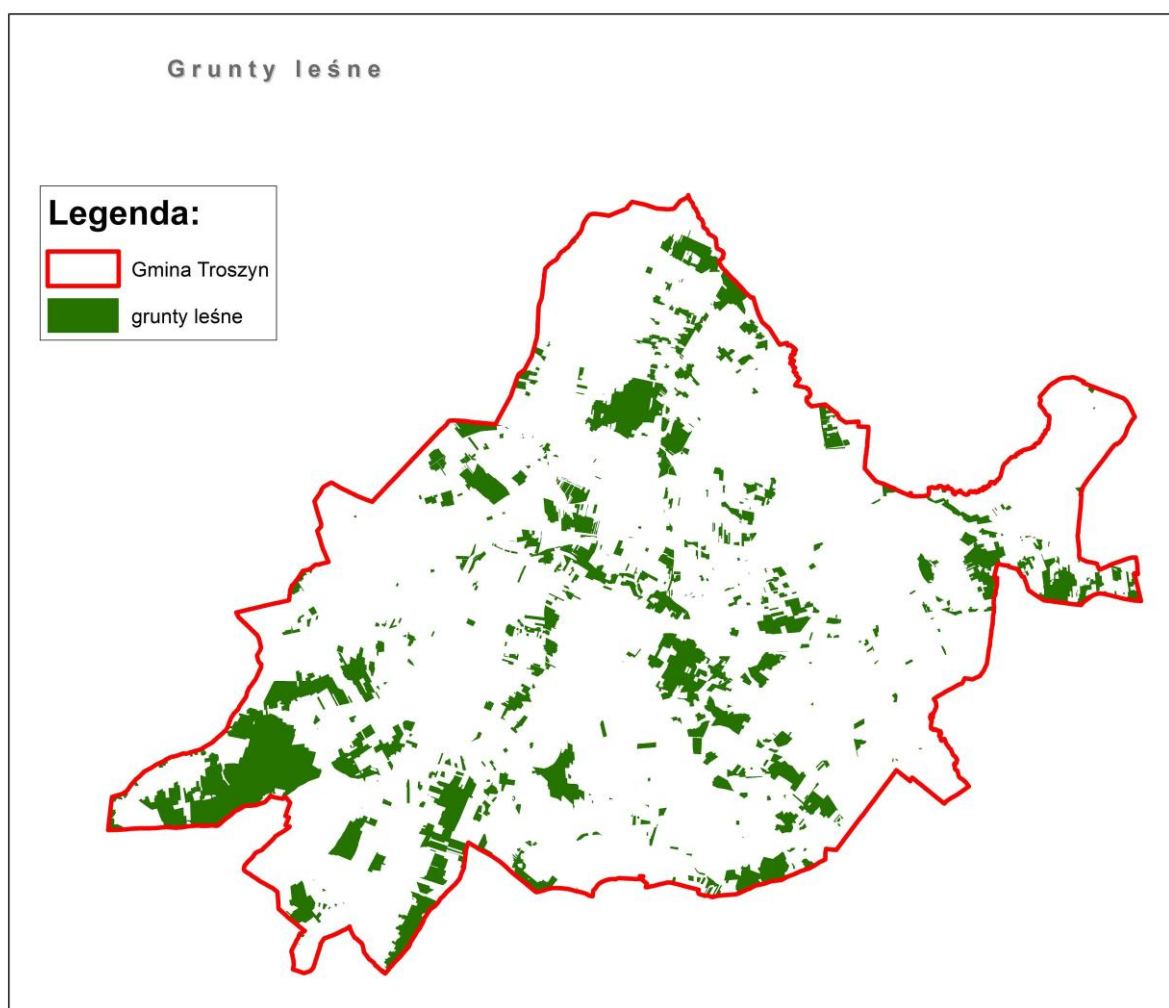

Ryc.7. Grunty rolne na terenie gminy Troszyn

Źródło: Opracowanie własne

5.2.2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej

Lesistość gminy Troszyn jest niewielka, zaledwie 15,74% powierzchni zajmują lasy. Na terenie gminy najczęściej występującym siedliskiem jest bór świeży z dominacją sosny i sporadycznie pojawiającą się osiką, dębem i brzozą. Pozostałe typy siedliskowe porastają znacznie mniejsze powierzchnie i reprezentowane są przez: ols, bór mieszany świeży, bór mieszany wilgotny. Bór mieszany wilgotny występuje w obniżeniach na czarnych ziemiach lub na glebach murszowo – mineralnych, w pobliżu cieków wodnych lub bagien. Bór mieszany świeży pojawia się bardzo rzadko w postaci niewielkich płatów na glebach nieco lepszych, brunatnych wylugowanych. W bogatszym składzie gatunkowym wyróżnia się: sosnę z domieszką brzozy, świerku, osiki oraz dębu.

Ryc.8. Grunty leśne na terenie gminy Troszyn

Źródło: Opracowanie własne

5.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

5.3.1. Ochrona środowiska

Podstawowym dokumentem regulującym działania z zakresu ochrony środowiska na terenie gminy jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2008 nr 25 poz. 150) oraz opracowany na mocy tej ustawy Program Ochrony Środowiska dla Gminy Troszyn do 2011 roku.

Działania inwestycyjne samorządu gminy Troszyn z zakresu ochrony środowiska dotyczyły głównie budowy i modernizacji wodociągów i kanalizacji, a na ww. cele zaciągane były preferencyjne kredyty z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Z obiektów zasadniczo służących ochronie środowiska na terenie gminy funkcjonuje sieć kanalizacyjna. Ponadto wokół cmentarzy wyznaczone są strefy sanitarne.

5.3.2. Ochrona przyrody

Na terenie gminy Troszyn zlokalizowany jest 1 pomnik przyrody ożywionej w postaci Alei Sosnowej I. Pomnik ten został utworzony na mocy Rozporządzenia Nr 38 Wojewody Mazowieckiego z dnia 29 kwietnia 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody „Aleja Sosnowa I”. Położony jest wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 627 na odcinku od granic administracyjnych miasta Ostrołęka, poprzez obszar gminy Rzekuń do miejscowości Grodzisk Wieś w gminie Czerwin. Aleja Sosnowa I zlokalizowana jest na obszarze trzech gmin: Troszyn, Czerwin oraz Rzekuń. Cały pomnik przyrody składa się z 238 sztuk drzew sosny pospolitej (*Pinus silvestris*), z czego 158 sztuk zlokalizowanych jest na terenie gminy Troszyn.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

6.1. Obiekty objęte ochroną konserwatorską

Na terenie gminy Troszyn znajduje się wiele zabytkowych obiektów architektury rezydencjonalnej i sakralnej, o dużym znaczeniu historycznym. Jest to głównie zabudowa realizowana od XVI w. do roku XX w., wpisująca się w krajobraz przyrodniczy i kulturowy. Na terenie gminy Troszyn znajduje się 9 obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków, do których należą obiekty sakralne.

Zestawienie wszystkich obiektów, które zostały objęte ochroną konserwatorską na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003 Nr 162 poz. 1568) przedstawiono poniżej.

Ponadto lokalizacja obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na terenie gminy Troszyn, zobrazowana została na mapkach w rozdziale 6, podrozdziale 6.4.

Wykaz obiektów zabytkowych ujętych w rejestrze zabytków:

- zespół sakralny w Kleczkowie z XVI w. wraz z otoczeniem w promieniu 100 m, A – 382 z 9.06.1958 r., w skład którego wchodzi:
 - kościół rzymskokatolicki, parafialny p.w. św. Wawrzyńca,
 - wieża bramna, tzw. wikałówka,
 - ogrodzenie murowane,
 - dzwonnica – brama murowana,
 - cmentarz przykościelny;
- kaplica cmentarna w zespole cmentarza parafialnego, A – 249 z 30.01.1986 r.;
- nagrobek Józefa Łaniewskiego na cmentarzu parafialnym w Kleczkowie, A – 249 z 30.01.1986 r.;
- cmentarzysko w Rostkach z okresu wpływów rzymskich, 776/63 z 01.07.1968 r.;
- nagrobek Aleksandra Puchały i Henryka Puchały na cmentarzu parafialnym w Troszynie, A – 237 z 30.01.1986 r.

6.2. Obiekty będące w ewidencji zabytków

Na terenie gminy Troszyn znajduje się 49 obiektów zabytkowych wpisanych do ewidencji zabytków. Są to głównie drewniane i murowane domy z początku XX w., a także cmentarze, oraz inne obiekty. Pełną listę zabytków wpisanych do ewidencji przedstawia Tab.3.

Ponadto lokalizacja obiektów zabytkowych ujętych w ewidencji zabytków, znajdujących się na terenie gminy Troszyn, zobrazowana została na mapkach w rozdziale 6, podrozdziale 6.3.

Tab.3. Zabytki wpisane do ewidencji; Źródło: UG Troszyn

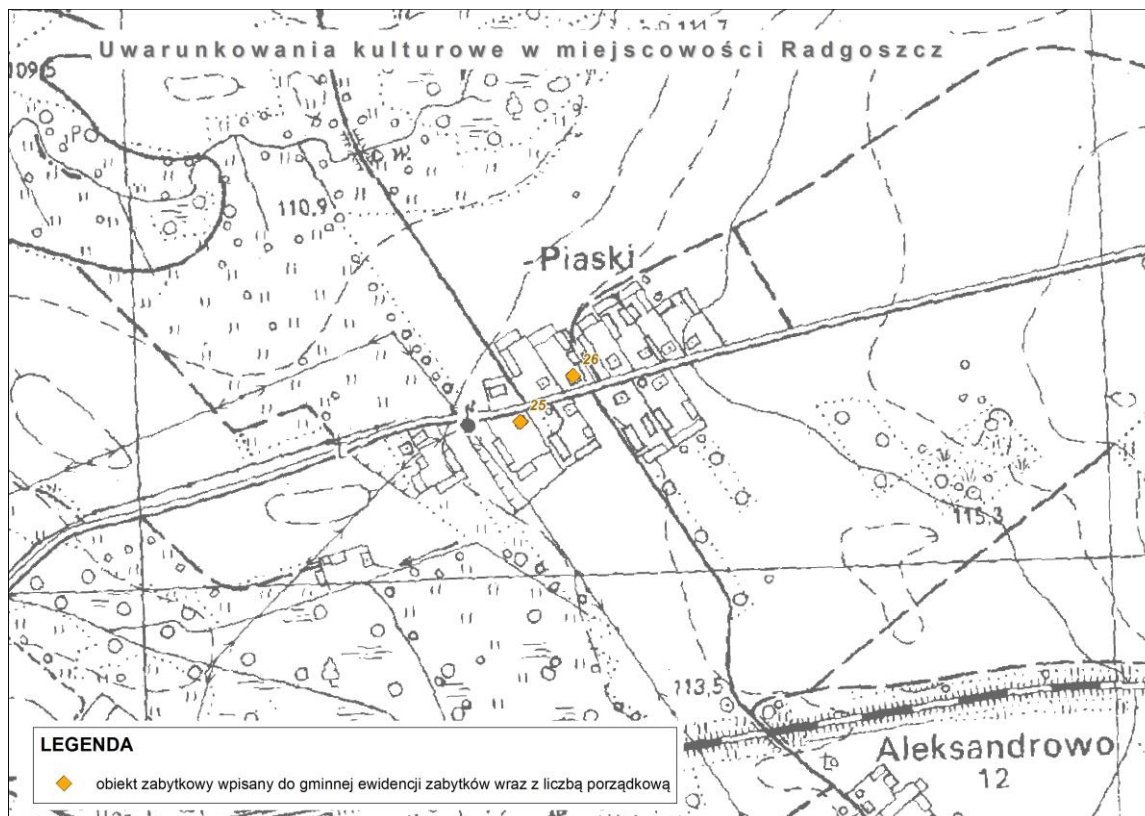
Nr karty	Adres	Obiekt	Datowanie	Nr rejestru zabytków
1.	2.	3.	4.	
BOROWCE				
1	Borowce	Dwór drewniany	ok. 1870 r.	
CHOROMANY				
2	Choromany 3	Dom murowany	pocz. XX w.	
CHROSTOWO				
3	Chrostowo 6	Dom murowany	1931 r.	
CHRZCZONY				
4	Chrzczony 2	Dom drewniany	pocz. XX w.	
DĄBEK				
5	Dąbek 6	Dom murowany	pocz. XX w.	
6	Dąbek	Krzyż przydrożny	pocz. XX w.	
DZBENIN				
7	Dzbenin 7	Dom drewniany	ok. 1920 r.	
8	Dzbenin 18	Dom drewniany	1920 r.	
9	Dzbenin 22	dom drewniany	1920 r.	
10	Dzbenin 25	dom drewniany	1921 r.	
GRUCELE				
11	Grucele 14	Dom drewniany	ok. 1925 r.	
KAMIONOWO				
12	Kamionowo 13	Dom drewniany	1933 r.	
KLECZKOWO				
13	Ul. Bielawska 1	Kościół rzymskokatolicki, parafialny p.w. św. Wawrzyńca - murowany	1512 – 1518, przebudowany w II poł. XVI w.	A-382 z 9.06.1958
14	Ul. Bielawska 1	Wieża bramna – tzw. wikałówka w zespole kościoła rzymskokatolickiego, parafialnego p.w. św. Wawrzyńca - murowana	1550 r.	A-382 z 9.06.1958 r.
15	Ul. Bielawska 1	Ogrodzenie murowane w zespole kościoła	II poł. XVI w., uzupełniony w	A-382 z 9.06.1958 r.

Nr karty	Adres	Obiekt	Datowanie	Nr rejestru zabytków
		rzymskokatolickiego, parafialnego p.w. św. Wawrzyńca	XIX w., zburzony w 1944 r., rekonstrukcja	
16	Ul. Bielawska 1	Dzwonnica – brama murowana w zespole kościoła rzymskokatolickiego, parafialnego p.w. św. Wawrzyńca	1843 r.	A-382 z 9.06.1958 r.
17	Ul. Bielawska 1	Cmentarz przykościelny	II poł. XVI w.	A-382 z 9.06.1958 r.
18	Kleczkowo	Kaplica cmentarna, murowana w zespole cmentarza parafialnego	1856 r.	A-249 z 30.01.1986 r.
19	Kleczkowo	Cmentarz rzymskokatolicki, parafialny	I poł. XIX w.	
20	Kleczkowo	Nagrobek Józefa Łaniewskiego, na cmentarzu parafialnym	1904 r.	A-249 z 30.01.1986 r.
21	Ul. Korczaka 13	Dom drewniany	pocz. XX w.	
22	Ul. Modrzejewskiej 20	Dom drewniany	pocz. XX w.	
ŁĄTCZYN				
23	Łątczyn	kapliczka murowana	XIX/XX w.	
OPĘCHOWO				
24	Ul. Mickiewicza 11	Dom drewniany	pocz. XX w.	
RADGOSZCZ				
25	Radgoszcz 1	Dom drewniany	pocz. XX w.	
26	Radgoszcz 9	Dom murowany	lata 20-30-te XX w.	
REPKI				
27	Repki	Cmentarz z I wojny światowej	1914 – 1915 r.	
ROSTKI				
28	Rostki 4	Dom murowany	lata 20-30-te XX w.	
29	Rostki	Cmentarzisko z okresu wpływów rzymskich		776/63 z 01.07.1968 r.
SAWAŁY				
30	Sawały	Dom drewniany	pocz. XX w.	
TROSZYN				
31	Troszyn d. Rabędy	Cmentarz z I wojny światowej	1914 – 1918 r.	
32	Troszyn	Kościół rzymskokatolicki, parafialny p.w. św. Bartłomieja Apostoła	1956 - 1975	
33	Troszyn	Nagrobek Aleksandra Puchały i Henryka Puchały, na cmentarzu parafialnym	1840 r. i 1850 r.	A-237 z 30.01.1986 r.
34	Ul. 4 Września 6	Dom drewniany	pocz. XX w.	
35	Ul. 4 Września 12	Dom drewniany	pocz. XX w.	
36	Ul. 4 Września 14	Dom drewniany	pocz. XX w.	
37	Ul. Konopnickiej 2	Dom murowany	1929 r.	
38	Ul. Polna 9	Dom murowany	1928 r.	
39	Ul. Słoneczna 4	Dom drewniany	1932 r.	
40	Ul. Słowackiego	Cmentarz rzymskokatolicki parafialny	II poł. XIX w.	

Nr karty	Adres	Obiekt	Datowanie	Nr rejestru zabytków
41	Ul. Słowackiego 10	Cmentarz przykościelny	1902 r.	
42	Ul. Słowackiego	Plebania	kk. 1920 r.	
43	Ul. Słowackiego 7	Dom murowany	1937 r.	
44	Ul. Słowackiego 23	Dom drewniany	1937 r.	
45	Ul. Słowackiego	Figura Matki Boskiej	1907 r.	
46	Ul. Słowackiego	Kaplica przydrożna	koniec XIX w.	
ZAMOŚĆ				
47	Ul. Ogrodowa 21	Dom murowany	1926 r.	
ZAPIECZNE				
48	Zapieczne 16	Dom drewniany	pocz. XX w.	
49	Zapieczne	Cmentarz z I wojny światowej	1914 – 1915 r.	

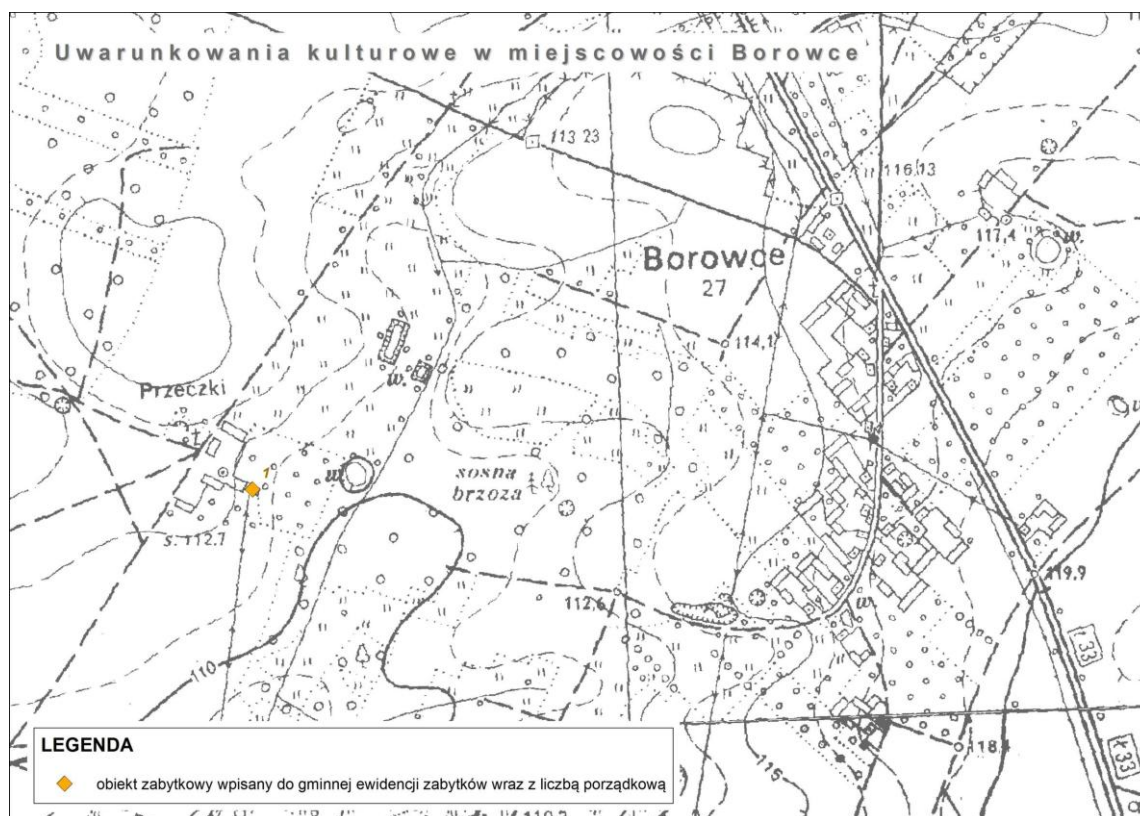
6.3. Lokalizacja obiektów zabytkowych

Ze względu na licznie występujące obiekty zabytkowe znajdujące się głównie w ewidencji zabytków, ale również i w rejestrze zabytków, obiekty zabytkowe zobrazowano na poniższych rycinach. Poszczególne rysunki przedstawiają rozmieszczenie, a także lokalizację obiektów zabytkowych ujętych w rejestrze zabytków oraz w ewidencji zabytków, z podziałem na poszczególne miejscowości na terenie gminy Troszyn. Użyta numeracja, za pomocą której przedstawiono obiekty zabytkowe wpisane do ewidencji zabytków, jest tożsama z numeracją przedstawioną w tabeli 6 – „Zabytki wpisane do ewidencji” (rozdział 6, podrozdział 6.2).

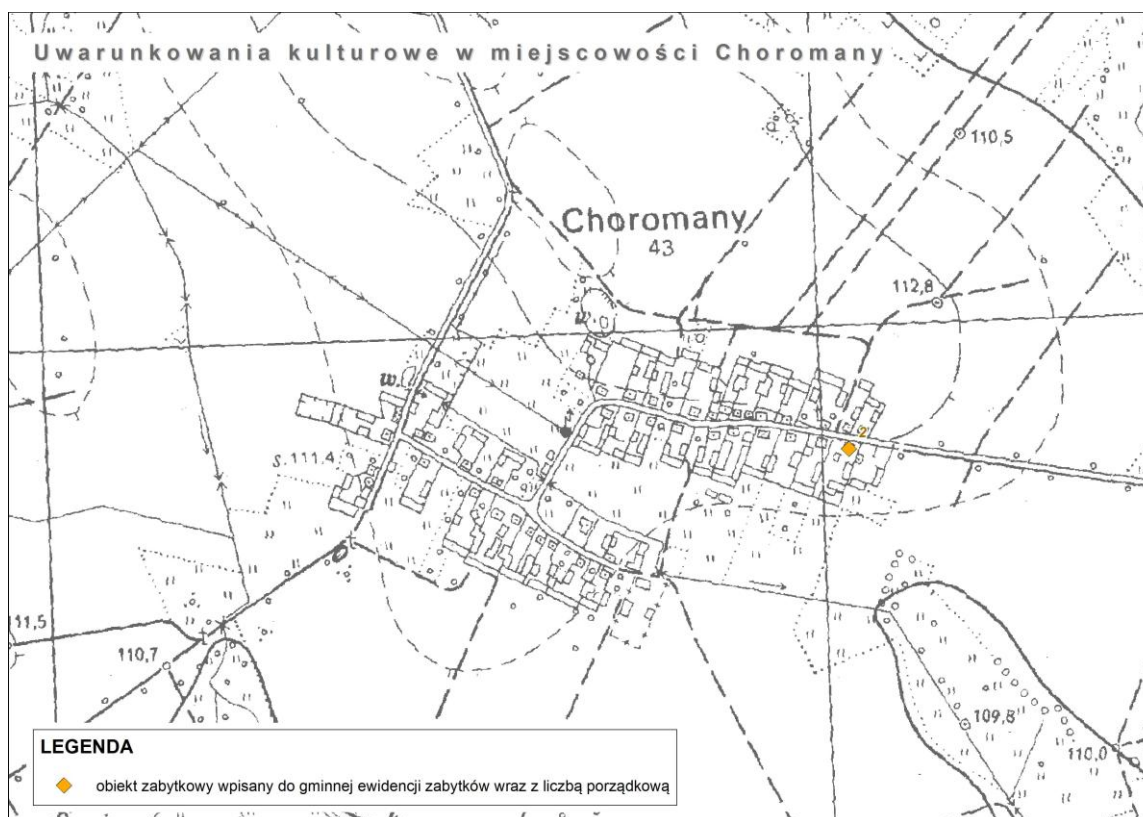
Ryc.9. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Radgoszcz

Źródło: Opracowanie własne

Ryc.10. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Borowce

Źródło: Opracowanie własne

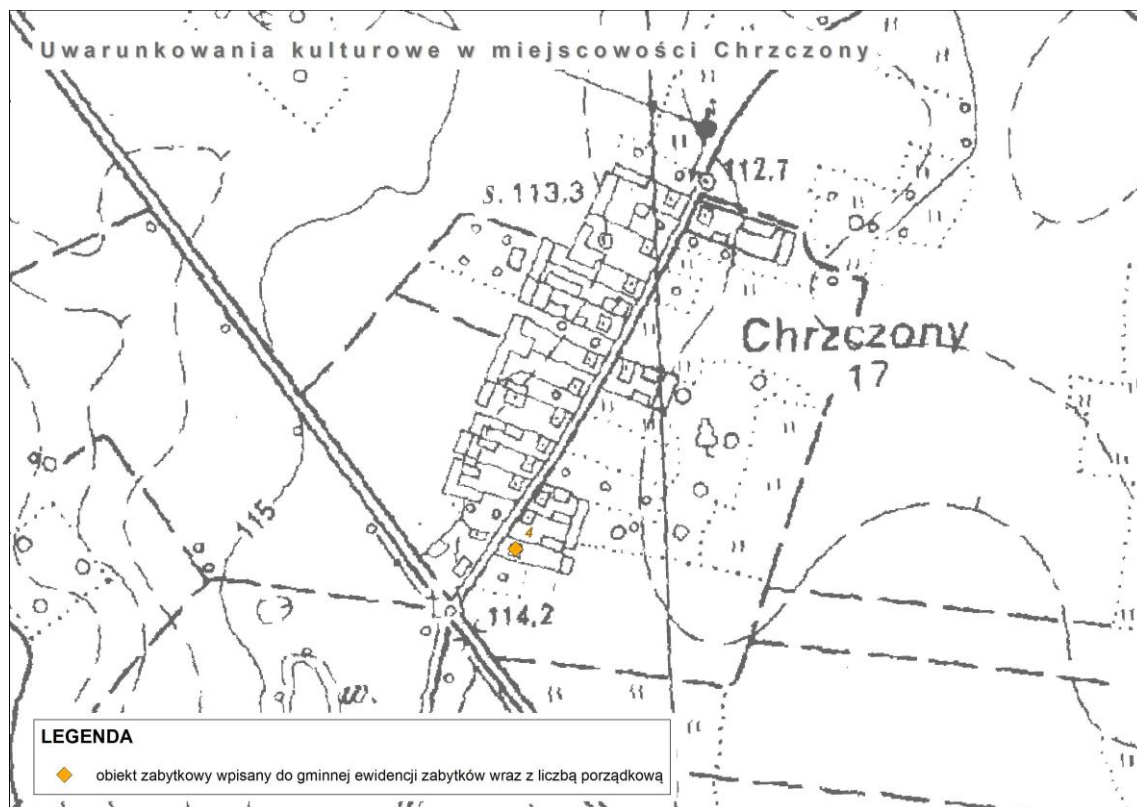
Ryc.11. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Choromany

Źródło: Opracowanie własne

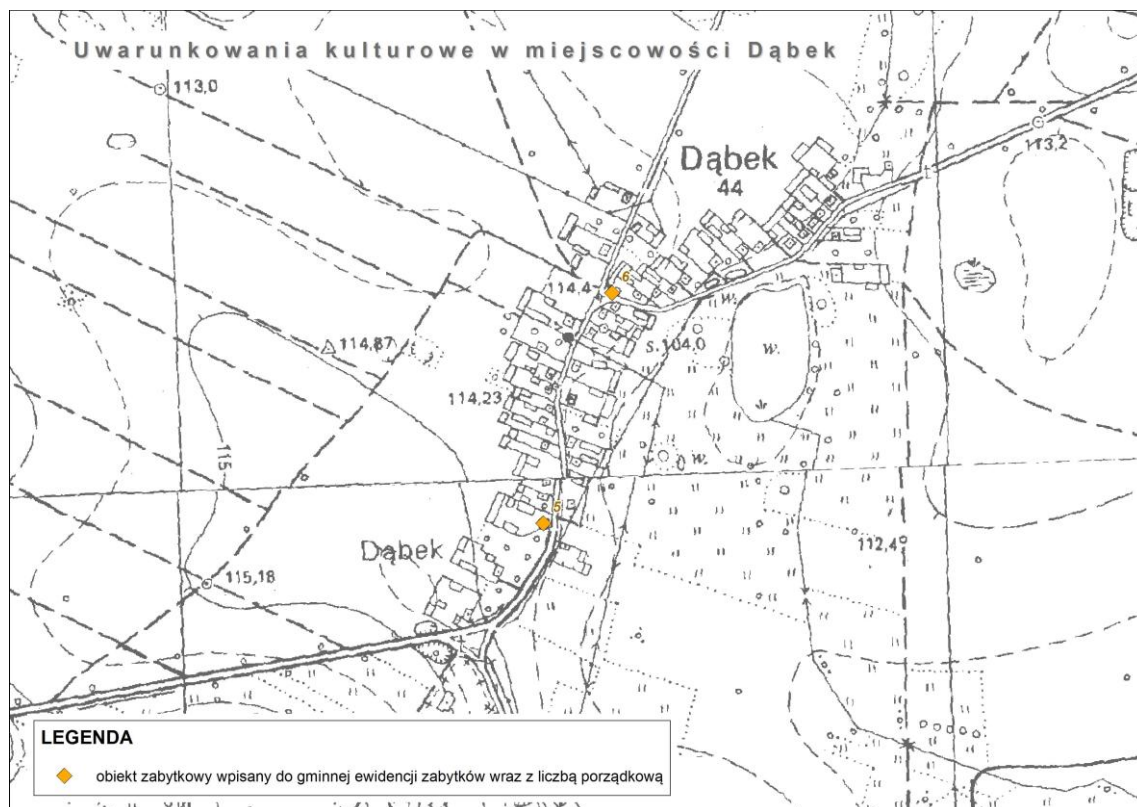
Ryc.12. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Chrostowo

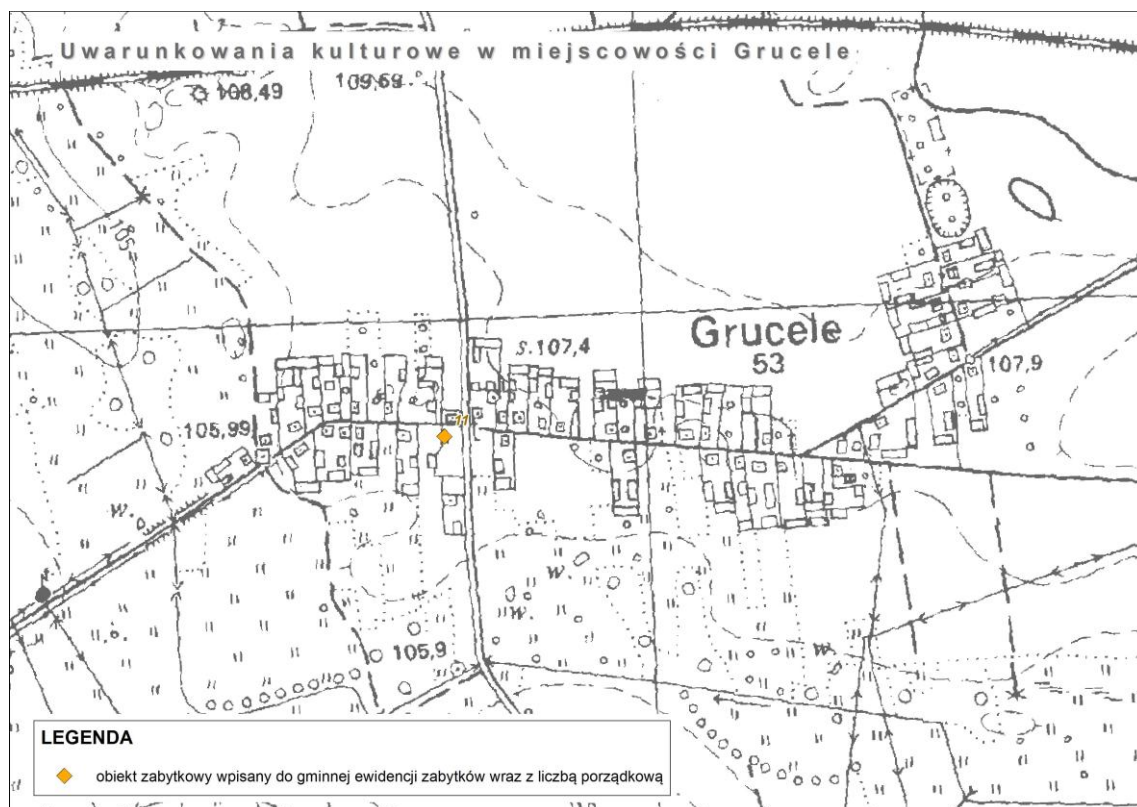
Źródło: Opracowanie własne

Ryc.13. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Chrzczony

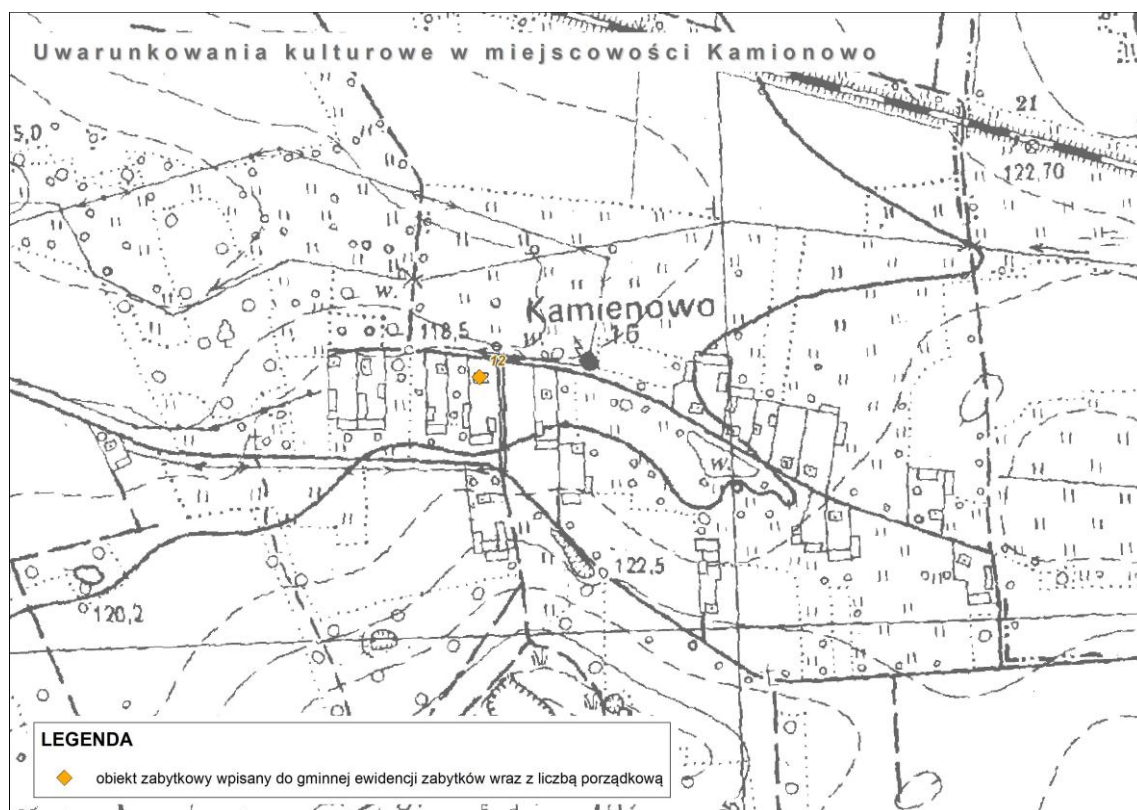
Źródło: Opracowanie własne

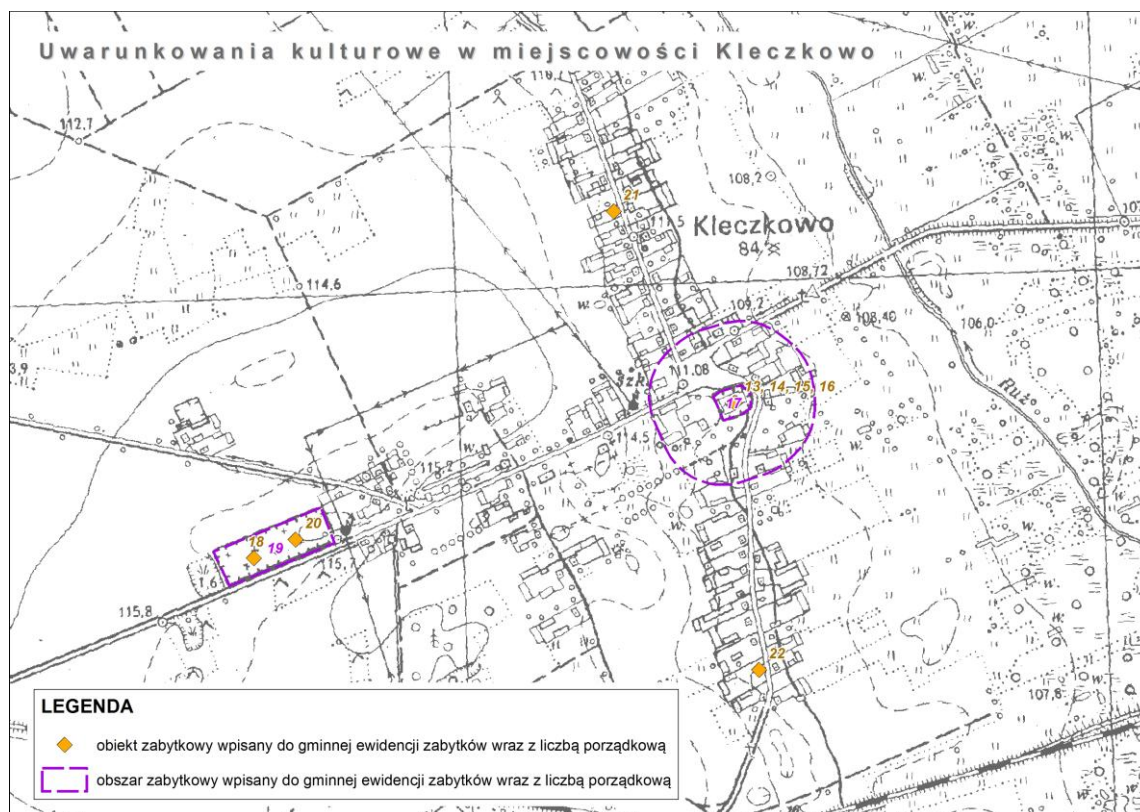
Ryc.16. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Grucele

Źródło: Opracowanie własne

Ryc.17. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Kamionowo

Źródło: Opracowanie własne

Ryc.18. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Kleczkowo

Źródło: Opracowanie własne

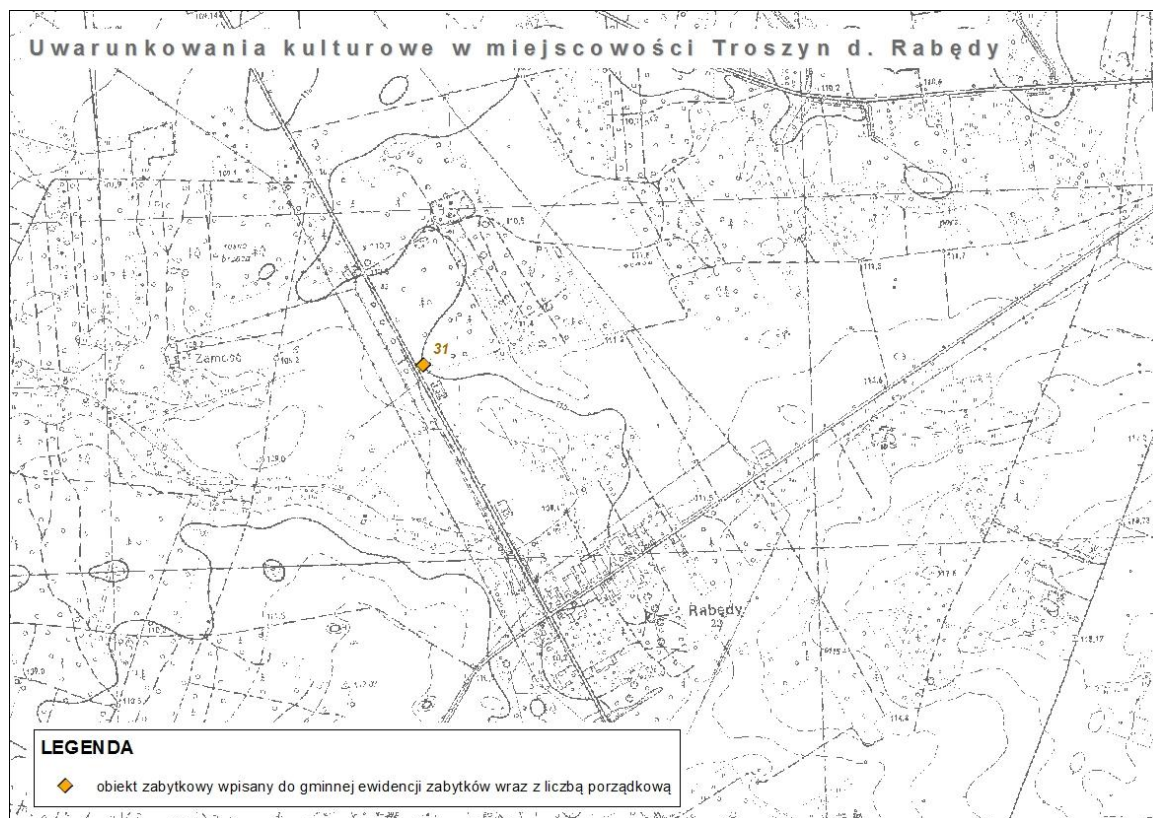
Ryc.19. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Łączyn

Źródło: Opracowanie własne

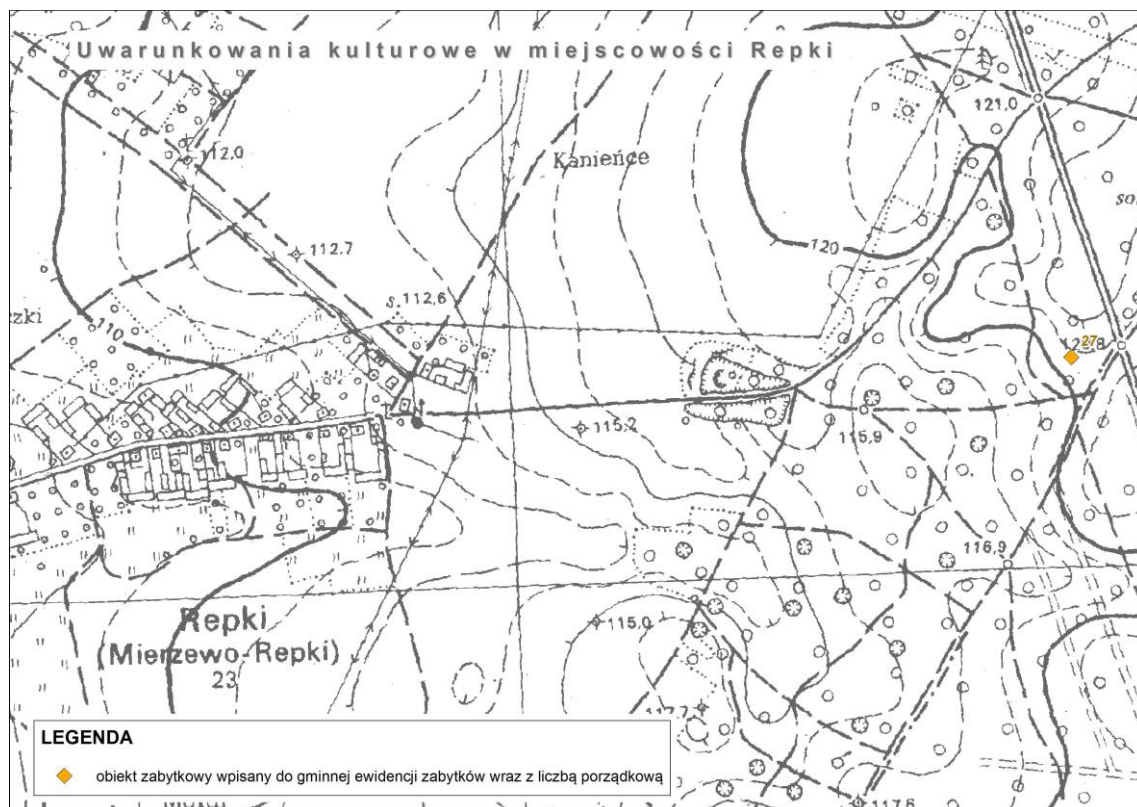
Ryc.20. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Opęchowo

Źródło: Opracowanie własne

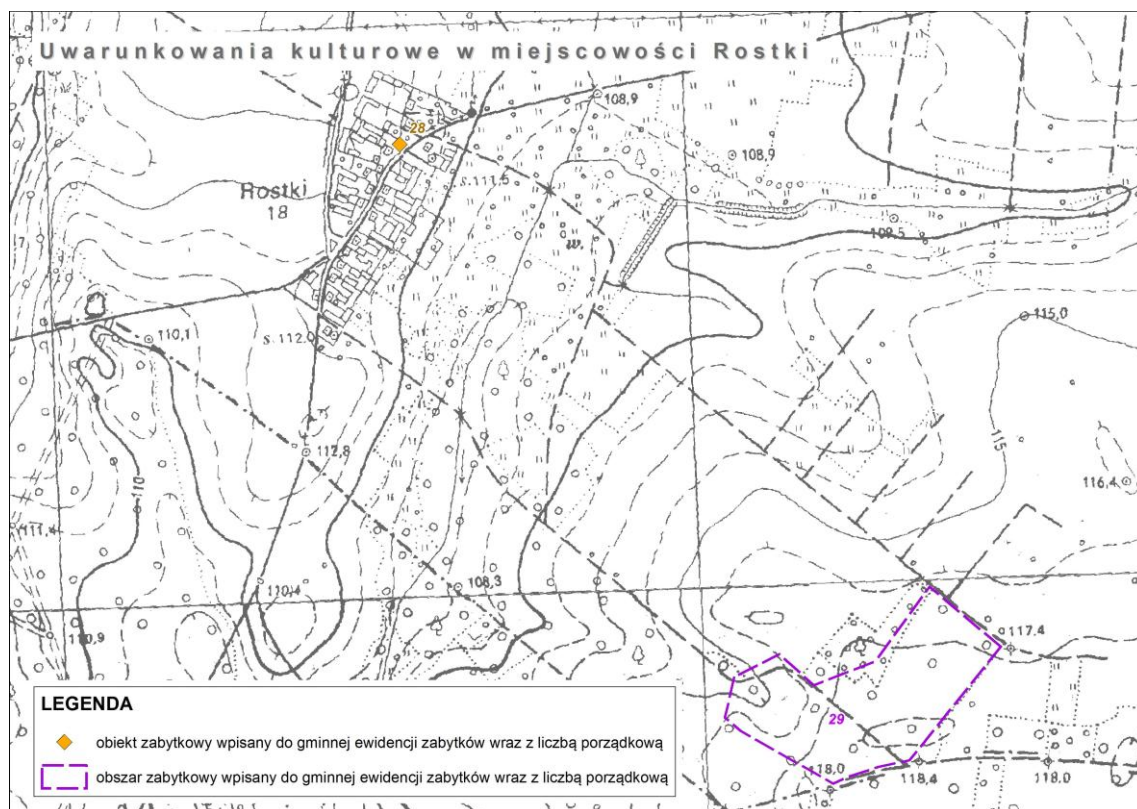
Ryc.21. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Troszyn d. Rabedy

Źródło: Opracowanie własne

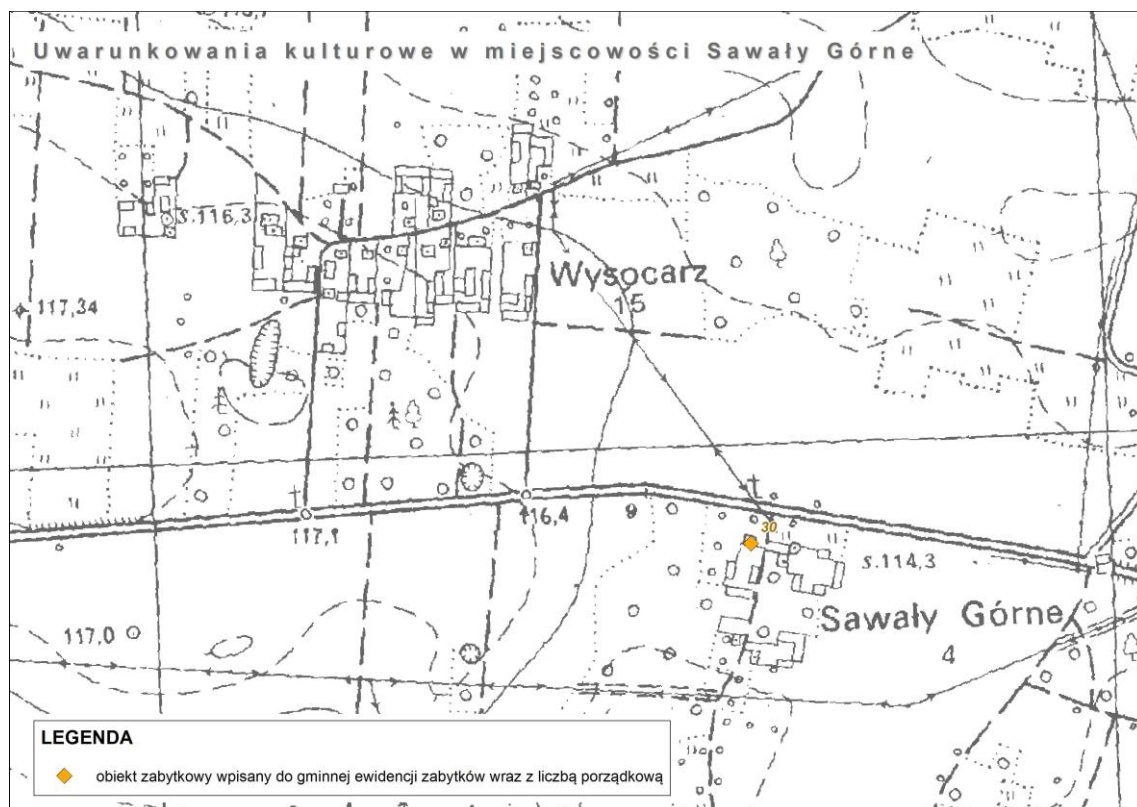
Ryc.22. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Repki

Źródło: Opracowanie własne

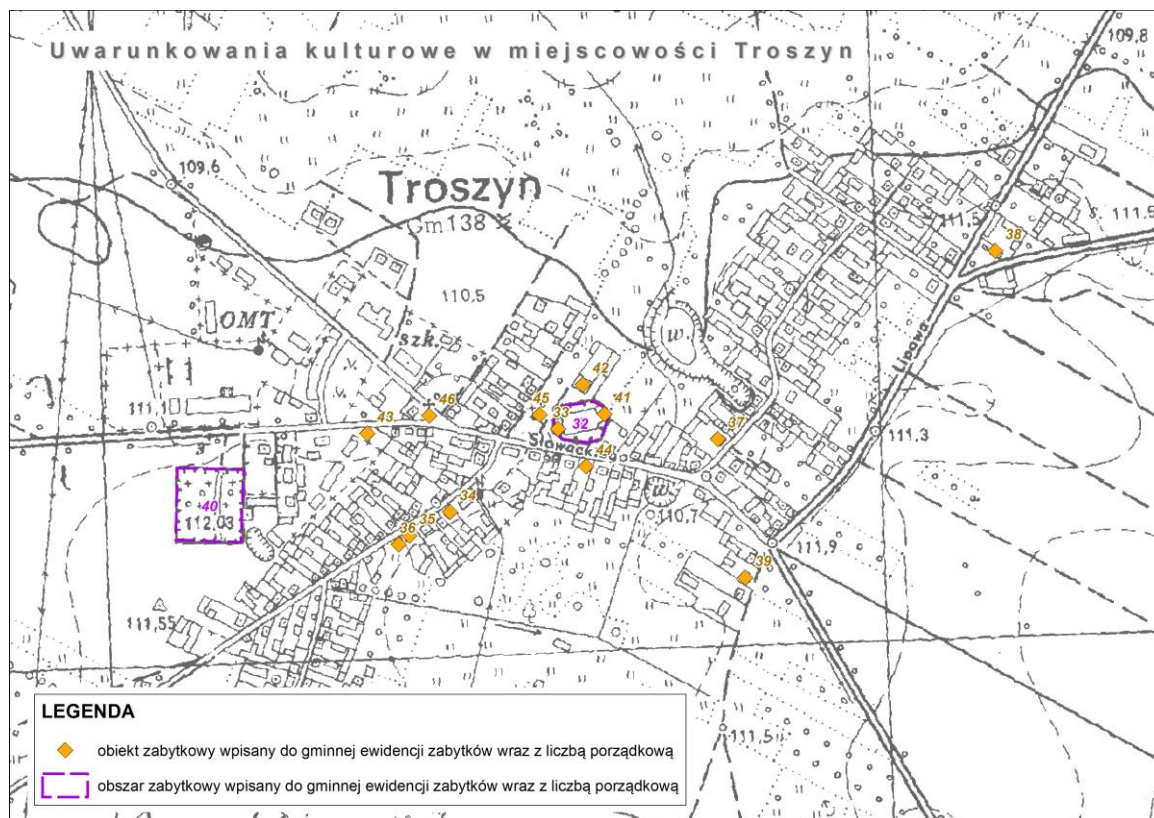
Ryc.23. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Rostki

Źródło: Opracowanie własne

Ryc.24. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Sawaly

Źródło: Opracowanie własne

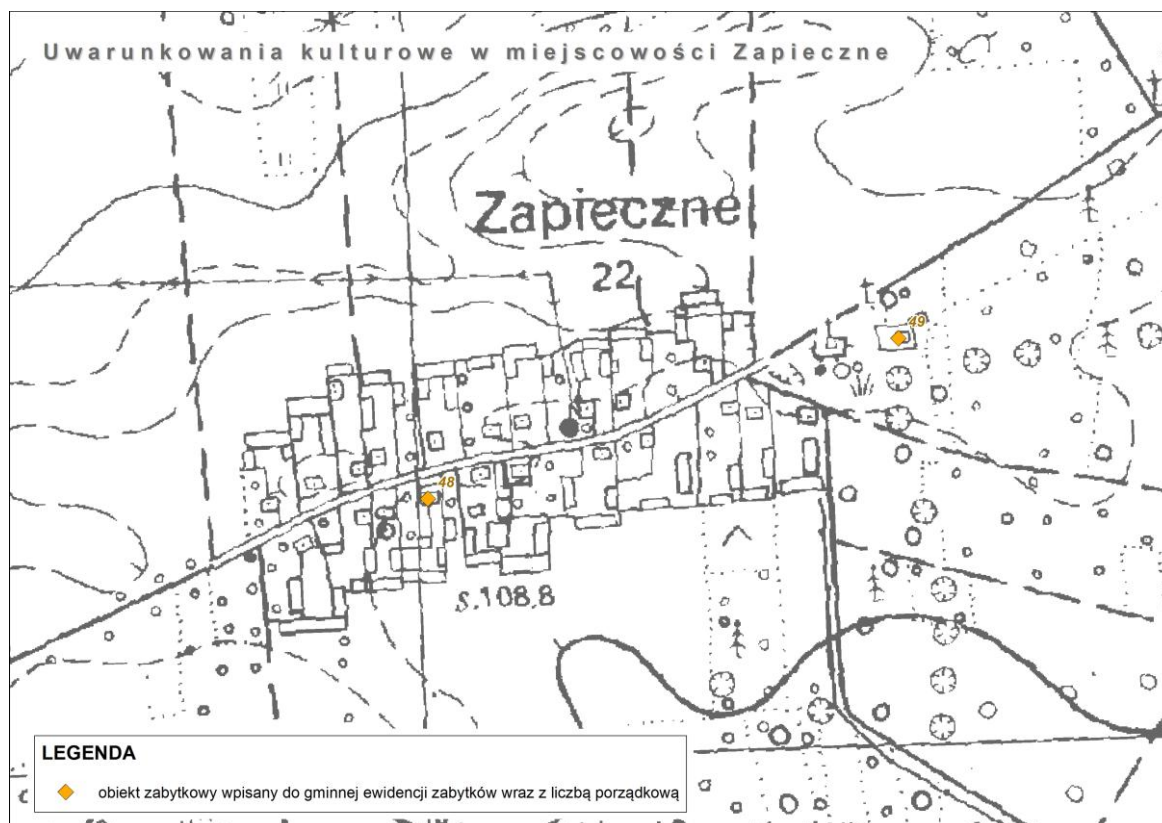
Ryc.25. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Troszyn

Źródło: Opracowanie własne

Ryc.26. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Zamość

Źródło: Opracowanie własne

Ryc.27. Obiekty kulturowe na terenie miejscowości Zapiecznie

Źródło: Opracowanie własne

6.4. Stanowiska archeologiczne

Na terenie gminy Troszyn zlokalizowanych jest 130 stanowisk archeologicznych. Są to głównie ślady osadnicze, a także osady. Pełną listę stanowisk archeologicznych przedstawia Tab.4.

Tab.4. Stanowiska archeologiczne; Źródło: UG Troszyn

AZP	Miejscowość	Nr stan. w miejs.	Nr stan. na ob.	Typ stanowiska
38-73	Łątczyn	1	3	Ślady osadnictwa, osada
38-73	Łątczyn	2	28	Ślady osadnictwa
38-73	Łątczyn	3	29	Osada
38-73	Łątczyn	4	30	Osada
38-73	Łątczyn	5	31	Osada
39-73	Dzbenin	1	32	Osada
39-73	Dzbenin	2	33	Ślady osadnictwa
39-73	Grucele	1	16	Ślady osadnictwa
39-73	Grucele	2	17	Ślady osadnictwa
39-73	Grucele	3	18	Osada
39-73	Grucele	4	19	Osada
39-73	Grucele	5	24	Ślady osadnictwa
39-73	Grucele	6	25	Ślady osadnictwa
39-73	Grucele	7	26	Znalezisko luźne
39-73	Grucele	8	27	Osada
39-73	Grucele	9	28	Ślady osadnictwa
39-73	Grucele	10	29	Ślady osadnictwa
39-73	Grucele	11	30	Ślady osadnictwa

AZP	Miejscowość	Nr stan. w miejs.	Nr stan. na ob.	Typ stanowiska
39-73	Janochy	1	20	Ślady osadnictwa
39-73	Janochy	2	21	Osada
39-73	Janochy	3	22	Ślady osadnictwa
39-73	Kurpie Dworskie	1	31	Ślady osadnictwa
39-74	Budne	1	39	Ślady osadnictwa
39-74	Budne	2	40	Osada
39-74	Budne	5	43	Ślady osadnictwa
39-74	Budne	6	44	Ślady osadnictwa
39-74	Budne	3	41	ślady osadnictwa
39-74	Budne	4	42	Osada
39-74	Kleczkowo	1	13	Osada
39-74	Kleczkowo	2	15	Ślady osadnictwa
39-74	Kleczkowo	3	16	Osada
39-74	Kleczkowo	4	17	Ślady osadnictwa
39-74	Kleczkowo	5	18	Osada
39-74	Kleczkowo	6	19	Osada
39-74	Kleczkowo	7	20	Ślady osadnictwa
39-74	Kleczkowo	8	21	Osada
39-74	Opęchowo	1	38	Ślady osadnictwa
39-74	Opęchowo	2	37	Ślady osadnictwa
39-74	Opęchowo	3	35	Ślady osadnictwa
39-74	Opęchowo	4	36	Osada
39-74	Radgoszcz	1	10	Ślady osadnictwa
39-74	Radgoszcz	2	11	Ślady osadnictwa
39-74	Radgoszcz	3	12	Ślady osadnictwa

AZP	Miejscowość	Nr stan. w miejs.	Nr stan. na ob.	Typ stanowiska
39-74	Siemiątkowo	1	34	Ślady osadnictwa
39-74	Trzaski	1	14	Osada
39-74	Trzaski	2	22	Ślady osadnictwa
39-74	Trzaski	3	23	Osada
39-74	Trzaski	4	24	Ślady osadnictwa
39-74	Trzaski	5	25	Osada
39-74	Trzaski	6	26	Ślady osadnictwa
39-74	Trzaski	7	27	Osada
39-74	Trzaski	8	28	Ślady osadnictwa
39-74	Trzaski	9	29	Ślady osadnictwa
39-74	Trzaski	10	30	Osada
39-74	Trzaski	11	31	Ślady osadnictwa
39-74	Trzaski	12	32	Ślady osadnictwa
39-74	Trzaski	13	33	Osada
39-74	Żyżniewo	8	8	Ślady osadnictwa
39-74	Żyżniewo	9	9	Osada
39-74	Żyżniewo	1	1	Osada
39-74	Żyżniewo	2	2	Ślady osadnictwa
39-74	Żyżniewo	3	3	Osada
39-74	Żyżniewo	4	4	Ślady osadnictwa
39-74	Żyżniewo	5	5	Osada
39-74	Żyżniewo	6	6	Osada
39-74	Żyżniewo	7	7	Osada
39-75	Kamienowo	1	3	Osada
39-75	Kamienowo	2	4	Ślady osadnictwa

AZP	Miejscowość	Nr stan. w miejs.	Nr stan. na ob.	Typ stanowiska
39-75	Radgoszcz	1	1	Ślady osadnictwa
39-75	Radgoszcz	2	2	Ślady osadnictwa
40-72	Zapieczne	5	5	Ślady osadnictwa
40-72	Zapieczne	6	6	Ślady osadnictwa
40-72	Zapieczne	7	7	Ślady osadnictwa
40-72	Zamość	5	15	Ślady osadnictwa
40-73	Choromany	1	28	Osada
40-73	Choromany	2	29	Osada
40-73	Choromany	3	30	Ślady osadnictwa
40-73	Chrostowo	1	1	Cmentarzysko
40-73	Chrostowo	2	2	Osada
40-73	Chrostowo	2	26	Osada
40-73	Chrostowo	3	3	Ślady osadnictwa
40-73	Chrostowo	4	4	Osada
40-73	Chrostowo	5	5	Osada
40-73	Chrostowo	6	6	Osada
40-73	Chrostowo	7	7	Osada
40-73	Chrostowo	8	8	Osada
40-73	Chrostowo	9	44	Osada
40-73	Chrostowo	10	43	Ślady osadnictwa
40-73	Chrostowo	11	42	Ślady osadnictwa
40-73	Chrostowo	11	45	Osada
40-73	Chrostowo		46	Osada
40-73	Chrzczony	1	25	Ślady osadnictwa

AZP	Miejscowość	Nr stan. w miejs.	Nr stan. na ob.	Typ stanowiska
40-73	Chrzczony	3	27	Osada
40-73	Chrzczony	4	31	Ślady osadnictwa
40-73	Chrzczony	6	32	Osada
40-73	Chrzczony	6	33	Osada
40-73	Chrzczony	7	34	Osada
40-73	Rabędy	1	17	Ślady osadnictwa
40-73	Rabędy	2	18	Osada
40-73	Rabędy	3	19	Osada
40-73	Rabędy	4	20	Osada
40-73	Rabędy	6	24	Ślady osadnictwa
40-73	Rostki	1	47	Cmentarzysko z kręgami kamiennymi
40-73	Rostki	2	35	Osada
40-73	Rostki	3	36	Osada
40-73	Rostki	4	37	Osada
40-73	Rostki	7	40	Ślady osadnictwa
40-73	Rostki		39	Ślady osadnictwa
40-73	Rostki		41	Ślady osadnictwa
40-73	Troszyn	1	9	Osada
40-73	Troszyn	2	10	Ślady osadnictwa
40-73	Troszyn	3	11	Ślady osadnictwa
40-73	Troszyn	4	12	Ślady osadnictwa
40-73	Troszyn	5	21	Osada
40-73	Troszyn	6	23	Osada
40-73	Troszyn	7	22	Osada

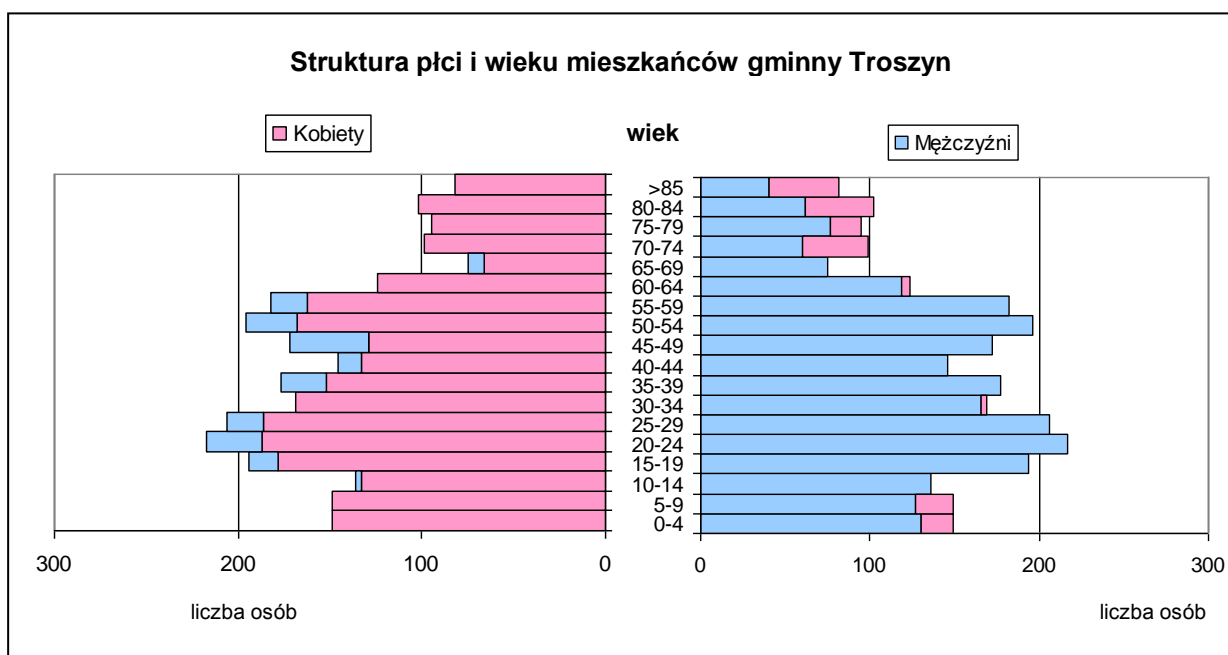
AZP	Miejscowość	Nr stan. w miejs.	Nr stan. na ob.	Typ stanowiska
40-73	Zamość	1	13	Ślady osadnictwa
40-73	Zamość	2	14	Ślady osadnictwa
40-73	Zamość	3	15	Ślady osadnictwa
40-73	Zamość	4	16	Osada
40-74	Mieczki-Ziemaki	1	10	Znalezisko luźne
40-74	Mieczki-Ziemaki	2	11	Osada
40-74	Milewo Łosie	1	9	Osada
40-74	Milewo Łosie	2	14	Ślady osadnictwa
40-74	Milewo Wielkie	1	8	Osada
40-74	Milewo Wielkie	2	13	Ślady osadnictwa
40-74	Zawady	1	5	Ślady osadnictwa
40-74	Zawady	2	6	Ślady osadnictwa
40-74	Zawady	3	7	Znalezisko luźne
40-74	Żmijewo- Zagroby	1	12	Ślady osadnictwa

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

7.1. Demografia

Piramida płci i wieku mieszkańców gminy Troszyn posiada kształt zbliżony do kształtu piramidy dla całego kraju (Ryc.28.). Wyraźnie zaznaczają się na niej dwa wyże demograficzne, jeden będący odpowiedzią społeczeństwa na straty wojenne oraz okres niepokoju, który nie służył zakładaniu i powiększaniu rodzin, oraz drugi, będący echem pierwszego, związany z wchodzeniem w dorosłość osób urodzonych w czasie wyżu. Pierwszy z nich, tzw. powojenny wyż kompensacyjny przypadający na lata 50 na wykresie zaznacza się zwiększoną liczbą osób w wieku 50-60 lat. Z drugim wyżem demograficznym

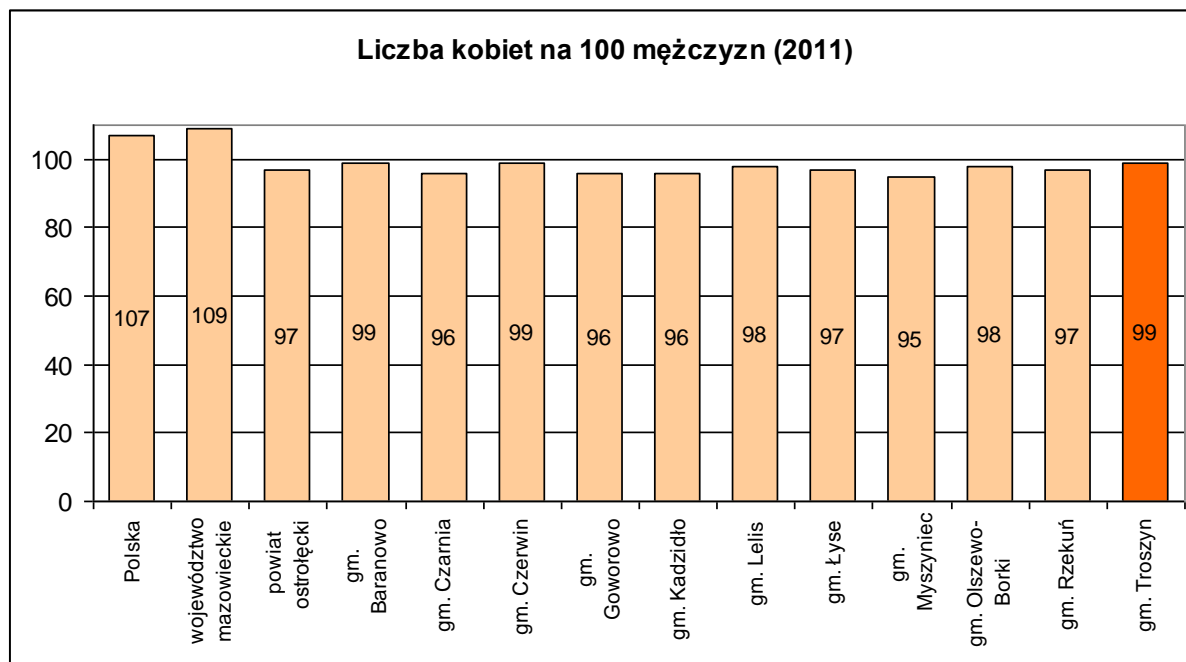
mieliśmy natomiast do czynienia w latach 80., co z kolei zaznacza się na wykresie jako zwiększona liczba osób w wieku 20-30 lat. Pomędzy wspomnianymi wyżami zaznaczają się niżej demograficzne – pierwszy przypadający na lata wojny i skutkujący zmniejszoną liczbą osób w wieku 70-75, oraz jego echo przypadające na lata 60, kiedy to rodziny zakładały osoby urodzone w czasie II wojny światowej. Ponadto na piramidzie płci i wieku mieszkańców Troszyna można zaobserwować inne charakterystyczne cechy tj. wyraźne podcięcie piramidy oraz znaczną nadwyżkę kobiet nad mężczyznami powyżej 60 roku życia. Na podcięcie piramidy nałożyła się kulturowa zmiana modelu rodziny oraz przesunięcie macierzyństwa z przedziału 20-24 na 25-29, a nawet 30-34. Piramida zwężająca się u podstawy jest charakterystyczna dla starzejących się społeczeństw i nosi nazwę piramidy regresywnej. Znaczna nadwyżka kobiet nad mężczyznami powyżej 60 roku życia jest natomiast spowodowana wyższą średnią długością życia kobiet względem mężczyzn, którzy częściej zapadają na choroby cywilizacyjne, głównie układu krążenia i statystycznie ulegają większej liczbie wypadków. Ponadto w grupie, w której różnica ta jest największa (75-79 lat) znaczenie mają straty wojenne. Nadwyżka mężczyzn nad kobietami od 15 do 59 roku życia jest natomiast bardzo znamieną dla obszarów wiejskich. Kobiety częściej migrują ze wsi do miast zarówno w celach edukacyjnych, jak i w poszukiwaniu pracy. Młodzi mężczyźni natomiast często zmuszeni są do pozostania w gospodarstwie, do pomocy oraz aby dziedziczyć ojcowiznę. Nadwyżka ta może znacząco przyczynić się do zmniejszenia liczby zawieranych małżeństw a w efekcie do jeszcze większego obniżenia przyrostu naturalnego.

Ryc.28. Struktura płci i wieku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

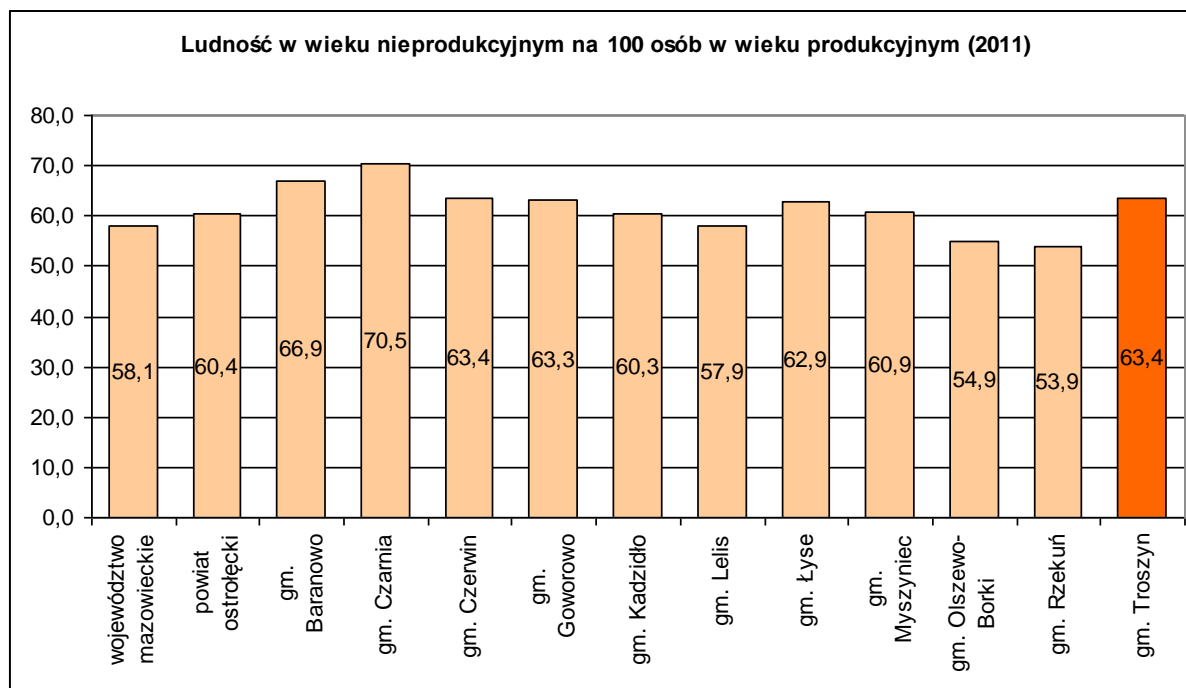
Niekorzystną strukturę płci potwierdza wykres na Ryc.29., na którym widzimy, że liczba kobiet na 100 mężczyzn w gminie Troszyn, i w niemal wszystkich gminach powiatu, jest znacznie niższa niż średnia krajowa.

Ryc.29. Liczba Kobiet na 100 mężczyzn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

Starzenie się społeczeństwa w gminie Troszyn widoczne jest także na Ryc.30., która przedstawia obciążenie osób w wieku produkcyjnym osobami w wieku nieprodukcyjnym. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym (mężczyźni i kobiety w wieku 0-17 lat) oraz w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety - 60 lat i więcej). Widzimy, że na terenie gminy Troszyn wskaźnik jest wyższy niż średnia dla województwa i na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypada niemal 64 osób w wieku nieprodukcyjnym.

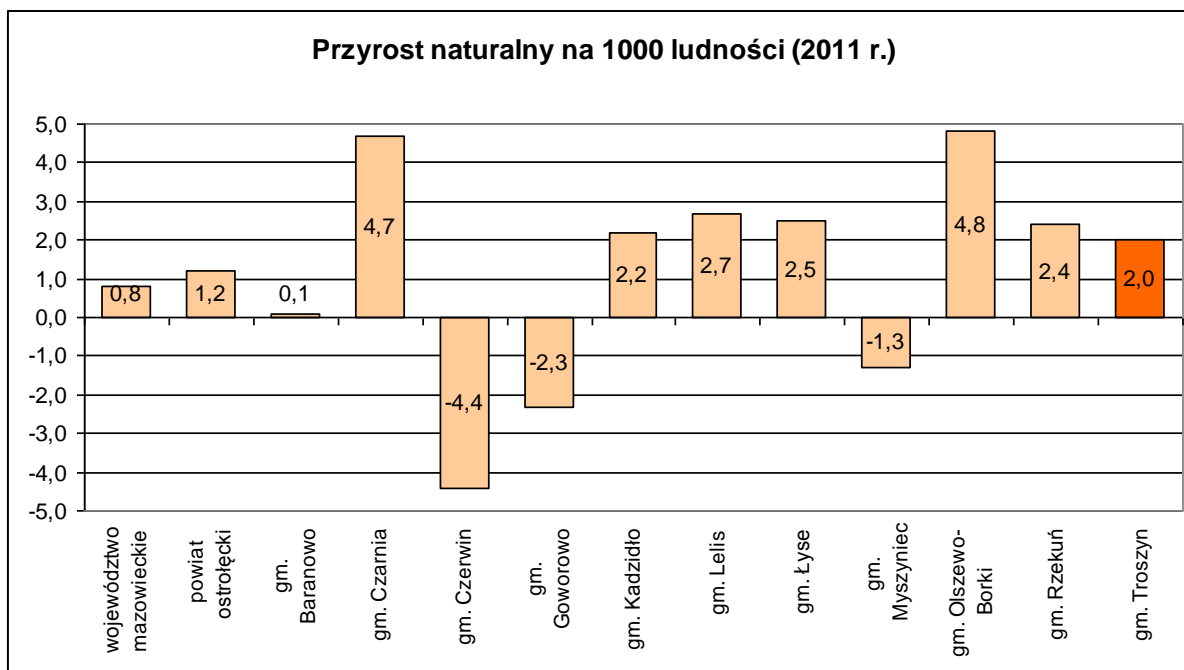

Ryc.30. Ludność w wieku produkcyjnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2010

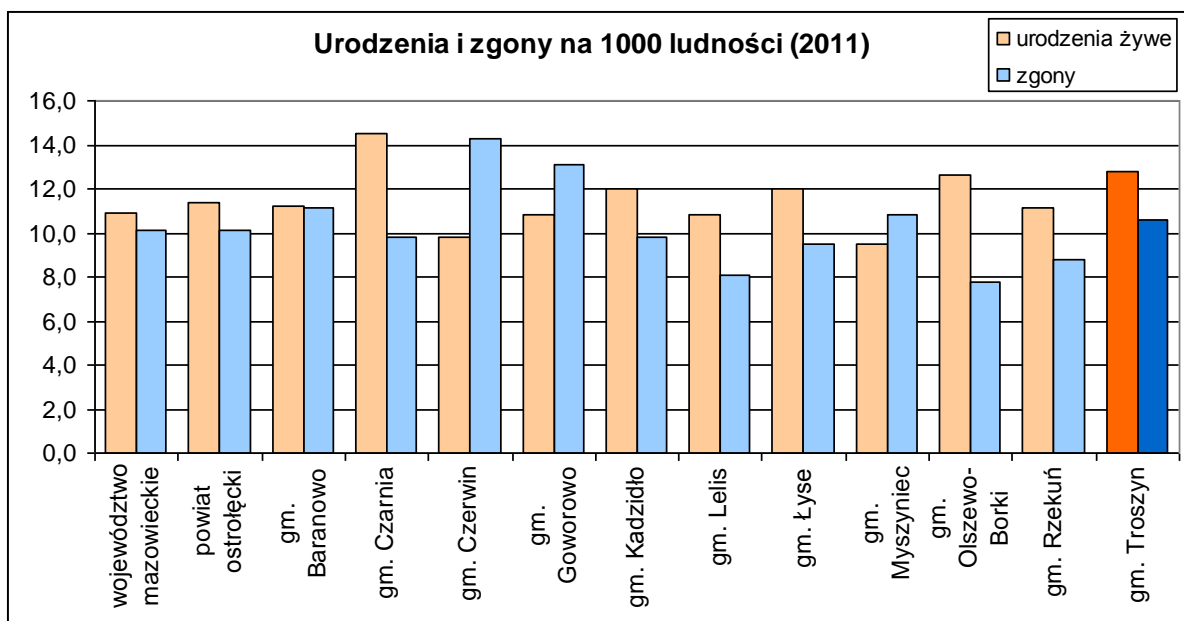
W gminie Troszyn przyrost naturalny wynosi 2,0‰. Ma to niewątpliwie związek z nadwyżką młodych kobiet nad mężczyznami, która nie służy zakładaniu rodziny i tym samym zwiększeniu urodzeń. Ponadto w starzejących się społecznościach stale zwiększa się liczba zgonów, która również powoduje obniżenie wskaźnika przyrostu naturalnego.

Na niski wskaźnik przyrostu naturalnego wpływ ma wysoki wskaźnik zgonów ale przede wszystkim malejąca liczba urodzeń. Spowodowane jest to przede wszystkim faktem, iż kobiety decydują się obecnie na macierzyństwo najczęściej dopiero pomiędzy 25 a 29 rokiem życia (na początku lat 90 - między 20 a 24). Im bardziej wykształcone, tym częściej odkładają macierzyństwo bliżej trzydziestego roku życia. Wzrasta też liczba kobiet, które w ogóle nie wychodzą za mąż. Najpopularniejszym modelem rodziny jest 2+2, choć coraz częściej pary decydują się na jedno dziecko. Inne małżeństwa nie decydują się na dziecko z powodów trudności finansowych. Bezrobocie, ubóstwo powodują, że młodzi ludzie nie decydują się na zawieranie małżeństw i dzieci.

Ryc.31. Przyrost naturalny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2010

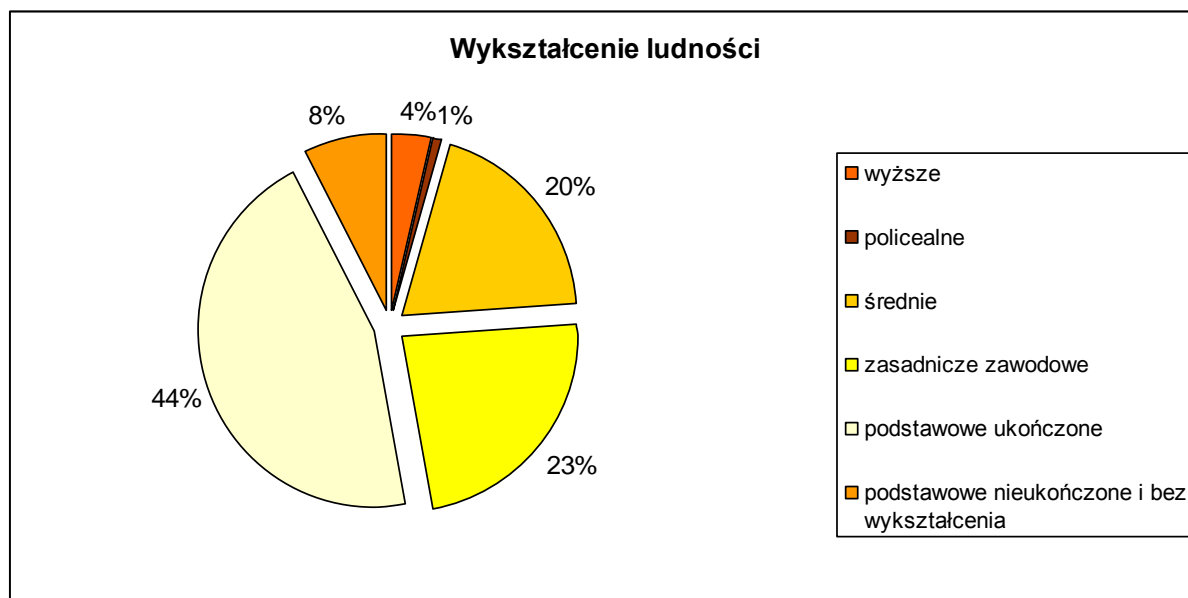

Ryc.32. Urodzenia i zgony

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2010

Jeżeli chodzi o poziom wykształcenia mieszkańców gminy to ostatnie badania w tym kierunku przeprowadzone były w ramach spisu powszechnego w 2002 roku (Ryc.33). Wykazały one, że wykształcenie podstawowe posiada około 44% mieszkańców. Zbliżona

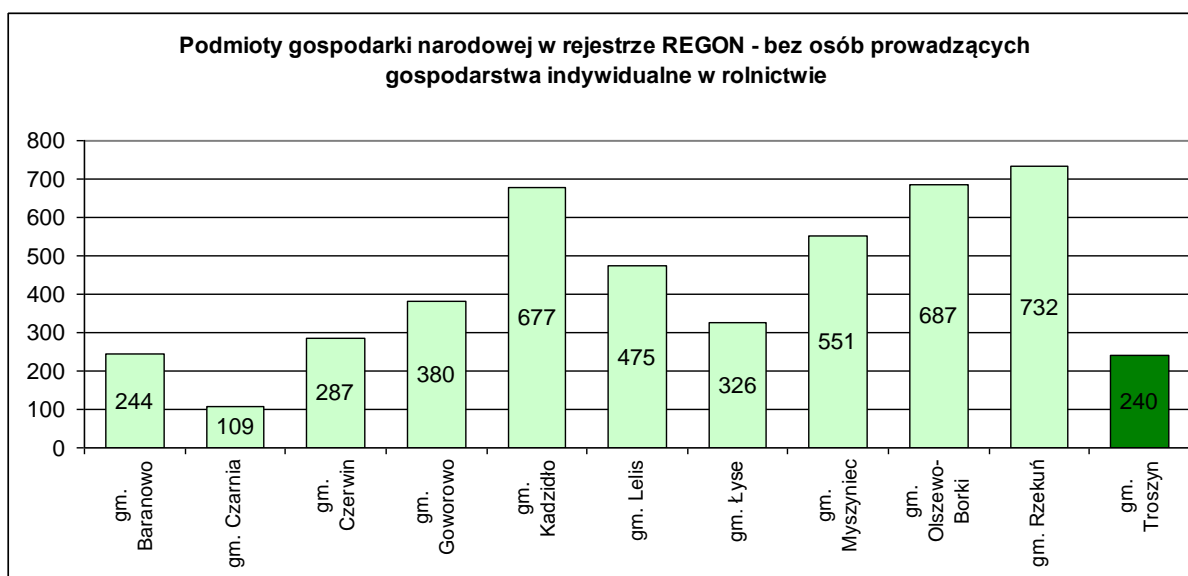
liczba osób posiada wykształcenie zawodowe (23%) i średnie (20%). Osoby posiadające nieukończone wykształcenie podstawowe, lub zupełny brak wykształcenia stanowią ponad 8% i jest to niestety dwa razy więcej niż średnia dla całego kraju. Nieco ponad 4% mieszkańców posiada dyplom ukończenia wyższej uczelni, a 1% ukończyło szkołę policealną.

Ryc.33. Wykształcenie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS (NSP -2002 r.)

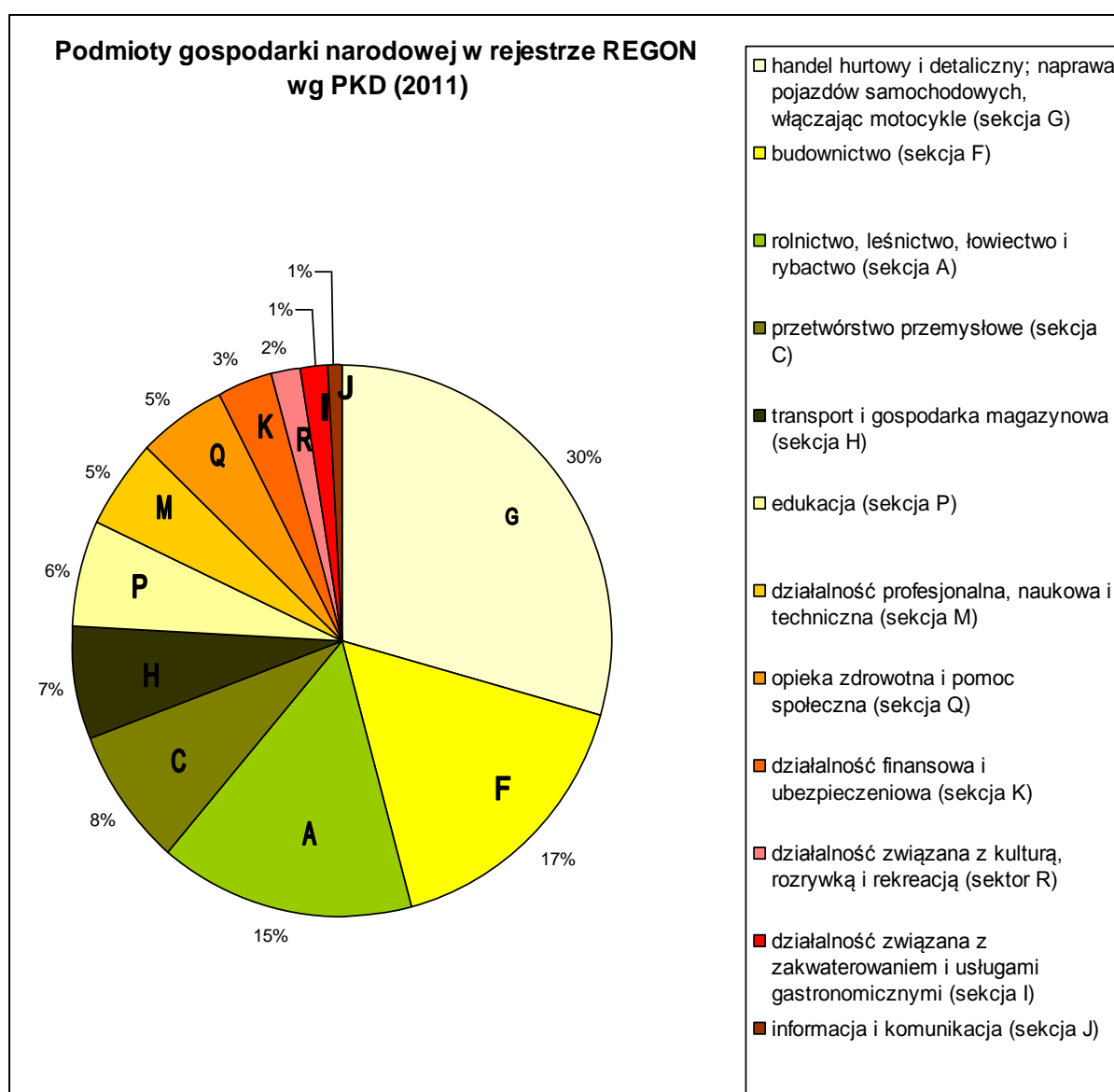
7.2. Struktura gospodarcza, bezrobocie

Ryc.34. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON

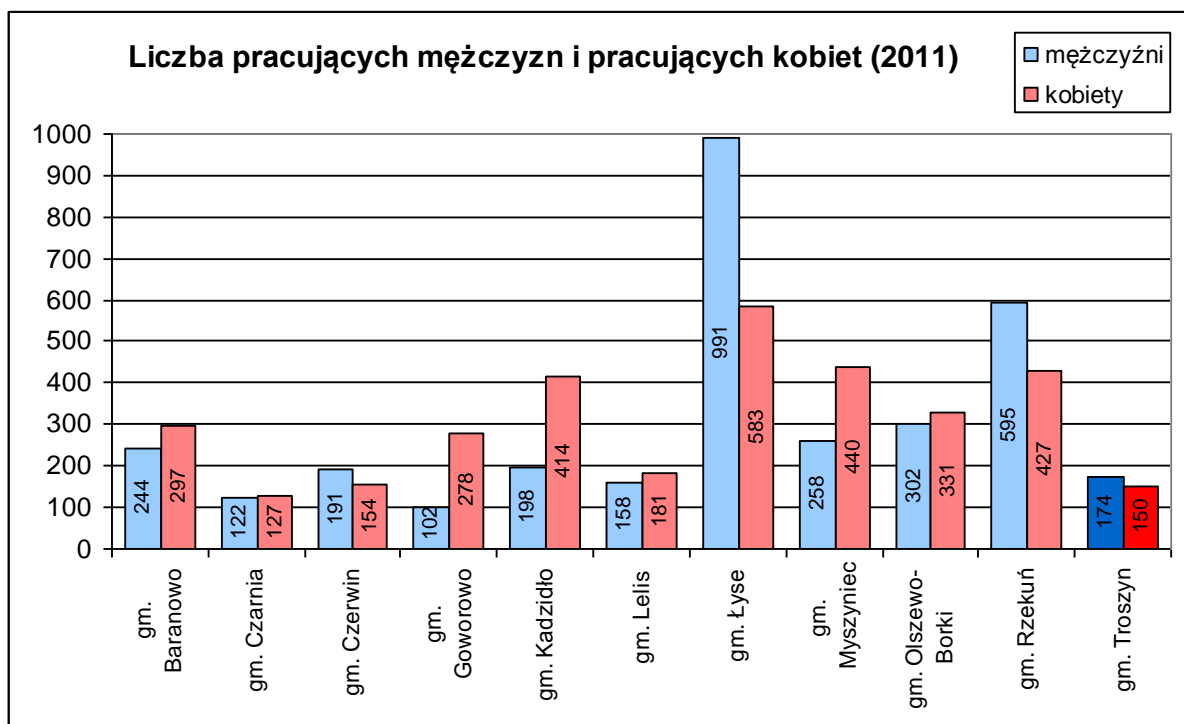
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2012

W gminie Troszyn najwięcej podmiotów, bo aż 30%, prowadzi działalność w sekcji G (według PKD 2011), czyli handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Kolejną pod względem liczebności grupę stanowią podmioty działające w sekcji F (budownictwo) – 17%, w sekcji A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) – 15%, w sekcji C (przetwórstwo przemysłowe) – 8% oraz w sekcji H (transport i gospodarka magazynowa) – 7%. W sekcjach I (działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi) i K (działalność finansowa i ubezpieczeniowa) działają po ok. 4% podmiotów. W pozostałych sekcjach działają nieliczne podmioty stanowiące 1-2% wszystkich podmiotów w rejestrze REGON (Ryc.35.). Przedstawione dane nie obejmują osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Ryc.35. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON według sekcji PKD

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

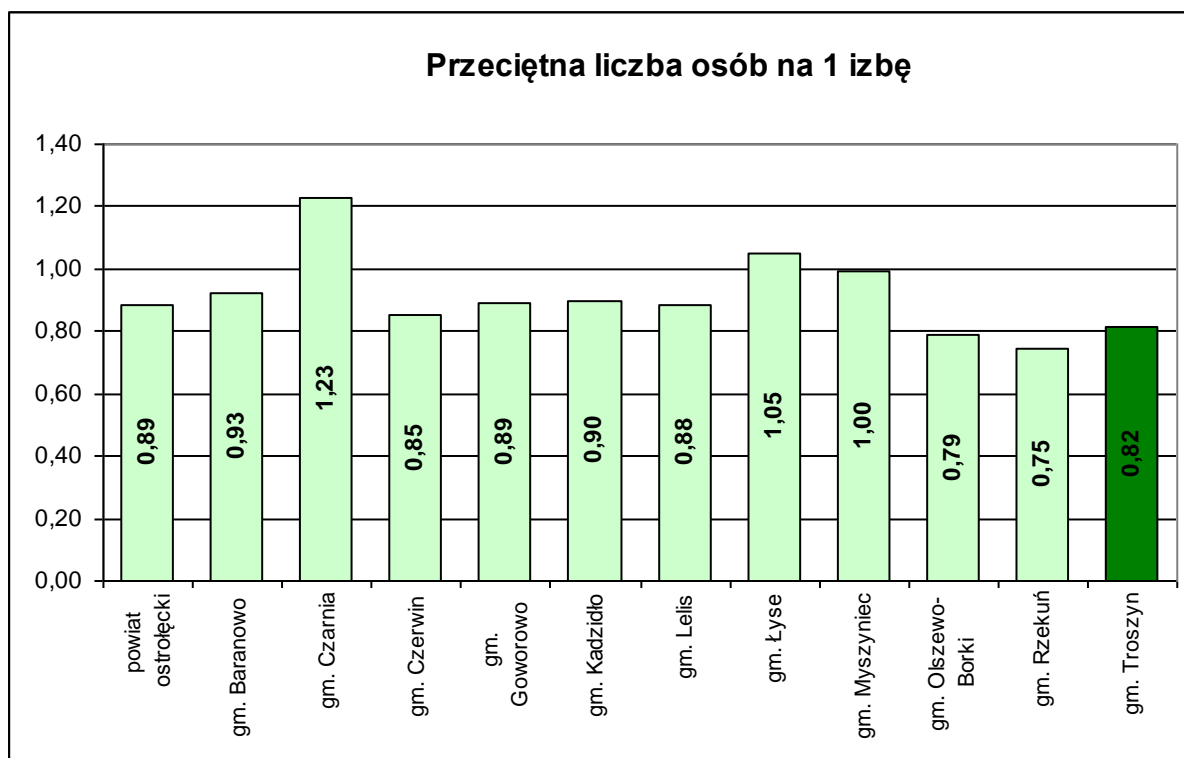

Ryc.36. Struktura zatrudnienia

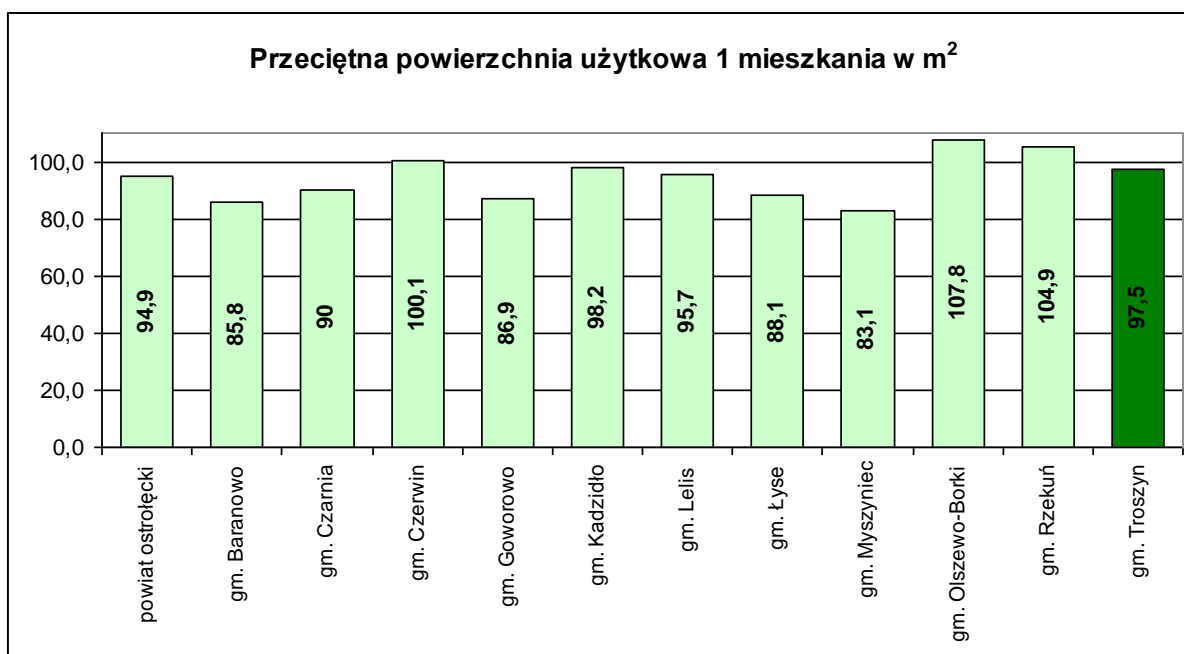
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

7.3. Jakość życia mieszkańców

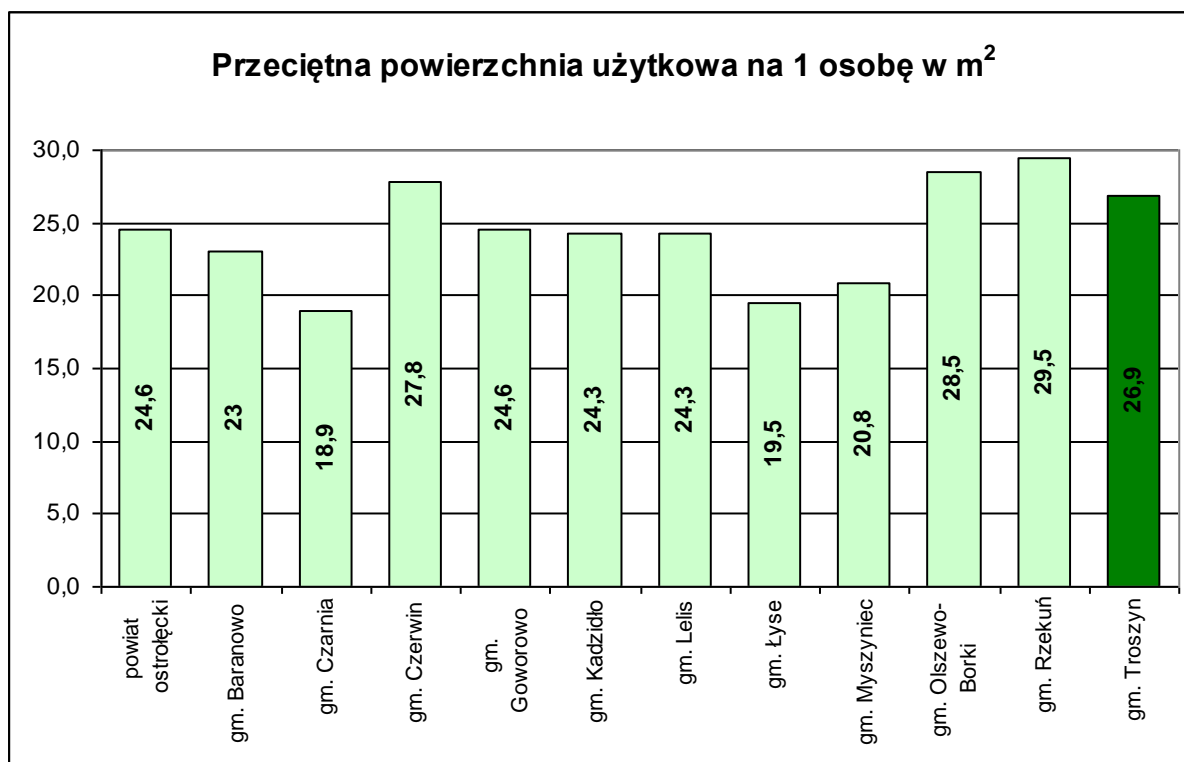
Na terenie gminy, ze względu na jej rolniczy charakter dominuje zabudowa mieszkaniowa zagrodowa, ewentualnie jednorodzinna i w związku z tym stosunkowo wysokie są wskaźniki charakteryzujące warunki mieszkaniowe. Według danych GUS w 2010 roku na terenie gminy znajdowały się 1365 mieszkań, składające się z 6051 izb, w których mieszkało ponad 4960 osób. Na jedną izbę przypadało średnio 0,82 osoby, a średnia powierzchnia mieszkania wynosiła 97,5 m² i była o około trzy metry większa niż średnia dla powiatu. Na jedną osobę w 2010 r. przypadło średnio 26,9 m², czyli o około 2 metry więcej aniżeli średnio w powiecie. Warunki mieszkaniowe w gminie Troszyn są zbliżone do pozostałych gmin powiatu ostrołęckiego. Charakterystykę gminy na tle pozostałych gmin i powiatu przedstawiają Ryc. 37-39.

Ryc.37. Warunki mieszkaniowe
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

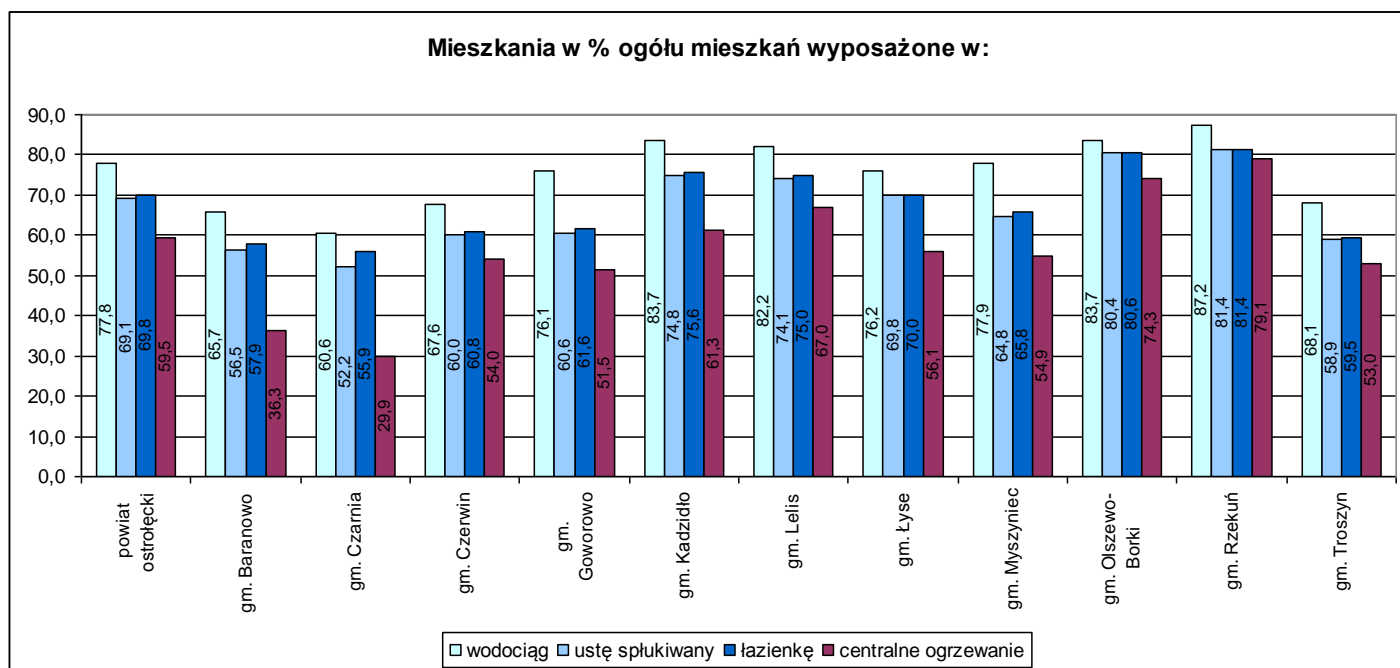
Ryc.38. Warunki mieszkaniowe
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

Ryc.39. Warunki mieszkaniowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

Zgodnie z danymi w 2010 r. w gminie Troszyn 53% mieszkań wyposażonych było w centralne ogrzewanie. Przyłącze wodociągowe posiadało 68,1% mieszkań, ale zaledwie 59,5% mieszkań wyposażone było w łazienkę, a jedynie 58,9% mieszkań posiadało spłukiwany ustęp. Wyposażenie mieszkań w gminie Troszyn jest zbliżone do sytuacji w pozostałych gminach powiatu, jednak jako gmina wiejska uzyskała jedne z gorszych wyników, średnio o 10% niższe niż średnia dla powiatu.

Ryc.40. Warunki mieszkaniowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2010

7.4. Wychowanie przedszkolne i oświata

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Na terenie gminy Troszyn działa 1 przedszkole, które dysponuje 101 miejscami w pięciu oddziałach. Przedszkole to zlokalizowane jest w miejscowości Troszyn. W roku 2011 do przedszkola uczęszczało 101 dzieci, w tym 3 dzieci dwuletnich, 14 dzieci trzyletnich, 18 dzieci czteroletnich, 37 dzieci pięcioletnich i 29 dzieci sześcioletnich. Oprócz wymienionego przedszkola funkcjonują również dwa oddziały przedszkolne przy szkole podstawowej, do których w 2011 roku uczęszczało 18 dzieci w wieku pięciu i sześciu lat 9 dzieci pięcioletnich i 9 dzieci sześcioletnich). Łącznie na obszarze gminy wychowaniem przedszkolnym objętych było 119 dzieci w wieku od trzech do sześciu lat, co stanowi 56,3 % dzieci w wieku przedszkolnym (3 – 6 lat).

OŚWIATA

Na terenie gminy Troszyn działają trzy szkoły podstawowe w Troszynie, Łątczynie i Kleczkowie, jedno gimnazjum w Troszynie oraz jedna szkoła ponadgimnazjalna – Zespół Szkół Powiatowych w Troszynie. Za wyjątkiem Zespołu Szkół, który prowadzone jest przez Powiat Ostrołęcki, pozostałe placówki oświaty są placówkami gminnymi.

Szkoły podstawowe:

Istniejące na terenie gminy szkoły podstawowe dysponują 29 pomieszczeniami szkolnymi. W roku szkolnym 2011/2012 do szkół podstawowych uczęszczało 299 uczniów. Szkoły wyposażone są w dwie pracownie komputerowe z 49 stanowiskami komputerowymi łącznie, z czego 31 komputerów podłączonych do Internetu przeznaczonych jest do dyspozycji uczniów. Językiem obcym, nauczany przez dzieci jest język angielski, którego uczy się 299 dzieci.

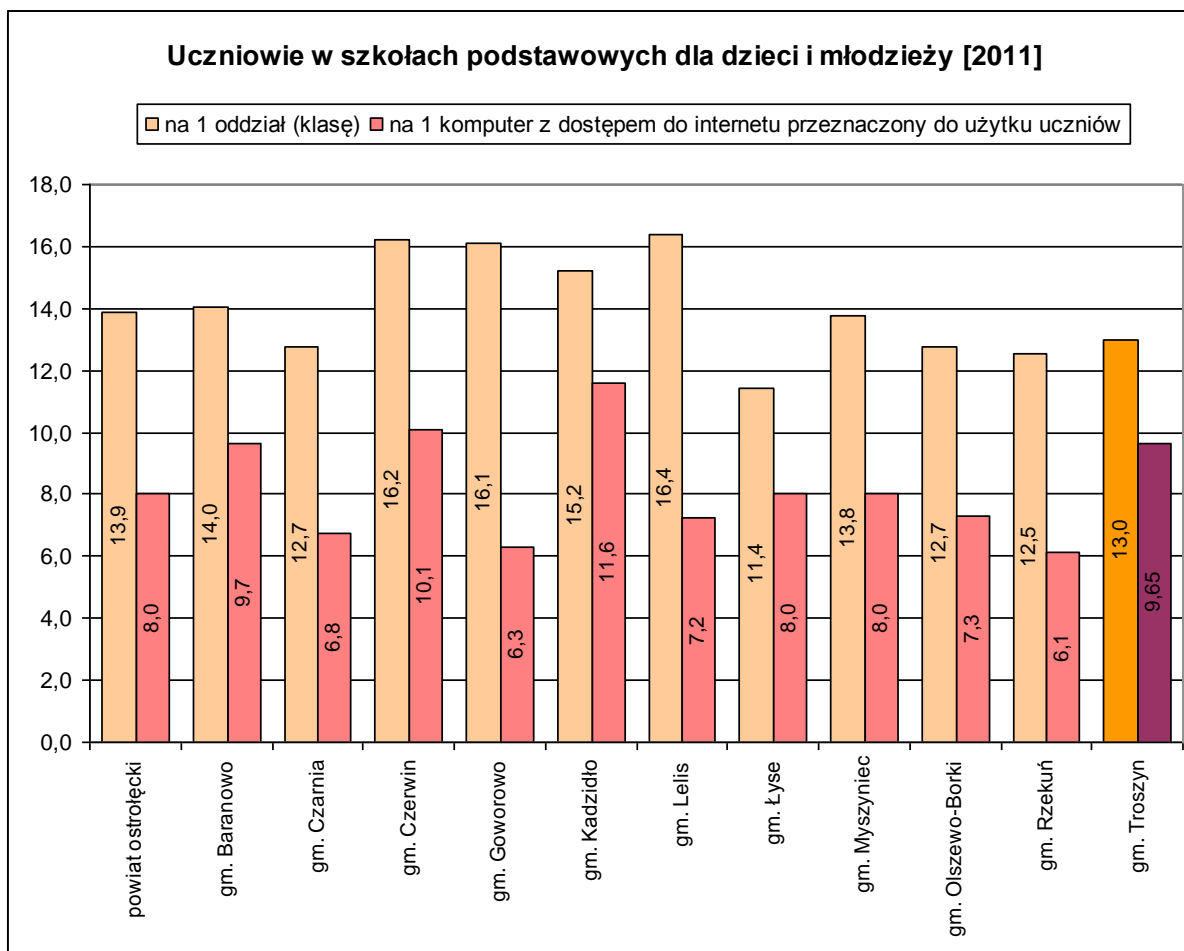
Gimnazjum:

Na terenie gminy funkcjonuje jedno gimnazjum, zlokalizowane w Troszynie, które dysponuje 13 pomieszczeniami szkolnymi, do którego w roku szkolnym 2011/2012 uczęszczało 166 uczniów. Obowiązkowo uczniowie uczą się języka angielskiego i niemieckiego (166 uczniów uczy się języka angielskiego i 166 uczniów języka niemieckiego). Szkoła wyposażona jest w jedną pracownię komputerową z 16 stanowiskami komputerowymi, z czego 13 komputerów podłączonych do Internetu przeznaczonych jest do dyspozycji uczniów.

Szkoła ponadgimnazjalna:

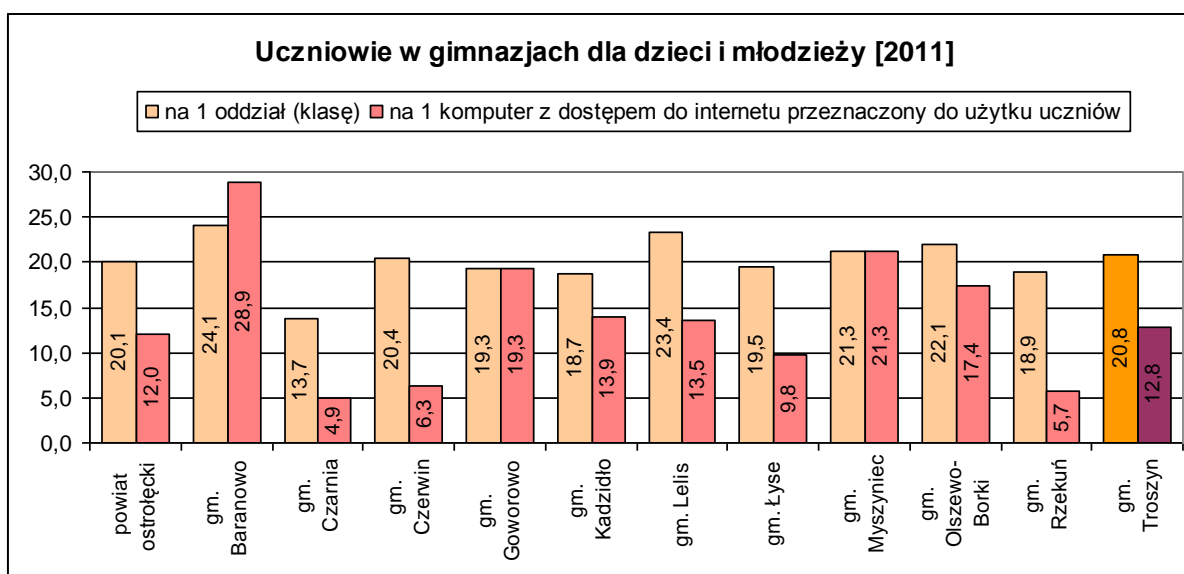
Na terenie gminy działa jedna szkoła ponadgimnazjalna – Zespół Szkół Powiatowych, w której uczniowie uczęszczają do Technikum. Ponadto w placówce tej kształcą się również dorośli w: Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych, uzupełniającym Liceum Ogólnokształcącym i Szkole policealnej. Szkoła ta dysponuje 8 pomieszczeniami szkolnymi. W roku szkolnym 2011/2012 do szkoły uczęszczało 186 uczniów, w tym 93 uczniów do Technikum. W roku 2011 szkoła wyposażona była w jedną pracownię komputerową z 45 stanowiskami komputerowymi, z czego 21 komputerów podłączonych było do Internetu. Językiem obcym, nauczany w szkole jest język niemiecki, którego uczy się 93 osób oraz język angielski, którego uczy się również 93 osób.

Na terenie gminy oddziały szkolne nie są zbyt liczne. Średnio w jednej klasie w szkole podstawowej uczy się 13 osób. Inaczej przedstawia się sytuacja w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej, gdzie na jeden oddział w gimnazjum przypada około 21 uczniów, natomiast w szkole ponadgimnazjalnej przypada około 23 uczniów. W szkołach gminy Troszyn na jeden komputer z dostępem do Internetu przypada: w podstawówkach prawie 10 osób, w gimnazjum prawie 13 osób, natomiast w szkole ponadgimnazjalnej niecałe 5 osób na komputer z dostępem do internetu. Sytuacje w gminie na tle powiatu przedstawiają Ryc. 41, 42 i 43.

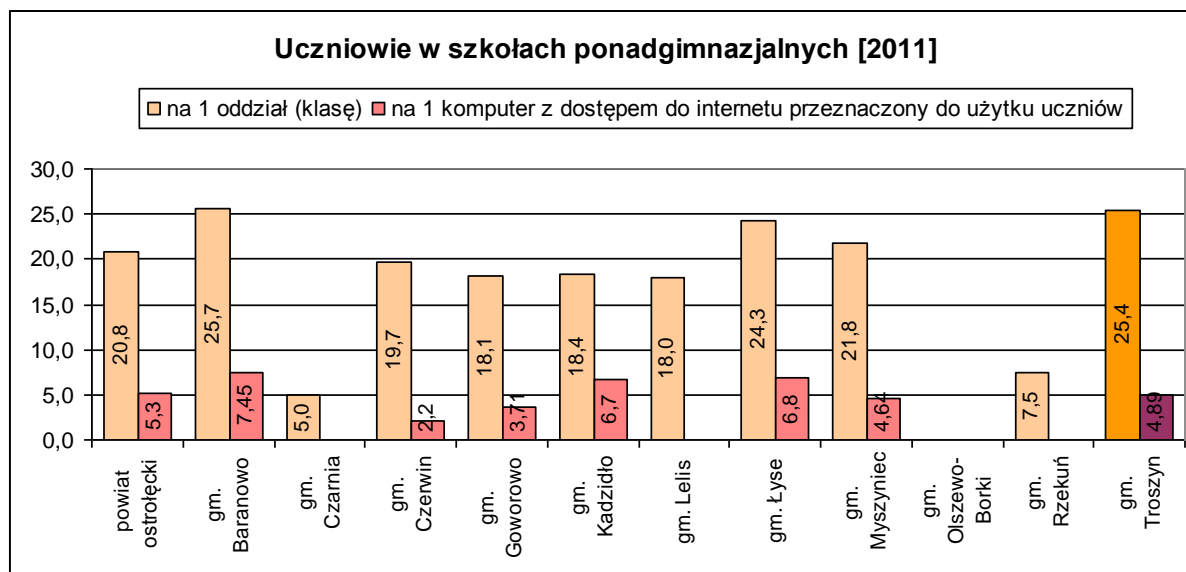
Ryc.41. Szkoły podstawowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

Ryc.42. Gimnazja

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

Ryc.43. Szkoły ponadgimnazjalne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

7.5. Kultura

Na terenie gminy Troszyn rolę gminnego centrum kultury pełni Centrum Kultury w Troszynie, a także świetlice wiejskie w poszczególnych sołectwach.

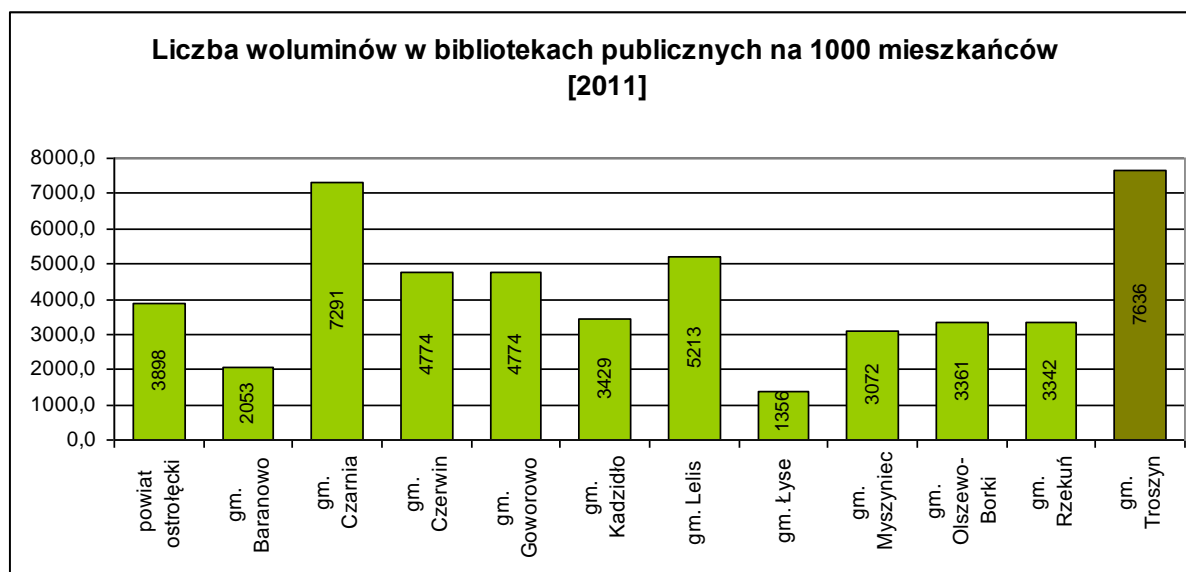
W Centrum Kultury w Troszynie działa:

- Koło teatralno-taneczne,
- Koło plastyczne,
- Ognisko muzyczne,
- Klub Seniora,
- Klub sportowy.

Ponadto w Centrum Kultury organizowane są lekcje biblioteczne dla przedszkolaków oraz kursy języka angielskiego.

Na terenie gminy funkcjonuje również Biblioteka Publiczna w Troszynie wraz z filią, gdzie księgozbiór osiągnął w 2011 roku 37 758 woluminów. Średnio na 1 zarejestrowanego w 2011 r. czytelnika przypada 96,5 woluminów (przy liczbie czytelników wynoszącej 391).

Szczegółowe porównanie gmin na tle powiatu przedstawia Ryc. 44.

Ryc.44. Biblioteki

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

7.6. Sport i rekreacja

Infrastruktura sportowo-rekreacyjna na terenie gminy jest dość dobrze rozwinięta. Na terenie gminy funkcjonuje kilka boisk piłkarskich, a także sala sportowa w Troszynie. Wszystkie szkoły na terenie gminy, za wyjątkiem szkoły zlokalizowanej w Łątczynie, posiadają sale gimnastycznych.

Ponadto na terenie gminy funkcjonuje kryta strzelnica sportowa z pięcioma stanowiskami strzeleckimi, gdzie organizowane są strzeleckie imprezy sportowe z broni palnej i pneumatycznej, turnieje strzeleckie, a także szkolenia ze strzelań sportowych i rekreacyjnych.

Jeżeli chodzi o kluby sportowe, to w gminie Troszyn działa klub sportowy KS CK Troszyn, grający w klasie A, Kluby młodzieżowe i juniorskie KS CK Troszyn, Klub „GEPART” przy gimnazjum w Troszynie, które prowadzą sekcję piłki nożnej. Ponadto na terenie gminy działa Klub Strzelectwa Sportowego „Obrońca”.

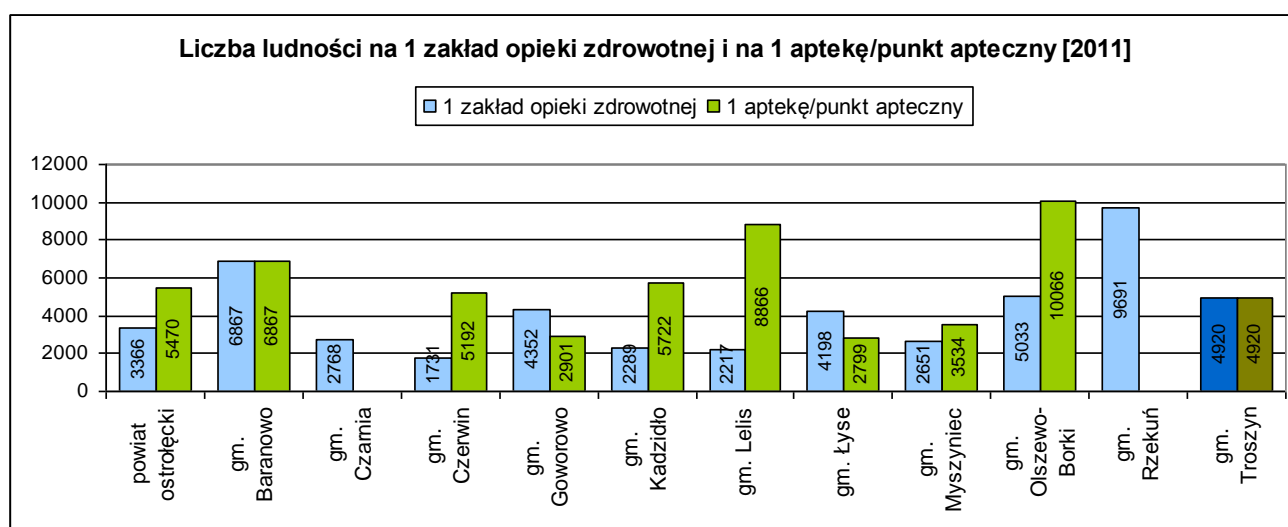
Do imprez cyklicznych o charakterze rekreacyjno – sportowym organizowanych na terenie gminy należą:

- rozgrywki klubów sportowych w piłce nożnej w ramach ligi ciechanowsko – ostrołęckiej,
- rozgrywki klubów sportowych w piłce nożnej w ramach ligi okręgowej juniorów i seniorów,
- turnieje piłki nożnej i halowej o charakterze gminnym i międzygminnym,
- zawody strzeleckie organizowane przez KSS „Obrońca”.

7.7. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy podstawową opiekę zdrowotną świadczy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska w Troszynie, który prowadzi podstawową opiekę zdrowotną. W 2011 roku z podstawowej opieki medycznej w NZOZ korzystało ok. 4920 pacjentów (11 975 udzielonych porad). Ponadto na terenie gminy działa jedna apteka.

Ze względu na ograniczone możliwości w zakresie usług zdrowia, większość usług medycznych dla mieszkańców gminy świadczona jest przez placówki ochrony zdrowia w Ostrołęce. Charakterystykę gminy na tle pozostałych gmin i powiatu przedstawia Ryc. 45.

Ryc. 45. Opieka zdrowotna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI

Odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy Troszyn spoczywa na 10 jednostkach OSP, a także jednostkach powiatowych - Komenda Powiatowa Policji (KPP) i Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej (KPPSP). Systemem bezpieczeństwa powiatu Ostrołęckiego zarządza, powołany przez Starostę Powiatu, Zespół Zarządzania Kryzysowego. Do jego zadań należy, budowanie systemu efektywnych działań na wypadek klęsk żywiołowych i innych sytuacji nadzwyczajnych.

Na terenie gminy działa 10 jednostek OSP:

- OSP w Choromanach,
- OSP w Dzbeninie,
- OSP w Grucelach,
- OSP w Kleczkowie,
- OSP w Łączynie,
- OSP w Milewie Wielkim,
- OSP w Opęchowie,
- OSP w Repkach,
- OSP w Troszynie,
- OSP w Zamościu.

Ponadto gmina znajduje się na terenie działania Komendy Powiatowej Straży Pożarnej z siedzibą w Ostrołęce.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.

9.1. Potrzeby rozwoju

Najsłabsze strony gminy związane są z niskim poziomem dochodów i z wynikającymi z tego, brakami w infrastrukturze (drogowej, wodociągowej, kanalizacyjnej). Poprawy wymaga także niekorzystna struktura powierzchniowa i wiekowa gospodarstw rolnych, wśród których występuje ogromne rozdrobnienie a wiele z nich produkuje jedynie na swoje potrzeby. Słabo prowadzona jest promocja gminy, co nie pozwala na ściąganie inwestorów czy turystów. Wśród priorytetowych potrzeb mieszkańców należy wskazać m.in.: poprawę stanu technicznego dróg, zwodociągowanie gminy oraz skanalizowanie gminy.

Potrzeby dla rozwoju zostały ujęte w Planie Rozwoju Lokalnego dla Gminy Troszyn na lata 2007 – 2013. Głównym celem, wyznaczonym w ww. dokumencie, jest: „Osiągnięcie statusu obszaru konkurencyjnego i atrakcyjnego dla turystów i mieszkańców charakteryzującego się wysokim poziomem infrastruktury technicznej, turystycznej i społecznej, na którym rozwija się przedsiębiorczość przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju”.

Cel Nr 1. Rozwój turystyki poprzez pielęgnację kultury, dziedzictwa historycznego, ochronę środowiska:

- zachowanie stanu dziedzictwa kulturalnego oraz jego promocja w skali ponadlokalnej i międzynarodowej,
- budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej wraz z wspieraniem działań mieszkańców podejmujących pracę w sektorze turystyki,
- podjęcie działań na rzecz ułatwienia dostępu do kultury dla mieszkańców gminy,
- wykorzystanie dziedzictwa kulturowego gminy w tworzeniu nowoczesnych form nauczania,
- poprawa stanu otaczającego środowiska naturalnego i zachowanie jego unikalnych walorów,
- zapewnienie ładu przestrzennego i jego funkcjonalności dla mieszkańców gminy.

Cel Nr 2. Rozwój przedsiębiorczości, w szczególności poprzez aktywizację mieszkańców, ułatwienia dla nowych inwestorów oraz wsparcie istniejących przedsiębiorstw:

- kształtowanie w społeczności gminy przedsiębiorczych postaw bezpośrednio inwestycje w infrastrukturę techniczną,

- kształcenie ustawiczne osób bezrobotnych i/lub chcących podjąć pracę w nowym zawodzie lub podjąć samodzielną działalność gospodarczą,
- tworzenie dogodnych warunków i wsparcie dla nowo powstających przedsiębiorstw,
- wsparcie rozwoju instytucji otoczenia biznesu,
- rozwój infrastruktury informatycznej.

Cel Nr 3. Poprawa warunków życia mieszkańców gminy poprzez ochronę zdrowia, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i socjalnego oraz edukację i sportu na wysokim poziomie:

- ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców, w tym bezpieczeństwa socjalnego,
- dbałość o wysoką jakość infrastruktury społecznej,
- zapewnienie kształcenia na wysokim poziomie dla dzieci i młodzieży,
- współpraca zagraniczna w zakresie edukacji,
- zapewnienie mieszkańcom dostępu do nowoczesnych form przekazu informacji w szczególności do Internetu.

9.2. Możliwości

Możliwości rozwoju rolniczego gminy stwarzają żyzne gleby, dogodny klimat i brak uciążliwych zakładów przemysłowych. Ważne jest także dogodne położenie komunikacyjne pomiędzy Ostrołęką, Łomżą a miejscowością Ostrów Mazowiecka, które zapewnia rynki zbytu produktów rolnych.

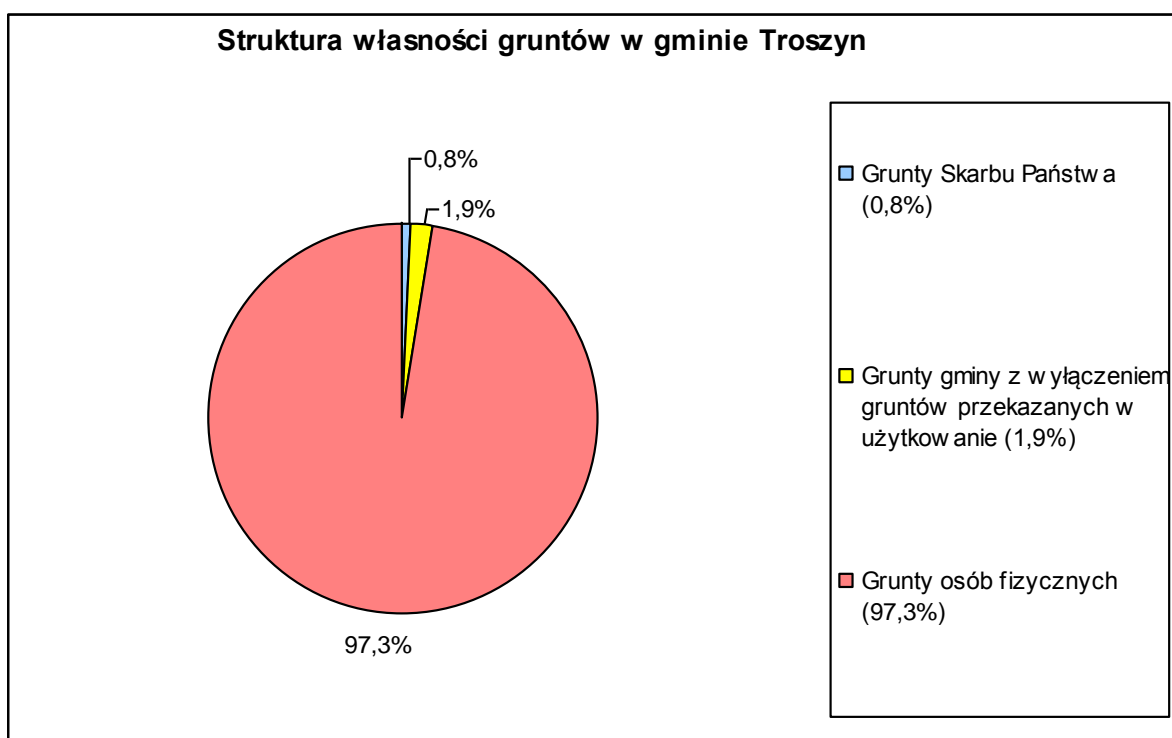
Gmina ma także możliwości rozwoju turystyki weekendowej, zwłaszcza agroturystyki jako alternatywy dla prowadzenia nieopłacalnej produkcji rolniczej.

W celu zachowania i wykorzystywania walorów gminy należy inwestować w odnawialne źródła energii, które pozwolą na poprawę stanu środowiska naturalnego, zwłaszcza powietrza, zanieczyszczanego przez niską emisję.

Szansą dla gminy i jej mieszkańców jest także poprawa promocji, która pozwoli na ściąganie inwestorów i spowoduje zwiększenie wpływów do budżetu.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Jak już wspomiano w gminie Troszyn nie występują rozległe kompleksy leśne ani duże zbiorniki wodne, w związku z czym zdecydowana większość terenów należy do osób prywatnych. Analizując strukturę własności gruntów widzimy (Ryc.46.), że około 97% gruntów stanowi własność osób fizycznych. Grunty należące do gminy to około 2%, natomiast grunty należące do Skarbu Państwa stanowią mniej niż jeden procent.

Ryc.46. Własność gruntów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie UG Troszyn

Własność gminy stanowi niewiele ponad 290 ha (1,9%) gruntów, z czego najwięcej działek wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości, zlokalizowanych jest w miejscowości Troszyn, Łątczyn oraz Kleczkowo. Własność Skarbu Państwa stanowi około 130 ha (0,8%) gruntów, z czego są to głównie grunty w zarządzie Polskich Kolei Państwowych.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

11.1. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. O ochronie przyrody

Na terenie gminy Troszyn zlokalizowany jest 1 pomnik przyrody ożywionej w postaci Alei Sosnowej I. Pomnik ten został utworzony na mocy Rozporządzenia Nr 38 Wojewody Mazowieckiego z dnia 29 kwietnia 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody „Aleja Sosnowa I”. Położony jest wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 627 na odcinku od granic administracyjnych miasta Ostrołęka, poprzez obszar gminy Rzekuń do miejscowości Grodzisk Wieś w gminie Czerwin. Aleja Sosnowa I zlokalizowana jest na obszarze trzech gmin: Troszyn, Czerwin oraz Rzekuń. Cały pomnik przyrody składa się z 238 sztuk drzew sosny pospolitej, z czego 158 sztuk zlokalizowanych jest na terenie gminy Troszyn.

Na terenie gminy nie występują inne formy ochrony przyrody, nie planuje się także utworzenia nowych form ochrony.

11.2. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze

Na terenie gminy Troszyn występuje 11 złóż kruszywa naturalnego (piasek i żwir): Rostki – Borowce p. śr., Rostki – Borowce p. S, Rostki – Borowce p. N I, Rostki – Borowce p. N II, Rostki – Borowce p. N II A, Rostki – Borowce – Stylągi, Repki, Repki I, Troszyn, Kamionowo oraz Rostki Borowce III.

- Kamionowo - jest to zagospodarowane złożo kruszywa naturalnego o powierzchni 1,99 ha;
- Rostki – Borowce p. N I - jest to zagospodarowane złożo kruszywa naturalnego – piaskowo-żwirowe, o powierzchni 19,98 ha. Eksploatację złoża rozpoczęto 01.01.1998 roku;
- Rostki – Borowce p. N II - jest to wstępnie rozpoznane złożo kruszywa naturalnego – piaskowo-żwirowe, o powierzchni 54,18 ha;
- Rostki – Borowce p. N II A - jest to zagospodarowane złożo kruszywa naturalnego – piaskowo-żwirowe, o powierzchni 44,1351 ha. Eksploatację złoża rozpoczęto 01.01.1998 roku;

- Rostki – Borowce p. śr. - jest to zagospodarowane złożo kruszywa naturalnego – piaskowo-żwirowe, o powierzchni 80,08 ha. Eksploatację złoża rozpoczęto 01.09.1992 roku;
- Rostki – Borowce p. S - jest to wstępnie rozpoznane złożo kruszywa naturalnego – piaskowo-żwirowe, o powierzchni 61,78 ha;
- Rostki Borowce III – jest to szczegółowo rozpoznane złożo kruszywa naturalnego – piasków ze żwirami, o powierzchni 1,73 ha;
- Rostki – Borowce – Stylągi – jest to zagospodarowane złożo kruszywa naturalnego – piasków ze żwirami, o powierzchni 37,4 ha;
- Repki - jest to szczegółowo rozpoznane złożo kruszywa naturalnego – piasków ze żwirami o powierzchni 7,686 ha;
- Repki I - jest to szczegółowo rozpoznane złożo kruszywa naturalnego – piasków ze żwirami o powierzchni 11,053 ha;
- Troszyn - jest to zagospodarowane złożo kruszywa naturalnego, o powierzchni 1,96 ha.

Na terenie gminy Troszyn występuje 7 terenów górniczych, które ustanowione zostały dla złóż kruszywa naturalnego piaskowo – żwirowego:

- PG-1 – Rostki Borowce - Pole Północne I;
- PG-2 – Rostki Borowce - Pole Północne II A/1;
- PG-3 – Rostki Borowce II;
- PG-4 – Rostki Borowce Stylągi;
- PG-5 – Kamionowo I;
- PG-6 – Rostki Borowce – Pole Północne II (BC), Pole B₁ – C₁;
- PG-7 – Rostki Borowce – Pole Północne II (BC), Pole B₂ – C₂.

Na terenie gminy Troszyn zlokalizowane są następujące obszary górnicze:

- 1 – Rostki Borowce - Pole Północne I;
- 2 – Rostki Borowce - Pole Północne II A/1;
- 3 – Rostki Borowce II;
- 4 – Rostki Borowce Stylągi;
- 5 – Kamionowo I;
- 6 – Rostki Borowce – Pole Północne II (BC), Pole B₁ – C₁;
- 7 – Rostki Borowce – Pole Północne II (BC), Pole B₂ – C₂.

11.3. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. O ochronie gruntów rolnych i leśnych

Największy udział w strukturze gruntów ornych stanowi klasa bonitacyjna V (39 %) i VI (27 %). Grunty orne klasy IV, IVa i IVb stanowią około 31%, natomiast grunty klasy III – jedynie 3%. Nie stwierdzono gleb najwyższej, I i II klasy bonitacyjnej.

11.4. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. O lasach

Powierzchnia gminy w 15,74% pokryta jest lasami. Najczęściej występującym siedliskiem jest bór świeży z dominacją sosny i sporadycznie pojawiającą się osiką, dębem i brzozą. Pozostałe typy siedliskowe porastają znacznie mniejsze powierzchnie i reprezentowane są przez: ols, bór mieszany świeży, bór mieszany wilgotny. Bór mieszany wilgotny występuje w obniżeniach na czarnych ziemiach lub na glebach murszowo – mineralnych, w pobliżu cieków wodnych lub bagien. Bór mieszany świeży pojawia się bardzo rzadko w postaci niewielkich płatów na glebach nieco lepszych, brunatnych wylugowanych. W bogatszym składzie gatunkowym wyróżnia się: sosnę z domieszką brzozy, świerku, osiki oraz dębu.

11.5. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Obiektów wpisanych do rejestru zabytków na terenie gminy Troszyn jest pięć, w tym zespół sakralny (5 obiektów) w Kleczkowie z XVI w. Kolejne 49 zabytków widnieje w gminnej ewidencji zabytków. Ponadto na terenie gminy znajduje się 130 stanowisk archeologicznych sklasyfikowanych w różnych jednostkach chronologiczno-kulturowych. Problematyka zabytków i opieki nad zabytkami została szczegółowo omówiona w rozdz. 6.

11.6. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne

Na terenie gminy występuje jeden Główny Zbiorniki Wód Podziemnych: GZWP nr 215 Subniecka Warszawska.

Na terenie gminy funkcjonują obecnie 8 ujęć wody, które zaopatrują mieszkańców gminy:

- ujęcie wody w Troszynie, składające się z trzech studni,
- ujęcie wody w Kurpiach Szlacheckich, składające się z jednej studni,
- ujęcie wody w Łątczynie, składające się z dwóch studni,
- ujęcie wody w Chrostowie, składające się z jednej studni,
- ujęcie wody w Repkach, składające się z jednej studni,

- ujęcie wody w Kleczkowie, składające się z jednej studni,
- ujęcie wody w Zamościu, składające się z jednej studni,
- ujęcie wody Mieczki – Ziemaki, składające się z jednej studni.

Obszar opracowania należy do dorzecza rzeki Narwi. Na obszarze opracowania nie występują tereny narażone na bezpośrednie ryzyko powodzi. W czasie wiosennych roztopów i wysokich stanów wód, rzeki zajmują swoje terasy zalewowe. Planując zabudowę na tych terenach inwestorzy powinni być świadomi zagrożeń i realizować inwestycje zgodnie z przepisami odrębnymi.

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenie gminy Troszyn nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie gminy Troszyn występuje 11 złóż kruszywa naturalnego (piasek i żwir): Rostki – Borowce p. śr., Rostki – Borowce p. S, Rostki – Borowce p. N I, Rostki – Borowce p. N II, Rostki – Borowce p. N II A, Rostki – Borowce – Stylągi, Repki, Repki I, Troszyn, Kamionowo oraz Rostki Borowce III.

Na terenie gminy zlokalizowany jest główny zbiorniki wód podziemnych: GZWP nr 215 Subniecka Warszawska.

GZWP nr 215 Subniecka Warszawska – to bardzo duży zbiornik wód trzeciorzędowych (paleogeńsko-neogeński), jego szacunkowe zasoby wynoszą 250000 m³/dobę, a średnia głębokość ujęć to 160 m.

14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie gminy Troszyn występuje 7 terenów górniczych, które ustanowione zostały dla złóż kruszywa naturalnego piaskowo – żwirowego:

- PG-1 – Rostki Borowce - Pole Północne I;
- PG-2 – Rostki Borowce - Pole Północne II A/1;
- PG-3 – Rostki Borowce II;
- PG-4 – Rostki Borowce Stylągi;
- PG-5 – Kamionowo I;
- PG-6 – Rostki Borowce – Pole Północne II (BC), Pole B₁ – C₁;
- PG-7 – Rostki Borowce – Pole Północne II (BC), Pole B₂ – C₂.

Na terenach górniczych nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

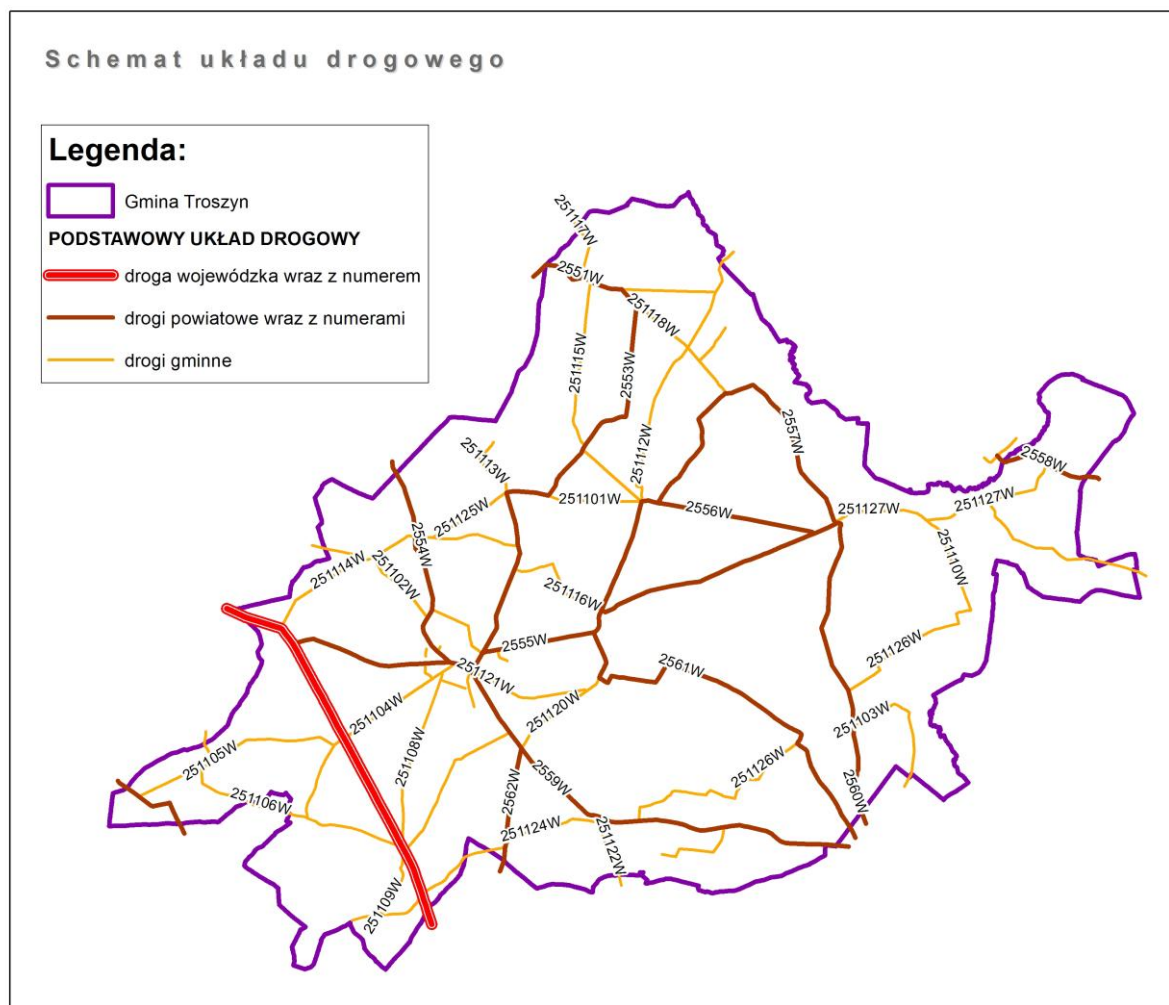
Na terenie gminy Troszyn zlokalizowane są następujące obszary górnicze:

- 1 – Rostki Borowce - Pole Północne I;
- 2 – Rostki Borowce - Pole Północne II A/1;
- 3 – Rostki Borowce II;
- 4 – Rostki Borowce Stylągi;
- 5 – Kamionowo I;
- 6 – Rostki Borowce – Pole Północne II (BC), Pole B₁ – C₁;
- 7 – Rostki Borowce – Pole Północne II (BC), Pole B₂ – C₂.

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

15.1 Stan systemu komunikacyjnego

Gminę Troszyn charakteryzuje dość dobrze rozwinięta sieć drogowa. Układ drogowy na terenie gminy jest równomiernie i gęsto rozmieszczony, stanowiąc dobre połączenie z sąsiednimi gminami. Przez teren gminy przebiega ważniejszy szlak komunikacyjny, łączący powiat ostrołęcki z sokołowskim.

Ryc.47. Schemat układu komunikacyjnego gminy Troszyn

Źródło: Opracowanie własne

15.1.1. Komunikacja drogowa

DROGI WOJEWÓDZKIE

Przez teren gminy przebiega jedna droga wojewódzka nr 627, relacji Ostrołęka – Ostrów Mazowiecki.

Droga wojewódzka, przebiegająca przez teren gminy, jest klasy głównej, a jej długość na terenie gminy wynosi około 7,5 km, co stanowi prawie 5% długości ważniejszych dróg w gminie.

DROGI POWIATOWE

Gmina Troszyn obsługiwana jest przez 10 dróg powiatowych:

- nr 2553W Łączyn – Dzbenin - Troszyn, klasy zbiorczej,
- nr 2554W Troszyn – Grucele - Zabiele, klasy zbiorczej,
- nr 2555W Troszyn - Kleczkowo, klasy zbiorczej,
- nr 2556W Dąbek – Opęchowo - Kleczkowo, klasy zbiorczej,
- nr 2557W Kleczkowo – Budne - Opęchowo, klasy zbiorczej,
- nr 2558W Dębowo – granica województwa – Radgoszcz – granica województwa – Zalesie Pacynki, klasy zbiorczej,
- nr 2559W Zamość – Troszyn – Chrostowo – Piski, klasy zbiorczej,
- nr 2560W Piski – Kleczkowo, klasy zbiorczej,
- nr 2561W Piski – Choromany – Dąbek, klasy zbiorczej,
- nr 2562W Grodzisk – Stylągi – Chrzczony, klasy zbiorczej.

Łączna długość dróg powiatowych na terenie gminy wynosi około 67 km, co stanowi ponad 44% łącznej długości ważniejszych dróg w gminie

DROGI GMINNE

Pozostałe drogi na terenie gminy Troszyn są drogami gminnymi; łączna długość dróg gminnych wynosi około 80 km (około 50% ważniejszych dróg na terenie gminy). Drogi gminne stanowią wewnętrzną sieć powiązań między sołectwami. Są to drogi o nawierzchni bitumicznej, żwirowej i gruntowej, z czego około 50% dróg gminnych posiada nawierzchnię bitumiczną.

15.1.2. Komunikacja kolejowa

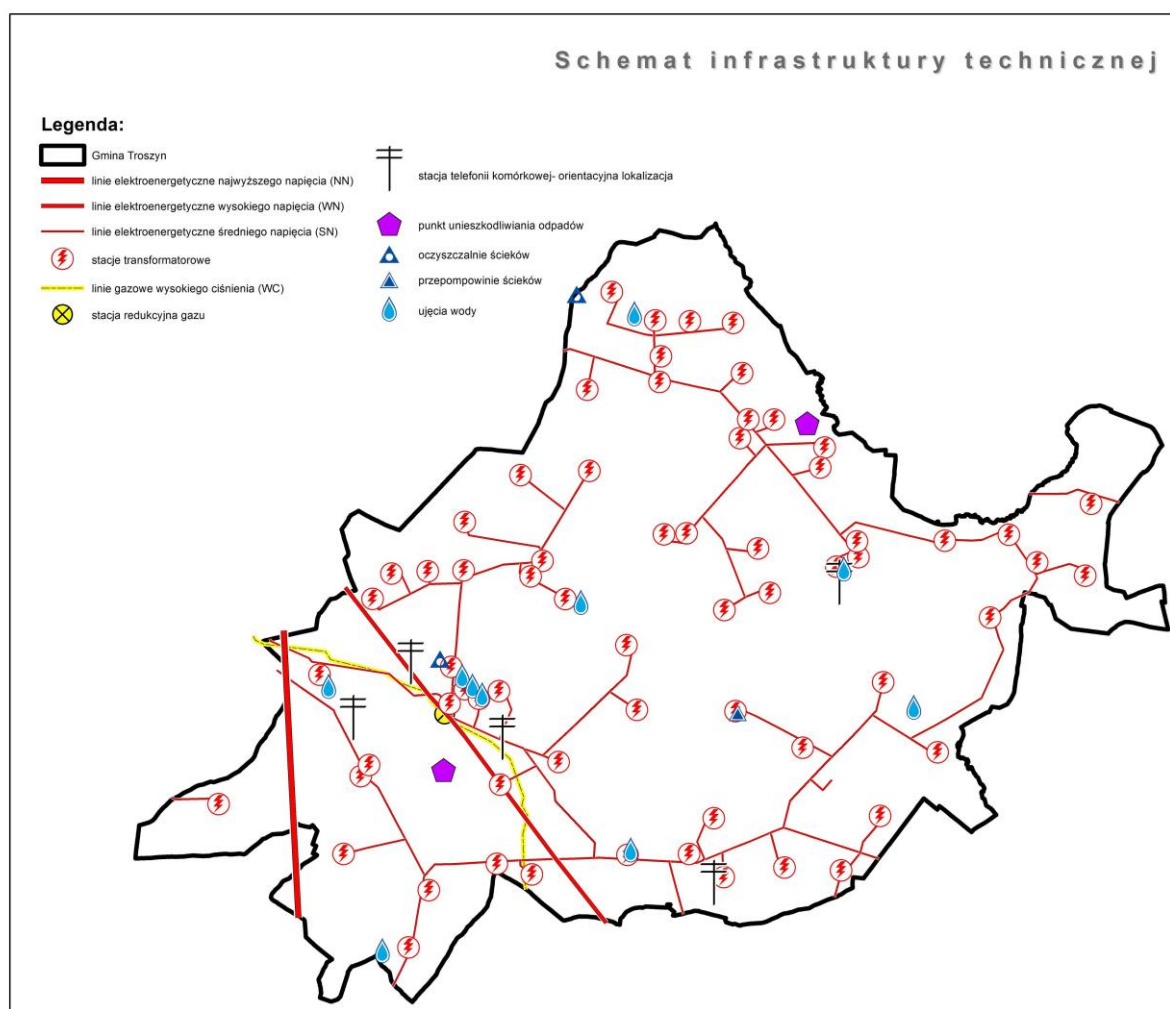
Przez teren gminy przebiega czynna linia kolejowa relacji Ostrołęka – Łapy – Białystok, w związku z czym gmina ma połączenie m.in. z miejscowościami: Białystok, Ostrołęka, Warszawa.

15.1.3. Komunikacja autobusowa

Transport publiczny na terenie gminy Troszyn realizuje PKS w Ostrołęce oraz prywatni przewoźnicy. Oferowane bezpośrednie połączenia łączą Troszyn m.in. z Ostrołęką, Łomżą, Białymstokiem, Warszawą.

15.2. Stan infrastruktury technicznej

Gminę Troszyn charakteryzuje dość dobrze rozwinięta sieć infrastruktury technicznej. Przez teren gminy przebiega linia elektroenergetyczna najwyższego napięcia i wysokiego napięcia. Ponadto na terenie miejscowości Troszyn zlokalizowana jest stacja redukcyjna gazu. Ponad 55% mieszkańców gminy zaopatrywana jest w wodę z sieci wodociągowej, jednak bardzo niski wskaźnik, bo jedynie 15% mieszkańców gminy korzysta z sieci kanalizacyjnej.

Ryc.48. Schemat infrastruktury technicznej na terenie Gminy Troszyn

Źródło: Opracowanie własne

15.2.1. Gospodarka wodno-ściekowej

15.2.1.1. Ujęcia wody

Na terenie gminy funkcjonują obecnie 8 ujęć wody, które zaopatrują mieszkańców gminy:

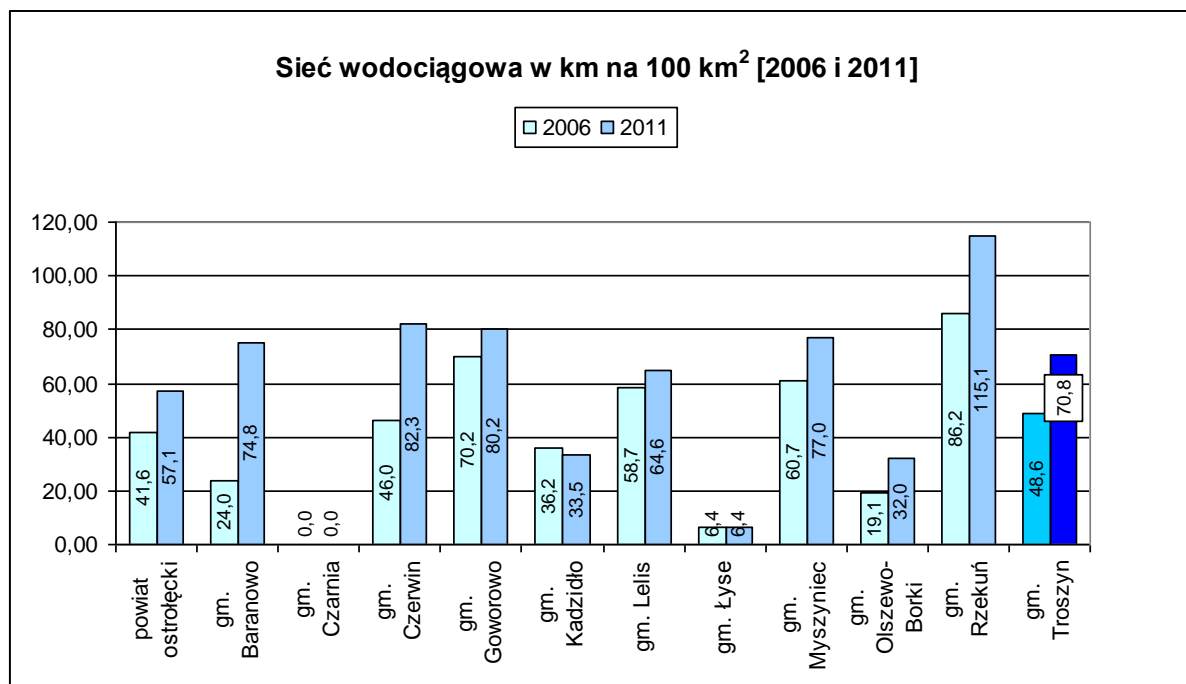
- ujęcie wody w Troszynie, składające się z trzech studni,
- ujęcie wody w Kurpiach Szlacheckich, składające się z jednej studni,
- ujęcie wody w Łączyni, składające się z dwóch studni,
- ujęcie wody w Chrostowie, składające się z jednej studni,
- ujęcie wody w Repkach, składające się z jednej studni,
- ujęcie wody w Kleczkowie, składające się z jednej studni,
- ujęcie wody w Zamościu, składające się z jednej studni,
- ujęcie wody Mieczki – Ziemaki, składające się z jednej studni.

15.2.1.2. Sieć wodociągowa

Gmina Troszyn charakteryzuje się wysokim stopniem zwodociągowania, prawie w całości jest zwodociągowana. W 2011 r. rozdzielcza sieć wodociągowa wynosiła 110,7 km. W 2011 r. woda dostarczana była do 2739 mieszkańców gminy, co pozwala oszacować, iż z sieci wodociągowej w 2011 r. korzystało ponad 55% mieszkańców gminy. Pozostali mieszkańcy korzystają z przydomowych studni.

Na terenie gminy funkcjonują obecnie 8 ujęć wody, które zaopatrują mieszkańców gminy:

- ujęcie wody w Troszynie, składające się z trzech studni,
- ujęcie wody w Kurpiach Szlacheckich, składające się z jednej studni,
- ujęcie wody w Łączyni, składające się z dwóch studni,
- ujęcie wody w Chrostowie, składające się z jednej studni,
- ujęcie wody w Repkach, składające się z jednej studni,
- ujęcie wody w Kleczkowie, składające się z jednej studni,
- ujęcie wody w Zamościu, składające się z jednej studni,
- ujęcie wody Mieczki – Ziemski, składające się z jednej studni.

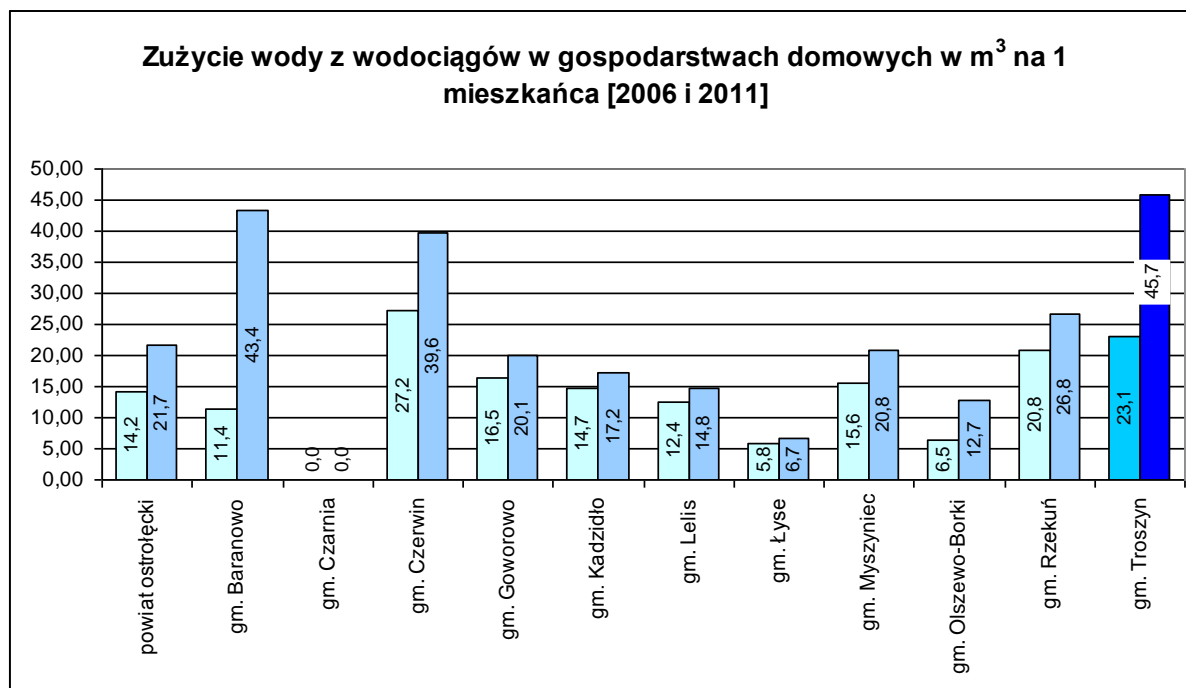

Ryc.49. Sieć wodociągowa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

Na podstawie powyższego zestawienia należy stwierdzić, że wartość wskaźnika (długość sieci/ na 100km²) potwierdza zaawansowanie stopnia zwodociągowania gminy Troszyn na tle pozostałych gmin powiatu. Wartość ta jest znacznie wyższa niż średnia dla powiatu.

Jak widać na Ryc. 50 średnie zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca jest jednym z najwyższych w powiecie i około dwa razy większe aniżeli średnia dla powiatu. Porównując zużycie wody z wodociągów w roku 2006 i 2011 obserwuje się prawie dwukrotny wzrost zużycia wody. Świadczy to o znacznym stopniu zwodociągowania gminy w stosunku do 2006 roku.

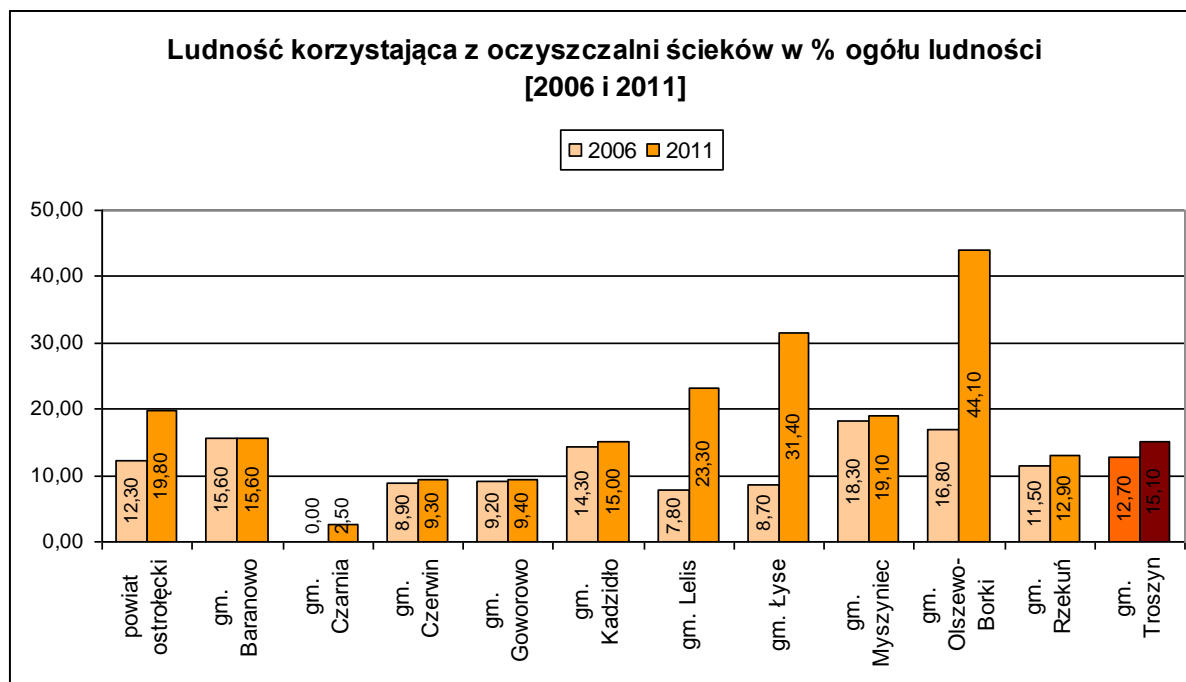

Ryc.50. Zużycie wody z wodociągów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

15.2.1.3. Sieć kanalizacyjna

Infrastruktura kanalizacyjna w gminie jest słabo rozwinięta. Na koniec 2012 roku sieć kanalizacyjna miała długość zaledwie 9,586 km i obejmuje jedynie miejscowość Troszyn. W stosunku do 2011 r. stanowi to przyrost sieci kanalizacyjnej o prawie 1 km (z 8,6 km w 2011 r.). Przyłącze kanalizacyjne posiada jedynie 197 gospodarstw. W większości gospodarstw domowych ścieki gromadzone są w przydomowych zbiornikach (szambach) o różnej szczelności i okresowo wywożone do gminnej oczyszczalni ścieków w Troszynie bądź w przydomowych oczyszczalniach ścieków. W 2011 roku z kanalizacji korzystało 15,1% mieszkańców gminy (Ryc.51).

Ryc.51. Sieć kanalizacyjna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2011

Na terenie gminy działa mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości projektowej 200 m³/dobę. Oczyszczalnia posiada zmodernizowany system napowietrzania, a także wyposażona jest w punkt zalewowy, do którego dowożone są nieczystości płynne z terenu gminy. Oczyszczone ścieki trafiają do rowu melioracyjnego, który uchodzi do rzeki Czeczotki, dopływu rzeki Narwi. Ponadto 163 gospodarstw korzysta z indywidualnych oczyszczalni ścieków.

15.2.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Cały zainwestowany obszar gminy Troszyn jest zelektryfikowany. Przez teren gminy przebiegają jednotorowe napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia: 220 kV relacji Ostrołęka – Miłosna oraz 110 kV relacji Ostrołęka – Ostrów Mazowiecki, a także linie średniego i niskiego napięcia.

15.2.3. Zaopatrzenie w gaz

Gmina Troszyn zgazyfikowana jest w niewielkim stopniu. Sieć gazową posiadają miejscowości: Troszyn i Zamość. Na pozostałym obszarze gminy nie funkcjonuje sieć gazowa. Gospodarstwa domowe zaopatrywane są w gaz bezprzewodowy, tj. w butle gazowe, których dystrybucją zajmują się podmioty indywidualne.

15.2.4. Zaopatrzenie w energię ciepłą

Gmina nie posiada sieciowych rozwiązań dostaw ciepła. Budynki mieszkalne i gospodarcze ogrzewane są z indywidualnych kotłowni i pieców centralnego ogrzewania. Indywidualne kotłownie w gospodarstwach domowych opalane są głównie węglem i drzewem, natomiast olejem opałowym w znacznie mniejszym stopniu. Jedynie szkoły i urzędy posiadają większe kotłownie, które opalane są węglem.

15.2.5. Telekomunikacja

Głównym operatorem sieci telekomunikacyjnej na terenie gminy jest telekomunikacja Polska S.A, która obejmuje wszystkie miejscowości gminy. Zgodnie z bieżącym wykazem pozwoleń radiowych Urzędu Komunikacji Elektronicznej, na terenie gminy wydane są dwa pozwolenia na stacje bazowe telefonii komórkowej:

- Polkomtel S.A. GSM900,
- Polska Telefonía Cyfrowa MNET.

15.2.6. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami na terenie gminy prowadzona jest na podstawie przyjętej Uchwały Nr XIX/180/13 Rady Gminy w Troszynie z dnia 27 maja 2013 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Troszyn. W dokumencie tym zawarte zostały warunki prowadzenia gospodarki odpadami oraz.

Selektywnej zbiórce odpadów komunalnych na terenie gminy podlegają odpady: szkło, plastik w tym PET, papier i tektura, opakowania wielomateriałowe, metale, odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji i odpady zielone, zużyte opony, przeterminowane leki, zużyte baterie i akumulatory, inne odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych, gruz betonowy z rozbiórek i remontów oraz inne materiały rozbiórkowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe. Odpady komunalne powinny być odbierane w sposób przyjęty w regulaminie.

16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI LOKALNYCH I PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

16.1. Lokalne cele publiczne

Do głównych zadań gminy o randze lokalnej należą:

- rozwój infrastruktury technicznej oraz komunikacji;
- rozwój infrastruktury turystycznej, w tym: tworzenie bazy rekreacyjnej;
- tworzenie nowych miejsc pracy;
- rozwój oświaty i kultury;
- rozwój infrastruktury komunalnej, m.in. budowa świetlic w poszczególnych sołectwach;
- rozwój zaplecza sportowo – rekreacyjnego;
- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, w tym ochrona przed klęskami żywiołowymi.

16.2. Ponadlokalne cele publiczne

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, przyjętym uchwałą Nr 65/2004 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 czerwca 2004 r., gminę Troszyn wskazuje się jako tereny towarowego rolnictwa wielokierunkowego, w tym ukształtowanej specjalizacji sadowniczej.

Do głównych zadań o randze ponadlokalnej należą:

1. W zakresie komunikacji:
 - remont i przebudowa drogi wojewódzkiej nr 627,
 - modernizacja linii transportu kolejowego.
2. W zakresie infrastruktury technicznej:
 - budowa sieci gazowej wysokiego ciśnienia,
 - modernizacja sieci elektroenergetycznej wysokiego napięcia.

17. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Na terenie gminy nie występują obszary potencjalnie narażone na zalanie przez wody powodziowe. W dolinach cieków i na obszarach bezodpływowych mogą jedynie wystąpić lokalne podtopienia spowodowane intensywnymi opadami deszczu lub wiosennymi roztopami.

ROZDZIAŁ II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

18. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Rozwój gminy Troszyn zdeterminowany jest zarówno czynnikami społeczno-gospodarczymi, jak i przyrodniczymi. Kierunki rozwoju gminy Troszyn w niniejszym studium zostały opracowane tak, aby zapewnić właściwe wykorzystanie przestrzeni oraz kształtowanie struktury przestrzennej w sposób umożliwiający wykorzystanie walorów gminy przy jednoczesnym zachowaniu wartości środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju gospodarczym i poprawie jakości życia mieszkańców.

Kierunki rozwoju gminy zostały opracowane w oparciu o analizę występujących uwarunkowań oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz dokumentami planistycznymi opracowanymi na wyższych szczeblach administracyjnych. W wyniku analizy uwarunkowań rozwoju gminy projekt studium zakłada następujące kierunki rozwoju:

- rozwój funkcji mieszkaniowej w przeważającej formie zabudowy jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej,
- rozwój funkcji usługowej w tym także turystyki i agroturystyki,
- utrzymanie dominującej funkcji rolniczej,
- zwiększenie areału lasów,
- rozwój infrastruktury technicznej,
- eksploatacja złóż naturalnych oraz rekultywacja terenów poeksploatacyjnych,
- budowa urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych.

Podstawowym kierunkiem rozwoju gminy powinno pozostać rolnictwo. Najważniejszym elementem rozwoju rolnictwa jest racjonalne wykorzystywanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Ze względu na wyjątkowo niekorzystną strukturę obszarową gospodarstw w gminie zaleca się przede wszystkim ciągle zwiększanie powierzchni gospodarstw oraz ograniczenie rozdrabniania już istniejących. Wskazana jest koncentracja zabudowy wsi poprzez lokalizowanie nowych inwestycji w wokół istniejących siedlisk. Należy także chronić grunty najwyższych klas bonitacyjnych I-III przed wykorzystywaniem na cele nie rolnicze. Zaleca się prowadzenie wielokierunkowego rolnictwa towarowego.

Zaleca się aby miejscowość Troszyn nadal spełniała funkcję ośrodka gminnego zapewniającego mieszkańcom dostęp do usług, zwłaszcza usług publicznych z zakresu oświaty, zdrowia, kultury i bezpieczeństwa publicznego. Ze względu na małomiasteczkowy układ morfologiczny, zabudowa mieszkaniowa powinna mieć tu przeważnie charakter jednorodzinny.

Na obszarach zabudowy mieszkaniowej w pozostałych miejscowościach zaleca się zachowanie rolniczego charakteru i krajobrazu kulturowego poprzez utrzymanie w przewadze zabudowy zagrodowej.

Obiekty usług publicznych i komercyjnych mogą być lokalizowane w granicach wyznaczonych terenów zabudowy mieszkaniowej z zastrzeżeniem, że powinny być skupione w centrach wsi tak, aby w naturalny sposób tworzyć miejsca centralne. Obiekty użyteczności publicznej, zwłaszcza obiekty sakralne, powinny posiadać charakter dominant architektonicznych pozwalających na identyfikację przestrzeni.

Należy dążyć do tworzenia w poszczególnych sołectwach lokalnych przestrzeni publicznych, które będą pełnić funkcję przyjaznego i bezpiecznego miejsca spotkań mieszkańców, zapewniając integrację lokalnej społeczności.

Obszary Lasów Państwowych oraz zwarte skupiska lasów prywatnych, powinny pozostać w użytkowaniu leśnym – o ile projekt Studium nie dopuszcza inaczej. Należy dążyć do zwiększenia lesistości gminy poprzez zalesianie gruntów rolnych o najniższych klasach bonitacyjnych (V i VI) oraz dających najłabsze kompleksy przydatności rolniczej. W przypadku zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, należy prowadzić działania kompensacji przyrodniczej minimalizujące negatywne skutki zmian (prowadzenie zalesień). Sugeruje się również dolesienia w celu wyrównania granicy rolno leśnej. Gospodarkę leśną należy prowadzić w oparciu o plany urządzenia lasu.

W celu zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy zaleca się rozwój zaplecza do uprawiania turystyki kwalifikowanej, przede wszystkim turystyki rowerowej oraz coraz bardziej popularnej turystyki konnej i wodnej. Zaleca się rozwój bazy noclegowej zwłaszcza agroturystycznej, zapewniającej turystom możliwość wypoczynku na łonie natury z dala od wielkomiejskiego zgiełku. Gospodarstwom agroturystycznym powinny towarzyszyć ekologiczne gospodarstwa rolne produkujące zdrową żywność, cieszącą się coraz większą popularnością w całej Unii Europejskiej.

18.1. ZASADY KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Polityka przestrzenna w gminie Troszyn powinna opierać się o zasady tj.:

- racjonalne zagospodarowanie terenów zabudowanych, tworzenie we wsiach sołeckich miejsc o charakterze przestrzeni publicznych pozwalających na integrację mieszkańców,
- eliminowanie barier urbanistycznych i architektonicznych dla osób niepełnosprawnych,
- poprawę jakości życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury technicznej,

- zwiększenie poziomu bezpieczeństwa poprzez modernizację systemu komunikacji drogowej,
- ochrona gruntów rolnych I-III klasy bonitacyjnej przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze,
- wykorzystanie potencjału przyrodniczego do rozwoju turystyki,
- ochrona zwartych kompleksów leśnych,
- ochrona walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz kulturowych poprzez wprowadzenie odpowiednich ograniczeń w zagospodarowaniu i wykorzystaniu terenów,
- poprawa dostępności usług podstawowych wszystkim mieszkańcom gminy,
- utrzymanie i kontynuacja eksploatacji znajdujących się na terenie gminy złóż oraz racjonalna rekultywacja terenów poeksploatacyjnych zgodnie z zaleceniami władz gminnych.

18.2. ZMIANY W STRUKTURZE UŻYTKOWANIA GRUNTÓW I UKŁADACH OSADNICZYCH

Tab.5. Szacunkowe zestawienie struktury funkcjonalnej gminy.

Główne obszary i przeznaczenia	Szacunkowy stan istniejący [ha]	Szacunkowy stan projektowany w Studium [ha]
Zabudowa mieszkaniowo-usługowa	405,9	1046,8
Tereny aktywności gospodarczej	1,2	118
Tereny użytkowane rolniczo	8577,1	7905,9
Tereny łąk i pastwisk	3749,7	3579,1
Tereny leśne i dolesień	2300,5	2243,5

cmentarze	4,4	4,6
Tereny użytków kopalnych	192,8	338,5
Pozostałe (w tym wody, nieużytki, infrastruktura techniczna i komunikacyjna)	398,4	393,6
Suma	15 630	15 630

1. Zakłada się rozwój przestrzenny gminy Troszyn ukierunkowany na rozbudowę funkcji mieszkaniowej, uzupełnionej o funkcje turystyczne, usługowe, produkcyjne i przemysłowe, a także eksploatacyjne.
3. Rozwój terenów osadniczych powinien polegać przede wszystkim na uzupełnianiu zagospodarowania istniejących układów, a następnie na dodawaniu nowych terenów zainwestowanych do granic istniejących terenów osadniczych. Nowa zabudowa, powstająca na dodanych terenach powinna mieć charakter zabudowy skoncentrowanej, skupionej w układy osadnicze oraz zharmonizowanej z walorami otoczenia.
4. Na terenie gminy Troszyn należy dążyć do segregacji funkcji oraz zachowania charakteru zabudowy.

18.3. ZMIANY W UKŁADZIE KOMUNIKACYJNYM

1. Zakłada się wprowadzenie zmian parametrów technicznych (modernizację), w tym poszerzenie istniejących dróg, stosownie do klas ustalonych w niniejszym Studium.
2. Przewiduje się budowę obwodnicy miejscowości Troszyn oraz obejście miejscowości Zamość.

3. Przewiduje się budowę nowych odcinków dróg publicznych, służących obsłudze nowo zainwestowanych terenów.
4. Przewiduje się realizację systemu ciągów pieszych i tras rowerowych.

18.4. ZMIANY W SYSTEMACH INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. W miarę przyrostu terenów zainwestowanych wzrośnie jednostkowe zużycie wody, w konsekwencji czego wzrośnie ilość wytwarzanych ścieków.
2. Zakłada się rozbudowę sieci wodociągowej w miarę przyrostu terenów zabudowy oraz modernizację istniejącej sieci wodociągowej.
3. Zakłada się modernizację istniejącej oczyszczalni ścieków i przepompowni ścieków oraz dopuszcza się budowę nowych oczyszczalni i przepompowni ścieków.
4. Na terenie gminy dopuszcza się, jako alternatywę dla kanalizacji sanitarnej, realizację przydomowych oczyszczalni ścieków.
5. Zakłada się objęcie wszystkich gospodarstw domowych (istniejących i nowopowstających) systemem odbioru odpadów komunalnych.
6. Odpady komunalne powinny być odbierane zgodnie z przyjętym i obowiązującym na terenie gminy regulaminem.
7. Na terenie gminy dopuszcza się realizację punktu unieszkodliwiania odpadów.
8. Zakłada się rozbudowę sieci elektroenergetycznych, w miarę wzrostu potrzeb wynikających, m.in. z przewidywanego przyrostu terenów zainwestowanych.
9. Dopuszcza się wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.
10. Zakłada się budowę sieci gazowej.
11. Zakłada się zgazyfikowanie gminy i przekształcenie dotychczasowych systemów ogrzewania na bardziej ekologiczne.

12. Sieci i urządzenia infrastruktury telekomunikacji należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi.
13. Dopuszcza się lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej m. in.: stacje transformatorowe, przepompownie ścieków, hydrofornie, stacje redukcyjne gazu, służącej ochronie przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, związanych z bezpośrednią obsługą terenów zainwestowanych, których dokładna lokalizacja powinna zostać określona w planach miejscowych.

19. KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest wewnętrznym dokumentem gminy, który nie stanowi aktu prawa miejscowego. Narzędziem służącym do realnego kształtowania polityki przestrzennej gminy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

19.1. KIERUNKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

1. Cały obszar gminy został podzielony na jednostki terenowe, oznaczone na rysunku Studium Pt. „Kierunki Rozwoju”, określające funkcje zabudowy oraz sposoby i zasady zagospodarowania.
2. Granice jednostek terenowych wyznaczone w Studium mogą ulegać doprecyzowaniu w planach miejscowych, wynikającemu z istniejących podziałów geodezyjnych lub warunków terenowych.
3. W rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy należy w szczególności uwzględnić walory środowiska przyrodniczego, z zachowaniem dużej dbałości o jego stan.
4. Przyrost terenów osadniczych powinien polegać na dopełnianiu i intensyfikacji zabudowy istniejących układów osadniczych oraz na dodawaniu terenów zainwestowanych bezpośrednio do granic istniejących terenów.

5. W obszarach zabudowy należy lokalizować przestrzenie publiczne służące integracji społecznej i codziennej rekreacji mieszkańców.
6. Dla obszarów, na których dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, w planach miejscowych należy określić szczegółowe przeznaczenie terenów, uwzględniając możliwe uciążliwości.
7. Nowa zabudowa mieszkaniowa swoją architekturą powinna nawiązywać do tradycji regionalnych.
8. Na obszarach aktywności gospodarczej i usług, zlokalizowanych w obrębie miejscowości Troszyn, dopuszcza się realizację ładowiska. Realizację ładowiska dopuszcza się także na innych, spełniających wymogi gruntach gminnych, położonych poza zabudową mieszkaniową.
9. Przedsięwzięcia mogące zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należy lokalizować poza osiedlami mieszkalnymi. Lokalizacja inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej odbywać się będzie na warunkach określonych w przepisach odrębnych.
10. Na terenie gminy zakazuje się lokalizacji zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.
11. W przypadku stwierdzenia ponadnormatywnego hałasu dla nowych budynków zabudowy chronionej typu: zabudowa mieszkaniowa, mieszkaniowo-usługowa, zagrodowa czy zabudowa związana ze stałym lub czasowym pobytem ludzi należy wprowadzić obowiązek zastosowania rozwiązań ograniczających uciążliwość akustyczną.
12. Oddziaływanie inwestycji nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Dla istniejących zakładów, których oddziaływanie wykracza poza obszary działalności zaleca się stopniowe ograniczanie uciążliwości poprzez stosowanie rozwiązań technicznych oraz zmianę technologii.

13. W użytkowaniu i zagospodarowaniu jednostek terenowych należy uwzględnić chronione obiekty i obszary oraz respektować zasady zagospodarowania dotyczące innych wydzieleń przestrzennych określonych w niniejszym Studium.
14. Mimo braku wyznaczonych obszarów do przeprowadzenia scalenia i podziału nieruchomości dopuszcza się dokonywanie scaleń i podziałów geodezyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi.
15. Za zgodne z ustaleniami Studium uznaje się pozostawienie terenu rolnego lub leśnego przeznaczonego w studium na inne funkcje w przypadku braku zgody na przeznaczenie terenów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne lub występowania lokalnych czynników uniemożliwiających realizację przeznaczenia podstawowego.
16. Wzdłuż istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych 220 kV i 110 kV ustala się strefę technologiczną, obejmującą tereny zlokalizowane bezpośrednio pod liniami, oraz pasy terenu o szerokości 15 m od rzutu skrajnego przewodu linii, po obu jej stronach.
17. W przypadku wyznaczenia na terenach gminy nowych przebiegów sieci elektroenergetycznej wysokiego napięcia, ustala się obowiązek wprowadzenia stref technologicznych przy uwzględnieniu uciążliwości wynikających z występowania pola elektromagnetycznego.
18. Należy chronić tereny udokumentowanych złóż surowców naturalnych przed formami trwałego zainwestowania przestrzennego, uniemożliwiającymi ich wykorzystanie.
19. Wydanie nowych koncesji na większe obszary eksploatacyjne wymaga realizacji rozwiązań komunikacyjnych i partycypowaniu w kosztach ich wykonania.
20. Należy zachować przebieg istniejących cieków naturalnych oraz rowów systemu melioracji wodnej, z możliwością prowadzenia robót regulacyjnych, konserwacyjnych oraz związanych z ochroną przeciwpowodziową.
21. W przypadku zabudowy terenów zmeliorowanych należy przebudować system melioracji wodnej, w sposób umożliwiający jego prawidłowe funkcjonowanie oraz zapewniający swobodny przepływ wód, przy zachowaniu wymogów wynikających z przepisów odrębnych.

19.2. FUNKCJONALNE JEDNOSTKI TERENOWE – SZCZEGÓŁOWE ZASADY I STANDARDY ZAGOSPODAROWANIA

W oparciu o istniejące uwarunkowania ustala się następujące kierunki zagospodarowania terenu:

Obszary zabudowy centrotwórczej (MC)

- 1) Na obszarach zabudowy centrotwórczej dopuszcza się:
 - a) zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
 - b) zabudowę mieszkaniową wielorodzinną,
 - c) zabudowę usługową, w tym galerie handlowe,
 - d) usługi publiczne,
 - e) istniejącą zabudowę zagrodową z możliwością utrzymania, rozbudowy i przebudowy,
 - f) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne,
 - g) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
 - h) ścieżki piesze, rowerowe,
 - i) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - j) budynki gospodarcze, parkingi i garaże;
- 2) W zakresie zasad, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
 - a) wysokość zabudowy do 18 m,
 - b) liczbę kondygnacji nie większą niż 5 kondygnacji nadziemnych,
 - c) powierzchnię zabudowy nie większą niż 40% powierzchni działki,
 - d) powierzchnię terenu biologicznie czynnego nie mniejszą niż 40% powierzchni działki;
- 3) Wzdłuż obszarów przestrzeni publicznych należy lokalizować zabudowę w formie zabudowy pierzejowej, której elewacje powinny charakteryzować się wysokimi walorami estetycznymi;
- 4) Dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości większej niż w pkt 2, lit. a) na zasadach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- 5) Określone w pkt 2 wskaźniki i parametry zabudowy nie dotyczą usług publicznych, np. kościoł, szkoła, itp.;
- 6) Na terenach zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszary zabudowy mieszkaniowej (MNR)

- 1) Na obszarach zabudowy mieszkaniowej dopuszcza się:
 - a) zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
 - b) usługi podstawowe, służące zaspokojeniu potrzeb mieszkańców,
 - c) usługi publiczne,
 - d) zabudowę rekreacji indywidualnej,
 - e) zabudowę zagrodową,
 - f) zabudowę agroturystyczną,
 - g) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne,
 - h) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
 - i) ścieżki piesze, rowerowe, konne,
 - j) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - k) budynki gospodarcze, parkingi i garaże;
- 2) Lokalizacja nowej zabudowy, o której mowa w pkt 1, lit. e) w sąsiedztwie z istniejącą zabudową mieszkaniową jednorodzinną wyłącznie w przypadku spełnienia wymogu, dotyczącego ograniczenia sztuk inwentarza do 40 dużych jednostek przeliczeniowych (DJP) oraz przy zachowaniu odległości ograniczającej uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej;
- 3) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
 - a) wysokość zabudowy do 12 m,
 - b) liczbę kondygnacji nie większą niż 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe,
 - c) powierzchnię zabudowy nie większą niż 40% powierzchni działki,
 - d) powierzchnię terenu biologicznie czynnego nie mniejszą niż 30% powierzchni działki,
 - e) dachy o kącie nachylenia połaci dachowych $30^{\circ} - 45^{\circ}$,
 - f) dopuszcza się realizację dachów płaskich dla budynków gospodarczych i garaży;
- 4) Dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości większej niż w pkt 3, lit. a) na zasadach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- 5) Określone w pkt 3 wskaźniki i parametry zabudowy nie dotyczą usług publicznych, np. kościoł, szkoła itp.;
- 6) Na terenach zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszary zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MU)

- 1) Na obszarach zabudowy mieszkaniowo-usługowej dopuszcza się:
 - a) zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
 - b) zabudowę usługową,
 - c) usługi publiczne,
 - d) rzemiosło i drobną działalność produkcji nieuciążliwej dla środowiska,
 - e) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne,
 - f) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
 - g) ścieżki piesze, rowerowe, konne,
 - h) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - i) budynki gospodarcze, parkingi i garaże;
- 2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
 - a) wysokość zabudowy do 12 m,
 - b) liczbę kondygnacji nie większą niż 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe,
 - c) powierzchnię zabudowy nie większą niż 40% powierzchni działki,
 - d) powierzchnię terenu biologicznie czynnego nie mniejszą niż 30% powierzchni działki,
 - e) dachy o kącie nachylenia połaci dachowych $30^{\circ} - 45^{\circ}$,
 - f) dopuszcza się realizację dachów płaskich dla budynków gospodarczych i garaży;
- 3) Dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości większej niż w pkt 2, lit. a) na zasadach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- 4) Określone w pkt 2 wskaźniki i parametry zabudowy nie dotyczą usług publicznych, np. kościoła, szkoły, itp.;
- 5) Na terenach zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszary zabudowy usługowej (U)

- 1) Na obszarach zabudowy usługowej dopuszcza się:
 - a) zabudowę usługową,
 - b) wielkopowierzchniowe obiekty handlowe,
 - c) usługi publiczne,
 - d) funkcję mieszkaniową związaną z obiektem usługowym (np. mieszkanie dla właściciela lub zarządcy terenu),
 - e) nieuciążliwą działalność produkcyjną,

- f) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
 - g) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - h) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
- 2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
- a) wysokość zabudowy do 12 m,
 - b) liczbę kondygnacji nie większą niż 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe,
 - c) powierzchnię zabudowy nie większą niż 40% powierzchni działki,
 - d) powierzchnię terenu biologicznie czynnego nie mniejszą niż 30% powierzchni działki;
- 3) Dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości większej niż w pkt 2, lit. a) na zasadach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- 4) Określone w pkt 2 wskaźniki i parametry zabudowy nie dotyczą usług publicznych, np. kościół, szkoła, itp.;
- 5) Na terenach zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszary usług sportu i rekreacji (US)

- 1) Na obszarach usług sportu i rekreacji dopuszcza się:
- a) obiekty i urządzenia sportowo - rekreacyjne,
 - b) usługi związane z przeznaczeniem i obsługą funkcji podstawowej,
 - c) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
 - d) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - e) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
- 2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
- a) wysokość zabudowy do 10 m,
 - b) powierzchnię zabudowy nie większą niż 20% powierzchni działki,
 - c) powierzchnię terenu biologicznie czynnego nie mniejszą niż 75% powierzchni działki;
- 3) Na terenach zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszary aktywności gospodarczej i usług (PU)

- 1) Na obszarach aktywności gospodarczej i usług dopuszcza się:
 - a) zabudowę usługową,
 - b) obiekty produkcyjne,
 - c) bazy, składy, magazyny i hurtownie,
 - d) obiekty handlu, rzemiosła i wytwórczości,
 - e) obiekty obsługi rolnictwa,
 - f) biogazownie i elektrociepłownie na biomasę, dla których strefa oddziaływania musi zawierać się w granicach danego obszaru,
 - g) funkcję mieszkaniową związaną z obiektem (np. mieszkanie dla właściciela lub zarządcy terenu),
 - h) bazy transportowe,
 - i) zieleń i obiekty małej architektury,
 - j) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - k) parkingi;
- 2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
 - a) wysokość zabudowy do 15 m, za wyjątkiem lit. b),
 - b) wysokość zabudowy, o której mowa w pkt 1 lit. a) i g) do 12 m i do 3 kondygnacji nadziemnych, w tym poddasze użytkowe,
 - c) powierzchnię zabudowy nie większą niż 50% powierzchni działki,
 - d) powierzchnię terenu biologicznie czynnego nie mniejszą niż 30% powierzchni działki;
- 3) Na obszarach aktywności gospodarczej i usług, zlokalizowanych w obrębie miejscowości Troszyn, dopuszcza się lokalizację ładowiska;
- 4) Dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości większej niż w pkt 2, lit. a) jeżeli są to dopuszczane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wieże, maszty, kominy i inne budowle;
- 5) Na terenach zakazuje się lokalizacji usług chronionych (np. szkoła, przedszkole, itp.).

Obszary aktywności gospodarczej (P)

- 1) Na obszarach aktywności gospodarczej dopuszcza się:
 - a) obiekty produkcyjne,
 - b) bazy, składy, magazyny i hurtownie,
 - c) obiekty handlu, rzemiosła i wytwórczości,
 - d) obiekty obsługi rolnictwa,

- e) biogazownie i elektrociepłownie na biomasę, dla których strefa oddziaływania musi zawierać się w granicach danego obszaru,
 - f) bazy transportowe,
 - g) zieleń i obiekty małej architektury,
 - h) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - i) parkingi;
- 2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
- a) wysokość zabudowy do 15 m,
 - b) powierzchnię zabudowy nie większą niż 50% powierzchni działki,
 - c) powierzchnię terenu biologicznie czynnego nie mniejszą niż 20% powierzchni działki;
- 3) Dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości większej niż w pkt 2, lit. a) jeżeli są to dopuszczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wieże, maszty, kominy i inne budowle;
- 4) Na terenach zakazuje się lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz usług chronionych (np. szkoła, przedszkole, itp.).

Obszary rolnicze o wysokiej i niskiej przydatności (R)

- 1) Na obszarach rolnych dopuszcza się:
- a) istniejącą zabudowę zagrodową z możliwością modernizacji i wymiany substancji mieszkaniowej,
 - b) nową zabudowę zagrodową dla gospodarstw powyżej 40 dużych jednostek przeliczeniowych (DJP),
 - c) ścieżki piesze, rowerowe, konne, drogi rolne,
 - d) budowę stawów hodowlanych,
 - e) urządzenia gospodarki wodnej,
 - f) zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne,
 - g) zalesienia, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - h) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.

Obszary rolnicze łąk i pastwisk (RZ)

- 1) Na obszarach rolniczych łąk i pastwisk dopuszcza się:
- a) użytkowanie rolnicze,
 - b) ścieżki piesze, rowerowe, konne, drogi rolne,
 - c) urządzenia gospodarki wodnej,
 - d) zadrzewienia i zakrzewienia,

- e) zalesienia, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Obszary leśne (ZL)

- 1) Na obszarach leśnych poza użytkowaniem leśnym dopuszcza się:
 - a) lokalizację szlaków turystycznych, ścieżek pieszych i rowerowych, konnych, obiektów małej architektury,
 - b) infrastrukturę techniczną, komunikacyjną i komunalną, nie wymagającą wyłączenia gruntów na cele nieleśne;
- 2) Zagospodarowanie terenów ma się odbywać zgodnie z przepisami odrębnymi o lasach.

Obszary cmentarzy (ZC)

- 1) Na obszarach cmentarzy dopuszcza się:
 - a) obiekty sakralne,
 - b) usługi związane z obsługą cmentarza oraz sanitariaty,
 - c) infrastrukturę techniczną, komunikacyjną i parkingi;
- 2) Wokół cmentarza obowiązują strefy sanitarne, których zasięg i sposób zagospodarowania określają przepisy odrębne.

Obszary zieleni (Z)

- 1) Na obszarach zieleni dopuszcza się:
 - a) zieleń w formie zieleni urządzonej,
 - b) pojedyncze obiekty uatrakcyjniające podstawowe zagospodarowanie terenu,
 - c) obiekty małej architektury,
 - d) ścieżki piesze, rowerowe, konne,
 - e) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.

Obszary zbiorników wodnych i rowów melioracyjnych (W), rzek i cieków wodnych (WS)

- 1) Dopuszcza się:
 - a) obiekty, urządzenia i budowle służące gospodarce wodnej,
 - b) wykorzystanie terenów dla celów turystycznych.
- 2) W miejscowości Kleczkowo, na rzece Ruż, dopuszcza się realizację przystani kajakowej.

Obszary złóż perspektywicznych, obszary i tereny górnicze, złoża

- 1) Dopuszcza się:
 - a) lokalizację tymczasowych obiektów biurowych, gospodarczych oraz socjalnych, związanych z prowadzoną działalnością,
 - b) lokalizację urządzeń i sieci infrastruktury technicznej oraz urządzeń związanych z wydobywaniem i przeróbką surowców,
 - c) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną;
- 2) Zakazuje się zabudowy, za wyjątkiem zabudowy, o której mowa w pkt 1.
- 3) Działalność górniczą można rozpocząć po wcześniejszym uzyskaniu koncesji.
- 4) Obszary należy rekultywować w wybranym kierunku rekultywacji.
- 5) Na obszarach, złóż górniczych: Rostki – Borowce p. śr., Rostki – Borowce p. S, Rostki – Borowce p. N I, Rostki – Borowce p. N II, Rostki – Borowce p. N II A, Rostki – Borowce – Stylągi, Repki, Repki I, Rostki Borowce III oraz dla obszarów złóż perspektywicznych w obrębach geodezyjnych: Borowce, Rostki, Repki i Chrzczony, zakazuje się rekultywacji terenu odpadami, np. popiołem, żużlem – za wyjątkiem obszarów, dla których dopuszczono już taki sposób rekultywacji (przed dniem uchwalenia niniejszego Studium).
- 6) Dopuszcza się rekultywację terenu wyłącznie surowcami naturalnymi, tj. glina, piasek, żwir, woda.
- 7) Uruchomienie działalności wydobywczej na powierzchni powyżej 2ha wymaga realizacji rozwiązań komunikacyjnych i partycypowaniu w kosztach ich wykonania.

Obszary infrastruktury technicznej (I)

- 1) Na obszarach infrastruktury technicznej dopuszcza się:
 - a) lokalizację obiektów, urządzeń i budowli infrastruktury technicznej,
 - b) zieleń.

Obszary dróg

- 1) Ustala się lokalizację dróg publicznych, stanowiących główne elementy układu drogowego:
 - a) droga klasy głównej KD-G – droga wojewódzka,
 - b) drogi klasy zbiorczej KD-Z – drogi powiatowe,
 - c) drogi klasy lokalnej KD-L – drogi gminne,
 - d) drogi klasy dojazdowej KD-D – drogi gminne;
- 2) Ustala się minimalne szerokości dróg:

- a) KD-G – 25 m,
 - b) KD-Z – 20 m,
 - c) KD-L – 12 m,
 - d) KD-D – 10 m;
- 3) W pasach dróg dopuszcza się lokalizację:
- a) ciągów pieszych,
 - b) ścieżek rowerowych,
 - c) infrastruktury technicznej,
 - d) obiektów małej architektury,
 - e) zieleni.
- 4) Dopuszcza się zmianę parametrów technicznych dróg w przypadku braku technicznej możliwości ich realizacji.

20. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Na terenie gminy Troszyn zlokalizowany jest 1 pomnik przyrody ożywionej w postaci alei sosnowej, objęty ochroną prawną, a także ciągi ekologiczne o znaczeniu lokalnym, obejmujące obszary dolin rzek.

W celu ochrony ekosystemów leśnych proponuje się:

- ochronę naturalnej różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych,
- wspomaganie naturalnych procesów regeneracyjnych w obszarach leśnych,
- powstrzymanie procesów degradacji stosunków wodnych w lasach,
- dążenie do sukcesywnej przebudowy struktury gatunkowej zadrzewień, stosownie do warunków siedliskowych i presji antropogenicznej,
- przy zalesianiu nowych terenów należy uwzględnić miejscowe uwarunkowania siedliskowe,
- zalesienia najsłabszych gleb,
- utrzymanie mozaiki siedlisk leśnych z terenami otwartymi.

W celu ochrony ekosystemów nieleśnych, flory i fauny proponuje się:

- zapewnienie trwałej ochrony najcenniejszych fragmentów ekosystemów nieleśnych z rzadkimi i zagrożonymi populacjami gatunków roślin i zwierząt,
- zachowanie na terenie gminy ostoju występowania cennych gatunków roślin i zwierząt, poprzez utrzymanie wyznaczonych na rysunku studium „Kierunki rozwoju” ciągów ekologicznych,
- zachowanie naturalnych cech siedliskowych,
- stosowanie zieleni tylko rodzimych gatunków roślin,
- ochrona szaty roślinnej łąk i polan śródleśnych,
- na terenach podmokłych należy zachować naturalne cechy siedlisk.

W celu ochrony rzek i cieków wodnych proponuje się:

- porządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenach zainwestowanych,
- prowadzenie inwestycji w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu wód podziemnych,
- pełną ochronę przed zanieczyszczeniami wód powierzchniowych,
- prowadzenie elementów systemów melioracyjnych nienaruszających stosunki gruntowo – wodne.

W celu ochrony krajobrazu kulturowego proponuje się:

- przeciwdziałanie degradacji krajobrazu kulturowego poprzez właściwą lokalizację nowych obiektów i zespołów urbanistycznych,
- kształtowanie regionalnego wyrazu architektonicznego osadnictwa,
- odtworzenie i eksponowanie w układach ruralistycznych historycznych dominant architektonicznych i osi widokowych,
- dbałość o zachowanie powiązań widokowych, panoram i dominant wartościowych obiektów i zespołów z krajobrazem,
- porządkowanie przestrzeni w sposób prowadzący do eksponowania obiektów zabytkowych w krajobrazie kulturowym,
- staranne wpisanie nowej zabudowy w krajobraz kulturowy oraz jej realizacja w nawiązaniu do zasad kształtowania obiektów o tradycyjnych, lokalnych formach.

21. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Obszary i obiekty środowiska kulturowego ujęte w rejestrze zabytków oraz pozostałe obiekty o walorach kulturowych przedstawiono w pkt 6.

1. Dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków - należy dążyć do pełnej rewaloryzacji i odtworzenia obiektów wpisanych do rejestru zabytków, obejmując ochroną także ich otoczenie. Wszelkie działania podejmowane przy zabytkach wymagają realizacji zgodnie z przepisami odrębnymi odnoszącymi się do ochrony zabytków.
2. W odniesieniu do budynków wpisanych do rejestru zabytków oraz znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków proponuje się:
 - a) zachowanie historycznej formy (bryła, kształt i geometria) z zastosowaniem tradycyjnych materiałów budowlanych,
 - b) nowa zabudowa realizowana w sąsiedztwie obiektów chronionych nie powinna naruszać ich zabytkowych walorów,
 - c) odtwarzanie i ochronę detali architektonicznych,
 - d) utrzymanie bądź odtwarzanie w historycznym kształcie oryginalnej stolarki okiennej i drzwiowej,

- e) w przypadku konieczności przebicia nowych otworów należy je zharmonizować z zabytkową elewacją budynku,
 - f) stosowanie kolorystyki i materiałów nawiązujących do tradycyjnych lokalnych rozwiązań.
3. Na terenie gminy zlokalizowane są stanowiska archeologiczne, na obszarze których realizację prac ziemnych należy wykonywać zgodnie z przepisami odrębnymi.
4. Dla obiektów znajdujących się w strefach ochrony konserwatorskiej obowiązują ustalenia określone dla tych stref.
5. W strefie ochrony konserwatorskiej, obejmującej zespół sakralny w Kleczkowie, obowiązują następujące zasady:
- a) zachowanie historycznego rozplanowania,
 - b) dachy budynków powinny nawiązywać do historycznych rozwiązań,
 - c) materiały zewnętrzne budynków oraz ich kolorystyka powinny nawiązywać do historycznych rozwiązań.
6. Szczegółowe granice i zasady zagospodarowania w strefach ochrony konserwatorskiej powinny być określone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych oraz ogólnych zasad konserwatorskich.

22. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

1. Na rysunku pt.: „Kierunki rozwoju” określono podstawowy układ dróg publicznych istniejących i projektowanych: dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, które wraz z pozostałymi drogami nie wydzielonymi na rysunku mają zapewnić obsługę obecnych terenów zainwestowanych, terenów przeznaczonych pod nowe inwestycje oraz terenów nie zainwestowanych – użytkowanych głównie w sposób rolniczy.
2. Główny układ komunikacyjny stanowi droga wojewódzka nr 627, która obsługuje sołectwa: Zamość, Rabędy i Borowce. Pozostała część gminy obsługiwana jest przez system dróg powiatowych nr: 2553W, 2554W, 2555W, 2556W, 2557W, 2558W, 2559W, 2560W, 2561W, 2562W. Ponadto wszystkie sołectwa mają zapewnioną obsługę komunikacyjną poprzez sieć dróg gminnych.

3. Zakłada się budowę obwodnicy miejscowości Troszyn oraz obejście miejscowości Zamość.
4. Zakłada się modernizację istniejących dróg i dostosowanie ich do parametrów zgodnie z przepisami odrębnymi.
5. Dopuszcza się budowę nowych odcinków dróg łączących nowe tereny zainwestowane z przystosowaniem ich dla osób niepełnosprawnych.
6. Dopuszcza się zmianę przebiegu dróg
7. Zakłada się budowę i rozbudowę szlaków turystycznych i konnych, a także ścieżek pieszych i rowerowych.
8. Za zgodne z ustaleniami Studium uznaje się wprowadzenie nieoznaczonych na rysunku Studium dróg publicznych klasy lokalnej, dojazdowej oraz dróg wewnętrznych.
9. Dla obsługi gospodarki rolnej należy realizować drogi rolne. Ze względu na swój charakter i obsługiwane tereny nie określa się parametrów, a także nie wyznacza się na rysunku pt.: „Kierunki Rozwoju” dróg rolnych.
10. W przypadku braku technicznej możliwości realizacji pasów zieleni ochronnej zabudowę należy odsunąć do odległości gdzie uciążliwości powodowane przez ruch samochodowy zostaną ograniczone do wartości określonych przepisami odrębnymi.
11. Należy wprowadzić realizację niezbędnych ilości miejsc postojowych dla samochodów w obrębie działek dla nowych albo przekształcanych funkcjonalnie lub architektonicznie obiektów.
12. W pasie 50 m od linii kolejowej zakazuje się lokalizacji zabudowy chronionej akustycznie, zgodnie z przepisami odrębnymi.

23. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Ustalenia Studium nie określają szczegółowych rozwiązań technicznych systemów inżynierskich i szczegółowego przebiegu sieci infrastruktury. Wszelkie planowane projekty i wdrażane programy wymagają specjalistycznych opracowań, dla których ustalenia Studium należy traktować jako warunki wyjściowe.
2. Sieci infrastruktury technicznej należy realizować jako sieci podziemne w liniach rozgraniczających dróg. Jeżeli nie ma technicznych i terenowych warunków umożliwiających realizację sieci w liniach rozgraniczających dróg dopuszcza się ich przebieg na innych terenach ale w sposób nie naruszający zagospodarowania działek sąsiednich.
3. Dopuszcza się możliwość budowy napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia.
4. Dopuszcza się skablowanie oraz zmianę przebiegu istniejących sieci infrastruktury technicznej.
5. Przy planowaniu i realizacji zmian w zagospodarowaniu i zabudowie należy uwzględnić strefy ograniczenia użytkowania wzdłuż napowietrznej linii elektroenergetycznej najwyższego napięcia i wysokiego napięcia oraz gazociągu wysokiego ciśnienia i gazociągu przemysłowego.
6. Wzdłuż istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych 220 kV i 110 kV ustala się strefę technologiczną, obejmującą tereny zlokalizowane bezpośrednio pod liniami, oraz pasy terenu o szerokości 15 m od rzutu skrajnego przewodu linii, po obu jej stronach.
7. Dopuszcza się wyznaczanie na terenie gminy terenów pod lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej m. in.: stacje transformatorowe, przepompownie ścieków, hydrofornie, związanych bezpośrednio z obsługą terenów zabudowy.
8. Należy zapewnić możliwość przyłączenia nowych odbiorców do sieci wodociągowej oraz podejmować niezbędne inwestycje służące rozbudowie i modernizacji systemów zaopatrzenia w wodę.

9. Należy podejmować niezbędne działania i inwestycje służące zapewnieniu wysokiej niezawodności dostaw wody pitnej o dobrych parametrach jakościowych, w tym poprzez:
- skuteczną ochronę ujęć wody przed zanieczyszczeniami,
 - dbałość o właściwe parametry techniczne sieci i urządzeń służących zaopatrzeniu w wodę.
10. Należy dążyć do objęcia siecią kanalizacji sanitarnej obszaru gminy poprzez:
- budowę systemu kanalizacji sanitarnej wraz z podłączeniem do oczyszczalni ścieków,
 - budowę kanalizacji deszczowej.
10. Dopuszcza się budowę nowych i rozbudowę istniejących oczyszczalni ścieków.
11. Dopuszcza się szamba oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków jako rozwiązanie tymczasowe do czasu realizacji kanalizacji.
12. Dopuszcza się indywidualne rozwiązania w postaci małych przydomowych oczyszczalni ścieków dla pojedynczych posesji lub niewielkich ich zespołów.
13. Należy dążyć do rozbudowy oraz modernizacji istniejącej sieci elektroenergetycznej.
14. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, po spełnieniu wymagań wynikających z przepisów odrębnych.
15. Dopuszcza się budowę sieci gazowej.
16. Inwestycje w zakresie energetyki i telekomunikacji powinny stwarzać warunki dla harmonijnego rozwoju gminy. Dopuszcza się realizację nowych sieci i urządzeń (a także modernizowanie istniejących), w tym nie zdefiniowanych w niniejszym Studium, jeżeli sposób ich lokalizacji będzie minimalizował wpływ na tereny przewidziane pod zainwestowania oraz obszary podlegające ochronie.
17. Wysokość zabudowy, o której mowa w Rozdziale III pkt 19.2, nie dotyczy urządzeń infrastruktury technicznej w zakresie telekomunikacji i łączności.

18. W zakresie telekomunikacji przewiduje się rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie.
19. Ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie.
20. Należy dążyć do przechodzenia na bardziej ekologiczne źródła ciepła. Do wytwarzania energii w celach grzewczych i technologicznych zaleca się stosowanie paliw charakteryzujących się niższymi wskaźnikami emisyjnymi: paliwa płynne, gazowe, stałe w postaci, drewna i inne. Ponadto zaleca się wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.
21. Zabrania się odprowadzania ścieków w tym również zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych, ciekłych odchodów zwierzęcych bezpośrednio do wód powierzchniowych, wód stojących, wód podziemnych oraz ziemi.
22. Należy podejmować skuteczne działania administracyjne skłaniające do utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.
23. Na terenie gminy dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń służących unieszkodliwianiu odpadów.
24. Odpady komunalne powinny być odbierane zgodnie z przyjętym i obowiązującym na terenie gminy regulaminem
25. Zaleca się by systemem odbioru i wywozu odpadów stałych zostały objęte wszystkie gospodarstwa domowe.

24. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM ORAZ LOKALNYM

24.1. Inwestycje o znaczeniu lokalnym

Do głównych zadań gminy o randze lokalnej należą:

- rozwój infrastruktury technicznej oraz komunikacji;
- rozwój infrastruktury turystycznej, w tym: tworzenie bazy rekreacyjnej;
- tworzenie nowych miejsc pracy;

- rozwój oświaty i kultury;
- rozwój infrastruktury komunalnej, m.in. budowa świetlic w poszczególnych sołectwach;
- rozwój zaplecza sportowo – rekreacyjnego;
- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, w tym ochrona przed klęskami żywiołowymi.
- remont i przebudowa obiektów, będących we władaniu gminy.

Ponadto dopuszcza się realizację innych zadań, w zależności od potrzeb gminy.

24.2. Inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym

Do głównych zadań o znaczeniu ponadlokalnym należą:

1. W zakresie komunikacji:
 - remont i przebudowa drogi wojewódzkiej nr 627,
 - modernizacja linii transportu kolejowego.
2. W zakresie infrastruktury technicznej:
 - budowa sieci gazowej wysokiego ciśnienia,
 - modernizacja sieci elektroenergetycznej wysokiego napięcia.

25. NARZĘDZIA REALIZACJI STUDIUM – POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Zmiany zachodzące w Polskim prawodawstwie, a także zmiany w przestrzeni oraz oczekiwania i interesy mieszkańców sprawiają, że istnieje potrzeba dokonywania weryfikacji i oceny aktualności studium co najmniej raz w ciągu kadencji Rady Gminy w Troszynie.

Założone cele, służące do rozwoju gminy, mogą być realizowane poprzez:

- sporządzenie zmian obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- sporządzanie studiów specjalistycznych, dotyczących odrębnych zagadnień, mogących ułatwić realizację celów założonych w planach miejscowych, w tym też promocję walorów i możliwości gminy,
- opracowanie wniosków, opinii, analiz na potrzeby opracowań realizacyjnych, dotyczące np. zagadnień związanych z infrastrukturą techniczną czy osadnictwem na terenie gminy,
- sporządzanie raportów i ocen wpływu inwestycji na środowisko,
- sporządzanie ewentualnych planów ochrony przyrody,

- wnioskowanie do planów krajowych, wojewódzkich, studiów gmin sąsiednich oraz negocjowanie z władzami rządowymi i samorządowymi w zakresie proponowanych kierunków rozwoju.

25.1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na terenie gminy obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, uchwalony Uchwałą Nr V/30/2002 Rady Gminy w Troszynie z dnia 8.10.2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Troszyn, obejmujący teren całej gminy.

25.2. Obszary, dla których istnieje obowiązek sporządzenia planów miejscowych

Na terenie gminy Troszyn brak jest lokalizacji terenów, dla których istnieje obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.

W studium nie wyznaczono obszarów wymagających scaleń i podziałów nieruchomości. W związku z tym, jedynymi obszarami, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są projektowane przestrzenie publiczne w Troszynie (Rynek) oraz tereny, na których dopuszcza się lokalizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych.

25.3. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Ze względu na całkowite pokrycie gminy Troszyn obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego nie wyznacza się obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić plany miejscowe.

W celu realizacji inwestycji polegającej na zlokalizowaniu na terenie gminy odnawialnych źródeł energii (farmy fotowoltaiczne), należy sporządzić zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów lokalizacji farm fotowoltaicznych.

Konieczność przystąpienia do zmian w zakresie zapisów ustaleń planów wynika z dostosowania obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do obowiązujących przepisów prawa.

26. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Przez wzgląd na korzystne warunki naturalne (stosunkowo dobre gleby, sprzyjające warunki klimatyczne) rolnictwo jest priorytetową działalnością w gminie i kluczowym kierunkiem jej rozwoju. Mając na uwadze racjonalne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej ustala się następujące zasady gospodarowania:

- zwiększanie arealów gospodarstw rolnych,
- ograniczenie dalszego rozdrabniania gospodarstw istniejących,
- rozwijanie działalności agroturystycznej i rolnictwa ekologicznego,
- rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego,
- podnoszenie kwalifikacji osób prowadzących gospodarstwa rolne,
- w przypadku zainwestowania terenów zmeliorowanych należy przebudować system melioracji wodnej, w sposób umożliwiający jego prawidłowe funkcjonowanie oraz zapewniający zachowanie ciągłości układu i swobodny przepływ wód,
- na terenach rolnych dopuszcza się zabudowę zagrodową oraz obiekty i urządzenia służące obsłudze działów specjalnej produkcji rolnej,
- utrzymanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, jako elementów lokalnego układu powiązań ekologicznych,
- należy dążyć do ograniczenia nawożenia gruntów, zachowania niezadrzewionych łąk i pastwisk, szczególnie na terenach podmokłych.

Leśna przestrzeń produkcyjna

Na terenach lasów stanowiących własność Skarbu Państwa zrównoważoną gospodarkę leśną należy prowadzić w oparciu o plany urządzania lasu dostosowane do szczególnych warunków siedliskowych. W przypadku lasów nie będących własnością Skarbu Państwa działalność gospodarczą regulują uproszczone plany urządzania lasów i inwentaryzacja lasów.

Ponadto, dla lasów ustala się:

- sukcesywne zwiększenia areалу gruntów leśnych (w szczególności zaleca się zalesić tereny przyległe do istniejących kompleksów leśnych i grunty V i VI klasy bonitacyjnej),
- dążenie do wyrównania granicy rolno-leśnej oraz łączenia izolowanych enklaw leśnych,
- budowę szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych i miejsc odpoczynku oraz innych obiektów ułatwiających ruch turystyczny,
- ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

27. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI ORAZ NA OSUWANIE SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenie gminy nie występują obszary potencjalnie narażone na zalanie przez wody powodziowe. W dolinach cieków i na obszarach bezodpływowych mogą jedynie wystąpić lokalne podtopienia spowodowane intensywnymi opadami deszczu lub wiosennymi roztopami.

Na terenie gminy nie występują obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych.

28. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na obszarze gminy Troszyn nie występują obiekty ani obszary, dla których należałoby wyznaczyć w złożu kopalin filar ochronny.

Wzdłuż obszarów górniczych należy wyznaczyć pasy ochronne zgodnie z przepisami odrębnymi.

29. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy Troszyn nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

30. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI I REKULTYWACJI

Do terenów wymagających przekształceń lub rekultywacji, zlokalizowanych na terenie gminy Troszyn, należą tereny eksploatacji surowców naturalnych, zlokalizowane w sołectwie Borowce, Rostki, Kamionowo, Repki, Troszyn.

Po wydobyciu kopalin na obszarach złóż perspektywicznych, teren należy rekultywować przeznaczając tereny powyrobiskowe w wybranym kierunku rekultywacji.

31. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREFY OCHRONNE

Budowa farm fotowoltaicznych w znaczący sposób wpłynie na poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, będąc tym samym narzędziem do realizacji postanowień Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu oraz Protokołu z Kioto. Ponadto realizacja wspomnianej inwestycji przyczyni się do realizacji pakietu klimatycznego, zgodnie z którym do 2020 roku 20% energii powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych.

Aby zapewnić bezpieczeństwo mieszkańców oraz środowiska przyrodniczego przy lokalizowaniu farm fotowoltaicznych należy:

- zachować odległość co najmniej 500 m od zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludności,
- zachować odległość co najmniej 200 m od lasów.

32. TERENY ZAMKNIĘTE

Na terenie gminy Troszyn występują tereny kolejowe, będące terenami zamkniętymi.

ROZDZIAŁ III
UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ
I SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

Podstawę do sporządzenie niniejszego studium stanowi Uchwała Rady Gminy w Troszynie Nr XII/122/12 z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Troszyn.

Projekt studium został sporządzony zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ((j.t. Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zm.) oraz z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Rozwiązania zaproponowane w niniejszym dokumencie służą przede wszystkim dostosowaniu polityki przestrzennej gminy do wymogów cytowanej wyżej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz istniejących uwarunkowań rozwoju. Kierunki zmian w polityce przestrzennej gminy uwzględniają zarówno oczekiwania władz samorządowych jak i mieszkańców oraz pozwalają na zachowanie zasad zrównoważonego rozwoju i kształtowanie ładu przestrzennego.

Przyjęte w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy zostały oparte na analizie istniejącego zagospodarowania, obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz na prognozie potrzeb i celów rozwojowych gminy.

W strukturze docelowych jednostek terenowych wyróżniono następujące ich typy funkcjonalne (przeważające przeznaczenie):

- obszar zabudowy centrotwórczej;
- obszar zabudowy mieszkaniowej;
- obszar zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- obszar zabudowy usługowej;
- obszar usług sportu i rekreacji;
- obszar aktywności gospodarczej i usług;
- obszar aktywności gospodarczej;
- obszar rolniczy o wysokiej i niskiej przydatności rolniczej;
- obszar łąk i pastwisk;
- obszar leśny;
- obszar cmentarza;
- obszar zieleni;
- obszar wód powierzchniowych;
- obszar złóż perspektywicznych, obszary i tereny górnicze, złoża;
- obszar infrastruktury technicznej i dróg.

Przyjęte w studium rozwiązania mają na celu umożliwienie rozwoju gminy i poprawę jakości życia mieszkańców z jednoczesnym zachowaniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego oraz poszanowania dziedzictwa kulturowego.

Zostało to zapewnione m.in. poprzez:

- wskazanie terenów pod rozwój układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej – budowa obwodnicy miejscowości Troszyn oraz miejscowości Zamość, budowa sieci gazowej,
- wskazanie terenów przeznaczonych pod zabudowę, głównie mieszkaniową, usługową i produkcyjną,
- ochronę walorów przyrodniczych,
- ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- uwzględnienie ponadlokalnych zadań publicznych.

W celu kształtowania ładu przestrzennego m.in. w rozwiązaniach dotyczących rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej przyjęto zasadę nie rozpraszania zabudowy poza ukształtowane istniejące zespoły osadnicze. Rozwój przestrzenny osadnictwa powinien polegać na uzupełnianiu istniejącej struktury osadniczej oraz jej rozbudowę poprzez dołączanie nowych terenów przylegających do niej.

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zm.) studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, jest jednak podstawowym dokumentem planistycznym kształtującym politykę przestrzenną oraz wyznaczającym kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Niniejsze Studium stanowi więc dokument kierunkowy, określający wytyczne przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, programów inwestycyjnych i operacyjnych oraz innych przedsięwzięć związanych z zarządzaniem przestrzenią. Dzięki temu pozwala na prowadzenie gospodarki przestrzennej w sposób przemyślany, świadomy i przede wszystkim jednolity oraz rozważne planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Granice poszczególnych obszarów odpowiadają dokładnością skali mapy. Ich uściślenie oraz dostosowanie do granic ewidencyjnych nieruchomości nastąpi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

PODSTAWY PRAWNE

- Uchwała Nr XII/122/12 Rady Gminy w Troszynie z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Troszyn.
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późniejszymi zmianami),
- Prawo wodne – Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z dnia 28 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2004 r. Nr 118, poz. 1233),
- Ustawa o drogach publicznych z dnia 21 marca 1985 roku (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późniejszymi zmianami),
- Prawo ochrony środowiska – Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 roku (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 roku (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 z późniejszymi zmianami),
- Prawo Budowlane - Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591),
- Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 1999 r. Nr 43, poz. 430),
- Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie (Dz. U. z 2000 r. Nr 63, poz. 735).

LITERATURA

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, przyjęty Uchwałą Nr 65/2004 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 czerwca 2004 r.;
- Plan Rozwoju Lokalnego dla Powiatu Ostrołęckiego;
- Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Troszyn na lata 2007 – 2013;
- Program Ochrony Środowiska Powiatu Ostrołęckiego;
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Troszyn do 2011 roku;
- Plan Gospodarki Odpadami Powiatu Ostrołęckiego;
- Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Troszyn do 2011 roku;
- Strategia Rozwoju Gminy Troszyn;
- Plan Odnowy Miejscowości Troszyn na lata 2008 – 2015, przyjęty uchwałą Nr V/37/11 Rady Gminy w Troszynie z dnia 20 maja 2011 r.;
- Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Troszyn na lata 2007 – 2013, przyjęty uchwałą Nr XVII/164/12 Rady Gminy w Troszynie z dnia 28 grudnia 2012 roku;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Troszyn, przyjęty Uchwałą Nr V/30/2002 Rady Gminy w Troszynie z dnia 8.10.2002 roku;
- Ewidencja zabytków;
- Geografia Fizyczna Polski Jerzy Kondracki, wydanie VI, Warszawa 1988 r.,
- Opracowania Głównego Urzędu Statystycznego,
- Dane ze strony internetowej Urzędu Gminy Troszyn, www.troszyn.pl.